

***Implementační plán Strategického rámce Česká
republika 2030***

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Implementační plán Strategického rámce *Česká republika 2030* vznikl v rámci projektu *Systém dlouhodobých priorit udržitelného rozvoje ve státní správě*, reg. č.: CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0002185.

Obsah

Obsah	3
1 Úvod	5
Základní východiska	5
Proces přípravy dokumentu	5
2 Implementační plán – Opatření a doporučení a opatření pro naplňování ČR 2030	7
1 Lidé a společnost	7
1. Společenské klima je vůči rodinám všestranně příznivé, bariéry a společenské tlaky jsou minimalizovány. Rodina, rodičovství a manželství požívají zvláštní zákonné ochrany a jsou společensky vysoce oceňovány.	7
2. Technologický a sociální rozvoj rozšiřují přístup k důstojné práci.	8
3. Strukturální nerovnosti ve společnosti jsou nízké.	13
4. Vzdělávání rozvíjí individuální potenciál jedinců a jejich schopnost zvládat i ovlivňovat změny a podporuje soudržnou společnost orientovanou na udržitelný rozvoj.	15
5. Zdraví všech skupin obyvatel se zlepšuje.	18
6. Vyšší veřejné investice podporují klíčové funkce kultury a rovný přístup ke kultuře a kreativitě.	21
2 Hospodářský model	24
7. Ekonomika dlouhodobě roste a domácí sektor je silný.	24
8. Česko má dobře fungující instituce pro podporu aplikovaného výzkumu a vývoje a pro identifikaci příležitostí v této oblasti	25
9. Přírodní zdroje jsou využívány co nejefektivněji a nejšetrněji tak, aby se minimalizovaly externí náklady, které jejich spotřeba působí.	26
10 Ekonomické aktivity podporuje stabilní a funkční infrastruktura.	29
11. Fiskální systém jako předpoklad úspěšného hospodářství je stabilní.	31
3 Odolné ekosystémy	33
12. Krajina ČR je pojmána jako komplexní ekosystém a ekosystémové služby poskytují vhodný rámec pro rozvoj lidské společnosti	33
13. Česká krajina je pestrá a dochází k obnově biologické rozmanitosti	35
14. Krajina je adaptována na změnu klimatu a její struktura napomáhá zadržování vody	36
15. Půdy jsou chráněny před degradací a potenciál krajiny je v maximální možné míře využíván k zachycování a ukládání uhlíku	37
4 Obce a regiony	39
16 Veřejné služby v území jsou pro všechny obyvatele lépe dostupné.	39
17 Růst kvality života v jednotlivých municipalitách snižuje regionální nerovnosti.	40
18 Kvalitní urbánní rozvoj sídelních útvarů je zajištěn.	42
19 Města a obce omezila emise skleníkových plynů a adaptovala se na negativní dopady změny klimatu.	43
20 Územní veřejná správa cíleně využívá nástroje pro udržitelný rozvoj municipalit.	46

5 Globální rozvoj	48
21. Česká republika aktivně a s důrazem na národní priority spoluutváří prostředí podporující udržitelný rozvoj na globální úrovni a na úrovni Evropské unie.	48
22. Posílením koherence vnitřních politik s vnějším dopadem podporuje Česká republika globální udržitelný rozvoj.	49
6 Dobré vládnutí	51
23 Tvůrci a tvůrkyně veřejných politik mají znalosti a dovednosti, které jim umožňují plnohodnotnou účast ve veřejné rozpravě.	51
24 Veřejné politiky jsou soudržné ve vztahu k cílům strategického rámce Česká republika 2030.	52
25 Tvůrci a tvůrkyně veřejných politik mají kvalitní a snadno dostupná data a informace pro potřeby rozhodování.	54
26 Inovace v tvorbě veřejných politik jsou progresivním řešením, které zvyšuje demokratičnost a/nebo dlouhodobou efektivitu veřejných politik; takové inovace jsou trvalou součástí fungování veřejné správy na všech úrovních.	55
27 Zvýšila se kvalita vládnutí z hlediska příjemců veřejných politik.	56
3 Metodologie	58
3.1 Koherence politik	58
3.2 <i>Policy gap</i> analýza	58
3.3 Karta specifického cíle	58
4 Řízení implementace <i>České republiky 2030</i>	60
4.1 Hierarchická struktura strategických prací	60
4.2 Nastavení řídicí struktury implementace	60
4.3 Plán řízení změn	60
4.4 Plán řízení rizik a určení předpokladů úspěšné implementace	61
4.5 Komunikační plán implementace	62
4.6 Nástroje implementace	64
5 Institucionální ukotvení implementace a role jednotlivých aktérů	65
5.1 Místopředseda vlády, MŽP a RVUR	65
5.2 Gestoři opatření a doporučení implementačního plánu	65
5.3 Resorty a další instituce se specifickou působností	66
5.4 Kraje a obce	66
5.5 Nestátní aktéři	66
6 Monitoring, reporting a vyhodnocování	67
Seznam zkratk	70
Příloha č. 1: Modelová karta specifického cíle	74

1 Úvod

Předložený implementační plán rozpracovává **Strategický rámec *Česká republika 2030*** schválený vládou usnesením č. 292 ze dne 19. dubna 2017. Cílem dokumentu je zajistit provázanost cílů *České republiky 2030* s dalšími strategickými a koncepčními materiály a představit soubor opatření a doporučení, jejichž prostřednictvím bude její vize uváděna v praxi.

Základní východiska

Česká republika 2030 je **zastřešujícím dokumentem**, který udává směr rozvoje země pro příští desetiletí s cílem zvyšovat kvalitu života obyvatel ČR při respektování principů udržitelného rozvoje. Za tímto účelem formuluje v šesti klíčových oblastech 27 strategických cílů rozdělených do 97 specifických cílů. Ty byly stanoveny s ohledem na vyvážené zastoupení ekonomické, sociální a environmentální složky rozvoje a z hlediska přínosů pro občany a kvalitu života jejich i budoucích generací.

Česká republika 2030 a její Implementační plán jsou dokumenty, které reagují na **mezinárodní vývoj** v oblasti udržitelného rozvoje. V roce 2015 se všechny státy světa shodly na nové vizi rozvoje pro příštích 15 let. Na každém státu však zůstalo rozhodnutí, jak naplní globální *Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj* a jak ve svých budoucích krocích promítnou 17 Cílů udržitelného rozvoje (*Sustainable Development Goals*, dále jen „SDGs“). Proto cíle ve všech klíčových oblastech *České republiky 2030* rozvíjejí SDGs v podmínkách České republiky a zároveň jsou součástí celosvětového úsilí o praktické kroky vedoucí k udržitelnému životu. Provázání *Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj* a *České republiky 2030* včetně rozpracování dalších dílčích závazků plynoucích z přijetí *Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj* je pro přehlednost popsána v samostatném materiálu *Implementace Agendy 2030 pro udržitelný rozvoje (Cíle udržitelného rozvoje) v České republice*.

Naplnění *České republiky 2030* jakožto zastřešujícího strategického dokumentu není vázáno výhradně na tento implementační plán, ale je nutné její cíle promítnout do návazných strategických dokumentů na všech úrovních.

Stanovení konkrétních úkolů a aktivit, meziresortní komunikace a koherentní přístup napříč institucemi zodpovědnými za naplňování jednotlivých cílů a harmonogram dílčích prací jsou **v kompetenci gesčních resortů¹ a dalších orgánů veřejné správy**. Místopředseda vlády, který implementaci zaštiťuje, bude prostřednictvím Ministerstva životního prostředí (dále jen „MŽP“) podporovat potřebnou koordinaci, stejně jako vyhodnocovat a aktualizovat implementační plán. Dále bude poskytovat a rozvíjet metodickou podporu jak pro dosahování konkrétních cílů, tak pro uplatňování principů udržitelného rozvoje při tvorbě a naplňování veřejných politik.

Proces přípravy dokumentu

Implementačním plánem Strategického rámce ČR 2030 byl zpracováván od února 2017 širokým a participativním procesem. Bylo snahou do diskuse o jeho podobě zapojit všechny relevantní aktéry.

Základem pro implementační dokument se staly materiály zpracované pracovními týmy, jež koordinoval Odbor pro udržitelný rozvoj Úřadu vlády (dále jen „OUR“). Do týmů byli v expertní rovině zapojeni zaměstnanci ministerstev, která mají dané téma v gesci. Pro každý specifický cíl byla připravena pracovní **karta shrnující všechny podstatné informace** o jeho podobě, stávajících aktivitách a žádoucím postupu v budoucnosti (opatření a doporučení).² Do přípravy byly dále zapojeny expertní výbory Rady vlády pro udržitelný rozvoj (dále jen „RVUR“). V rámci zapojení odborné veřejnosti do přípravy dokumentu bylo zorganizováno 8 kulatých stolů v krajských městech.

¹ Jako gesční resorty jsou označováni gestoři opatření, resp. adresáti doporučení implementačního plánu.

² Karty specifických cílů nejsou součástí materiálů, jako podkladový analytický materiál jsou zveřejněny na internetové adrese <https://www.cr2030.cz/strategie/dokumenty-ke-stazeni/>.

Těch se zúčastnily desítky zástupců veřejného i nevládního sektoru na krajské i místní úrovni. Cílem kulatých stolů bylo, vedle seznámení přítomných s cíli *České republiky 2030*, zejména získat podněty k implementačnímu dokumentu, které by braly ohled na specifika krajských a lokálních úrovní. Současně se OUR snažil vytvářet síť budoucích spolupracovníků, kteří by mohli pomoci vlastní implementaci, monitorování a vyhodnocování naplňování cílů *České republiky 2030*.

2 Implementační plán – Opatření a doporučení a opatření pro naplňování ČR 2030

Samotný plán implementace shrnuje opatření a doporučení z karet cílů, včetně stanovení gestorů. Gestori budou stanoveni na úrovni konkrétních opatření, nikoliv strategických či specifických cílů, které jsou svým charakterem průřezové.

1 Lidé a společnost

1. Společenské klima je vůči rodinám všestranně příznivé, bariéry a společenské tlaky jsou minimalizovány. Rodina, rodičovství a manželství požívají zvláštní zákonné ochrany a jsou společensky vysoce oceňovány.

1.1 Vhodné socioekonomické podmínky podporují dobré fungování rodin. Zaměřují se na finanční zajištění rodiny, slučitelnost práce a rodiny a služby péče o děti i seniory. Umožňují tak získat dostatek volného času pro zkvalitňování rodinných vztahů.

Opatření

- a) Motivovat zaměstnavatele, aby poskytovali flexibilní formy práce, která je zároveň stabilní a důstojná, a vytvářeli celkové prorodinné a atraktivní pracovní prostředí formou firemních školek, dětských skupin a dalších rodinných benefitů umožňujících sladování pracovního a rodinného života (work-life balance) i dlouhodobé plánování profesionálního rozvoje svých zaměstnanců. (MPSV; spolugestor: MF)
- b) V souladu s Koncepcí rodinné politiky posílit podporu rodin prostřednictvím peněžních transferů rodinám a prostřednictvím poskytování dostupných příslušných veřejných služeb pro rodiny. (MPSV, spolugestor: MF)
- c) V oblasti dávek zvýšit celkovou částku rodičovského příspěvku. (MPSV, spolugestor: MF)
- d) Zajistit, aby se růst ekonomiky odrážel na růstu penzí, a předcházet tím chudobě ve stáří. (MPSV, spolugestor: MF)
- e) Více ekonomicky kompenzovat zvyšující se náklady a úsilí rodičů i hodnotu ušlých příležitostí spojených s péčí a výchovou dětí. (MPSV, spolugestor: MF)

Doporučení

- i. Všeestranně prosazovat komplexní chápání rodinné politiky jako fiskálně prorůstového programu, dlouhodobé investice a prevence nových sociálních rizik pramenících z demografického stárnutí a změn struktury rodiny. (MPSV, MF)
- ii. Navýšit peněžitou pomoc v mateřství tak, aby více plnila funkci náhrady ušlé mzdy. (MPSV, MF)
- iii. V oblasti veřejných služeb zajistit finančně a místně dostupné předškolní vzdělávání a péči v mateřských školách, dětských skupinách a mikrojeslích. Pro podporu sladování rodinného a pracovního života rodičů dětí mladšího školního věku zajistit dostatek kapacit ve školních družinách a zabezpečit v rámci jejich činnosti základní nabídku volnočasových zájmových kroužků.
- iv. Podporovat participaci seniorů na veřejném životě, prohlubovat mezigenerační spolupráci a posílit zapojení starších osob do dobrovolnických aktivit. (MPSV)
- v. Prosazovat ocenění výchovy dětí v rodině jako společensky významné práce a nenahraditelné funkce rodiny. (MPSV, MF)
- vi. Upravit systémy daňových, dávkových a celkových fiskálních transferů tak, nepodporovaly vytváření účelově nesezdaných soužití a podporovaly práci i za snížený úvazek a sladování pracovního a rodinného života (work-life balance) na základě individuálních potřeb zároveň s náležitým oceněním a kompenzací individuální rodinné péče a výchovy v rodině. (MPSV, MF)
- vii. Podporovat (mj. náležitou finanční kompenzací plnění společenských funkcí rodiny a dalšími ekonomickými stimuly) dostupné vlastnické i nájemní bydlení pro mladé rodiny tak,

aby rodiče byli lépe schopni platit nájem nebo splácet úvěr na vlastní bydlení. Podpořit obce v zajištění startovacích bytů pro mladé rodiny. (MPSV, MF, MMR)

1.2 Rodinám se specifickými potřebami je věnována zvláštní pozornost. Jsou přijímána cílená opatření přispívající k rovnému přístupu ke vzdělávání a uplatnění členů těchto rodin na trhu práce i ve společnosti.

Opatření

- a) Motivovat zaměstnavatele, aby poskytovali flexibilní formy práce, která je zároveň stabilní a důstojná, a vytvářeli celkové prorodinné a atraktivní pracovní prostředí formou firemních školek, dětských skupin a dalších rodinných benefitů umožňujících sladování pracovního a rodinného života (*work-life balance*) i dlouhodobé plánování profesionálního rozvoje svých zaměstnanců. (MPSV; spolugestor: MF)
- b) V souladu s Koncepcí rodinné politiky posílit podporu rodin se specifickými potřebami prostřednictvím peněžních transferů rodinám a především prostřednictvím poskytování dostupných příslušných veřejných služeb pro rodiny. (MPSV, spolugestor: MF)
- c) Zajistit pomoc státu neúplným rodinám, aby mohly včas disponovat výživným pro své děti. (MPSV, spolugestor: MF, MSp)

Doporučení

- i. V oblasti veřejných služeb zajistit pro děti z rodin se specifickými potřebami finančně a místně dostupné předškolní vzdělávání a péči v mateřských školách, dětských skupinách a mikrojeselech. Pro děti mladšího školního věku zajistit dostatek míst ve školních družinách a zabezpečit v rámci jejich činnosti základní nabídku volnočasových zájmových kroužků.
- ii. Změny v dávkových systémech provádět dle výsledků analýz dopadů.

2. Technologický a sociální rozvoj rozšiřují přístup k důstojné práci.

2.1 Trh práce vykazuje na celostátní i regionální úrovni nižší strukturální nerovnováhy, zmírňuje se polarizace trhu práce i její společenské dopady.

Opatření

- a) Revidovat systém rekvalifikací tak, aby více odpovídal potřebám (mj. stárnoucí a digitalizující se) společnosti. (MPSV)
- b) Pokračovat v pravidelném zvyšování minimální a zaručené mzdy a ustanovit automatický mechanismus její valorizace nad určitou úroveň podílu (s její dolní hranicí na cca 40 %) průměrné hrubé nominální mzdy s ohledem na výši pracovních příjmů potřebných pro zajištění sociálně nezbytných potřeb. (MPSV)
- c) V rámci hospodářské politiky podporovat tvorbu kvalifikovaných pracovních míst zajišťujících stabilní a důstojnou práci a využívajících potenciál stříbrné a zelené ekonomiky. (MPSV)
- d) Zahájit v rámci RHSD odbornou debatu o zkrácení standardní pracovní doby (zaměstnání na plný úvazek) pro zmírnění negativních dopadů procesu digitalizace a robotizace. Upravit strukturu daňového systému reagující na dopady procesu digitalizace a robotizace, mj. zmírňující polarizaci trhu práce. (MPSV, spolugestor: MF)
- e) Orientovat politiku zaměstnanosti na jednotlivé životní fáze. Podílet se na vzniku systému celoživotního učení, který umožní větší adaptabilitu mj. na změny na trhu práce. Profesioní vzdělávání směřovat za účelem osobního profesního růstu a větší profesní mobility. Různé typy kariérového poradenství cílit na orientaci v měnícím se světě práce. (MPSV, spolugestor: MŠMT)
- f) Usnadnit dospělým osobám změnu či doplnění kvalifikace v rámci formálního vzdělávání (mj. dálkových či distančních forem studia). (MŠMT, spolugestor: MPSV)

Doporučení

- i. Podpořit vznik podnikových fondů určených pro rekvalifikace a další potřebné změny v oblastech výroby i služeb vznikající v důsledku digitalizace. (MPSV)
- ii. Analyzovat možnosti a dopady zdanění robotizace na trh práce, včetně možností snížení daňového zatížení práce nebo zkracování pracovních úvazků. (MF, MPO, MPSV, MZe)
- iii. Informovat o všestranných přínosech práce z domova (zvýšení dostupnosti práce z venkovských oblastí, omezení vynucené mobility ad.) a sdílet příklady dobré praxe v této oblasti za současného rozvoje a sdílení veřejných služeb v území. (zaměstnavatelé, odborové svazy, MPSV)

2.2 Přístup k důstojné práci se rozšiřuje i pro skupiny, které jsou na trhu práce dosud znevýhodněné – rodiče na rodičovské dovolené, osoby se zdravotním postižením (OZP) nebo osoby starší 50 let.

Opatření

- a) Zajistit dostupnost kariérového poradenství pro osoby se ztíženým přístupem na trh práce s cílem odstraňování bariér ke vstupu na otevřený trh práce. (MPSV)
- b) Zavést systém podpory sociálního podnikání. Podporovat zaměstnávání OZP zejména na volném trhu práce a stabilizovat chráněný trh práce. V případě veřejných institucí preferovat plnění povinného podílu zaměstnávání OZP přímým zaměstnáváním těchto osob a používat další způsoby podpory zaměstnávání OZP (např. poskytovat příspěvek na vyhrazení společensky účelného pracovního místa, zavést pro zaměstnavatele slevu na sociálním pojištění v případě zaměstnávání OZP na volném trhu práce apod.). (MPSV, spolugestor: MPO, MF, MMR)

Doporučení

- i. Rozšířit systematicky časovou dostupnost zařízení zřizovaných veřejnou správou a poskytujících péči o děti tak, aby uspokojila poptávku rodičů pracujících na směny nebo v atypických formách zaměstnání. Jde jednak o dostupnost předškolních zařízení, ale především školních družin. V případě dnů pracovního klidu (víkendů a svátků) zvážit podporu zapojení mimoškolních zařízení vykonávajících podobné funkce (např. Dům dětí a mládeže apod.). (MŠMT, MPSV)

2.3 S obecnou mírou nezaměstnanosti se zároveň snižuje i podíl dlouhodobě nezaměstnaných na celkové nezaměstnanosti.

Opatření

- a) Posílit význam individuální práce s dlouhodobě nezaměstnanými. Provázet zprostředkovatelskou činnost Úřadu práce (ÚP) se sociální prací. Zajistit dostupné další vzdělávání pro lidi ohrožené dlouhodobou nezaměstnaností. (MPSV)
- b) Snižit míru nezaměstnanosti osob, které dosáhly jen základního vzdělání. Uspadnit dospělým osobám doplnit si vzdělání. (MPSV, spolugestor: MŠMT)
- c) Zvyšovat kvalifikační úroveň obyvatelstva. Snižovat podíl osob se vzděláním, které není ukončené maturitou nebo nevede k získání profesní kvalifikace podle zákona č. 179/2006. (MŠMT, spolugestor: MPSV)
- d) Ustanovit účinnou podporu sociálního a družstevního podnikání jako forem ekonomické činnosti rozšiřujících prostor pro zaměstnávání s ohledem na potřeby lokálních komunit a znevýhodněných osob. (MPSV, spolugestor: MPO, MZe)
- e) Rozšiřovat analytické kapacity veřejných institucí ke sledování a předvídání trendů v zaměstnanosti pro navrhování a realizaci adekvátních opatření. (MPSV)
- f) Zajistit individuální přístup osobám nejvíce ohroženým na trhu práce – zavést tzv. případový management při kontaktních pracovištích ÚP. (MPSV)
- g) Podpořit zohlednění kritéria zaměstnávání znevýhodněných osob ve veřejných zakázkách. (MPSV)

Doporučení

- i. Zasadit se o kvalifikační růst zaměstnanců Úřadu práce a zvyšování jejich ohodnocení. (MPSV)
- ii. Zajistit výhodnost legálního zaměstnání pro osoby, které jsou předlužené, např. zajistit chráněný účet, aby měl každý zaměstnanec jistotu nezabavitelné částky atp. (MPSV, MSp, MF)
- iii. Posilovat propojení penitenciární a postpenitenciární péče za účelem zvýšení uplatnitelnosti osob po výkonu trestu odnětí svobody na trhu práce prostřednictvím intenzivní spolupráce s Úřadem práce dle schválených Memorand o spolupráci, pobytového programu probačního domu a podporou sociálního a společensky odpovědného podnikání. (MSp, MPSV)

2.4 Minimalizuje se míra prekarizace a nedobrovolné flexibilizace práce, a to i u činností vykonávaných prostřednictvím ekonomiky platform a jiných nových atypických forem práce.

Opatření

- a) Důsledně naplňovat opatření *Akčního plánu Společnost 4.0., pilíř 2. Vzdělání a trh práce.* (MF, MPSV, MZd, MZe, MPO)
- b) Zlepšit míru reálného dodržování stávající platné legislativy, zejména ustanovení zákoníku práce a předpisů na ochranu spotřebitele, pomocí jejich efektivnějšího vynucování a intenzivnější kontroly. Důsledně uplatňovat stávající platná zákonná pravidla a předpisy na podnikání prostřednictvím lokálně působících ekonomik platform. (MPSV, spolugestor: MPO)
- c) V případě podpory samostatné výdělečné činnosti účinně předcházet potenciálnímu riziku tzv. švarc-systému a nedůstojné a nestabilní práce. (MPSV)
- d) V případě podpory tzv. flexibilní organizace práce (mj. zkrácené úvazky) účinně předcházet nedůstojným a nestabilním formám práce, jež vzrůstá dopadem procesu digitalizace v jeho širším smyslu. Prosadit právo na nezastižitelnost (nedostupnost) a důsledně dbát na dodržování limitů práce přesčas a pracovní pohotovosti, včetně zákonem stanovené náhrady za práci přesčas, resp. odměny za pracovní pohotovost. (MPSV)
- e) Otevřít diskuzi o omezení prodlužování pracovních poměrů sjednaných na dobu určitou v případě agenturního zaměstnávání. (MPSV)

Doporučení

- i. Začít sbírat data týkající se dopadů sdílené ekonomiky na trh práce, sledovat a vyhodnocovat některé nové ukazatele (např. počet osob vykonávající pracovní/ekonomickou činnost prostřednictvím ekonomiky platform jako zaměstnání, počet odpracovaných hodin, výše jejich výděлку, výše jimi odvedených daní a plateb na veřejném zdravotní a sociálním pojištění apod.). (MPSV)
- ii. Stanovit jasné prahové hodnoty (hranici) pro rozlišení dosahu regulace činností zakázkové ekonomiky platform mezi druhem peer-to-peer a profesionálně poskytovanými službami s cílem výděleční činnosti - podnikáním. (MPO, MF, ÚV)
- iii. Zasadit se o plnou integraci atypických forem pracovní činnosti vykonávané prostřednictvím zakázkové ekonomiky platform do formální ekonomiky včetně uplatňování platných předpisů a kvalitativních standardů pro podnikání s ohledem na bezpečnost práce, pracovněprávní ochranu zaměstnanců a platby daní z příjmu, odvodů na veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení i ochranu spotřebitele. (MPSV, MPO, MF, MZd)
- iv. Nalézt nové mechanismy redukce nedůstojných a nestabilních forem práce a efektivní pracovněprávní ochrany zaměstnance u nových pracovních míst vytvořených procesem digitalizace – mj. u flexibilních atypických forem práce vykonávaných prostřednictvím sdílené ekonomiky. (MPSV)
- v. Zamezovat zneužívání a nadužívání zaměstnávání prostřednictvím zprostředkovatelských subjektů (např. agenturní zaměstnávání, řetězení subdodavatelů apod.) tam, kde se dostává do rozporu s ochranou zaměstnanců těchto zprostředkovatelských subjektů, s požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a s potřebou zajistit náležité fungování trhu práce. (MPSV)

- vi. Intenzivně podporovat osvětu o rizicích, která přinášejí flexibilní formy práce z hlediska dodržování pracovněprávní ochrany. (MPSV)
- vii. Zavést důslednější kontrolu bezpečnosti práce, platby daní, odvodů na veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení u činností vykonávaných prostřednictvím ekonomiky platform a jiných nových flexibilních a atypických forem práce. (MPSV, MF, MZd)
- viii. Považovat činnosti prováděné prostřednictvím ekonomiky platform za zaměstnání (nikoli samostatnou výdělečnou činností či dokonce volnočasovou aktivitu), pokud budou vykonávány v podřízeném vztahu, jejich náplň bude pracovní povahy a bude za ni poskytována finanční odměna. Tedy potírat falešnou samostatnou výdělečnou činnost (tzv. švarc systém), ale zároveň (s ohledem na potenciální výhody takovýchto činností) rozlišovat pomocí stanovení tzv. prahových hodnot (zohledňujících úroveň příjmů nebo pravidelnost poskytování služby) mezi profesionálními službami a službami peer-to-peer (propojení uživatelů jako sobě rovných), které mají za cíl uhradit poskytovateli služeb náklady a nejsou motivované ziskem finanční odměny. (MPO, MPSV, MF)
- ix. Prodiskutovat kodifikaci nároku na osobní volno (tzv. indispoziční volno) pro všechny zaměstnance. (MPSV)
- x. Posílit Státní úřad inspekce práce co do jeho pravomocí i kapacit tak, aby účinně kontroloval dodržování práv zaměstnanců, včetně práva na stejnou mzdu za stejnou práci na stejném místě. (MPSV)
- xi. Zahájit odbornou debatu o změnách práva bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, aby příslušné předpisy zahrnovaly prevenci nových rizik vyplývajících z rozvoje digitálních technologií. (MPSV, MZd)
- xii. Sledovat a vyhodnocovat relevantní ukazatele týkající se ekonomické činnosti zakázkové ekonomiky platform (mj. počet osob vykonávající činnosti prostřednictvím ekonomiky platform jako zaměstnání). (MPSV, MPO, ČSÚ, ÚV)

2.5 Imigrační a integrační politika klade důraz na přilákání kvalifikovaných cizinců a cizinek a posiluje diverzitu pracovních sil významnou pro inovace. Veřejné politiky také podporují návrat českých občanů a občanek ze zahraničí.

Opatření

- a) Pokračovat v realizaci migračních projektů pro vybrané cílové skupiny vysoce a středně kvalifikovaných cizinců; vhodně upravit stávající projekty a případně vytvářet nové. (MV, spolugestor: MZV, MPO, MPSV, MZe)
- b) Zajistit dostatečné personální kapacity příslušných správních orgánů. (MV, spolugestor: MF, MZV, MPSV)
- c) Umožnit pobyt zahraničním absolventům VŠ v ČR na určitou dobu s cílem najít si zaměstnání na českém trhu práce: Zavést oprávnění absolventů vysokých škol pobývat v ČR 9 měsíců následujících po ukončení studia za účelem hledání zaměstnání. (MV, spolugestor: MŠMT)
- d) Přijmout kroky vedoucí k zlepšení image země v zahraničí. V této souvislosti aktualizovat Koncepti jednotné prezentace ČR a zintenzivnit práci mezirezortní Komise pro prezentaci ČR s cílem dosáhnout pozitivního obrazu ČR ve světě. (MZV, spolugestor: MPO, MMR, MK, MV, MŠMT, MO, MZe, MŽP, MF)
- e) Zlepšit poskytování praktických informací pro cizince v cizích jazycích, tak aby byly reálně jednoduše přístupné, nikoli pouze jen dostupné. (MV)
- f) Rozvíjet výuku českého jazyka na institucích v zahraničí. (MŠMT, spolugestor: MZV)
- g) Zachovat současnou úroveň ochrany trhu práce (bránit jedné z forem mzdového dumpingu a podporovat mzdovou konvergenci). Zachovat nástroje státu na regulaci zaměstnávání cizinců zejména s ohledem na udržení úrovně mezd/platů (a jejich růst) a pracovních podmínek v profesích obsazovaných zaměstnanci z ekonomicky méně vyspělých zemí. (MPSV, spolugestor: MV)
- h) Zvyšovat interkulturní kompetence pro přímý kontakt s cizinci (včetně reálných cizojazyčných dovedností) u pracovníků sociálních služeb, policie, pedagogů a zdravotníků. (MV, spolugestor: MPSV, MZd, MŠMT, MF)

Doporučení

- i. Prosadit zjednodušení administrativy (snížení míry její zátěže) v oblasti zaměstnávání cizinců a pracovní imigrace zahraničních zaměstnanců (kteří dosud nežijí na území ČR) směrem k narovnání s podmínkami občanů ČR. (MV, MPSV)
- ii. Podporovat zpětnou migraci kvalifikovaných českých občanů ze zahraničí univerzálně zaměřenou na vysoce a středně kvalifikované pracovníky zpět do ČR prostřednictvím zřízení příspěvku na náklady spojené se stěhováním. A to v minimálním rozsahu, resp. v duchu programu NÁVRAT (MŠMT) směrem k všeobecnému zaměření (univerzálnější nárokovatelnosti). (MV, MŠMT, MZV)
- iii. Otevřít diskusi o přístupu cizinců ze zemí mimo EU a mimo členských zemí Rady Evropy k systému veřejného zdravotního a sociálního pojištění. (MF, MPSV, MZd, MV)
- iv. Podporovat vzdělání dětí cizinců a občanů ČR, kteří se vracejí z dlouhodobého pobytu v zahraničí zpět do ČR. (MŠMT, MV)
- v. Zlepšit systémovou predikci migračních potřeb ČR na základě modelování vývoje trhu práce a poptávky po zahraničních kvalifikovaných pracovnících. (MPSV, MZd)
- vi. Následně nastavit systém řízení migrace dle jejího předpokládaného objemu společně se zajištěním nutných personálních kapacit dotčených správních orgánů. (MV)
- vii. Podporovat a rozšířit nabídky kurzů češtiny pro cizince (jak ze třetích zemí, tak i zemí EU) a děti občanů ČR, kteří se vracejí z dlouhodobého pobytu v zahraničí. (MŠMT, MV)
- viii. Rozvíjet síť kontaktních center v ČR poskytujících poradenské a informační služby pro občany jiných států EU. Rozšířit zaměření sítě center na podporu integrace cizinců i pro občany EU (a nejen cizince z třetích zemí), a to nejen prostřednictvím projektů financovaných z prostředků Fondu pro azyl, migraci a integraci, ale i přímým financováním ze státního rozpočtu. (MV)
- ix. Účinně dbát na dodržování důstojných pracovních podmínek a ochranu práv zaměstnanců - cizinců v případě, že jsou zaměstnávání prostřednictvím zprostředkovatelských subjektů. (MPSV)
- x. Předcházet tomu, aby lákání kvalifikovaných cizinců a jejich udržení v ČR, jež má za cíl zvýšit potenciál inovací, mělo negativní dopad v podobě tzv. odlivu mozků (brain drain) z rozvojových zemí původu. (MPSV, MZV)
- xi. Zasadit se o systematické zvyšování mezd a platů v ČR, s cílem mzdové konvergence k EU15, mj. díky posunu národního hospodářství směrem k produkci s vyšší přidanou hodnotou postavené na znalostní, informační a digitální společnosti. Motivovat tak Česky a Čechy k návratu ze zahraničí a lákat do ČR cizince, obzvláště v oblastech citlivých na fenomén tzv. odlivu mozků (mj. zdravotnictví, školství, věda, výzkum a vývoj). (MPSV, MF, MZd, MŠMT, MPO)
- xii. Využívat pracovní skupiny pro vyhodnocování a průběžnou evaluaci vývoje imigrace kvalifikované pracovní síly. Platformy by se měly skládat ze zástupců státní správy (MPSV, MV, MŠMT, MZd, MPO, ČSÚ), samosprávy (SMO ČR a SMS) a neziskového sektoru a vývoj pravidelně konzultovat se sociálními partnery (odborníky a zástupci zaměstnavatelů), zástupci jednotlivých relevantních společností z oblasti průmyslu a obchodu i akademické sféry vědy a vysokých škol. (MPSV, MV, ČSÚ, MŠMT, MZd, MZV, MPO)
- xiii. Zasadit se o zvýšení kvality akademických pracovníků na VŠ pomocí doporučení obsazovat akademické pracovní pozice s využitím globálních akademických pracovních internetových portálů. Zlepšit povědomí o těchto informačních kanálech tak, aby byly při obsazování akademických pozic pravidelně používány. (MŠMT)
- xiv. Při novelizaci Zákona o pobytu cizinců³ upravit jeho znění tak, aby byl přehledný a jednoznačný, a nedocházelo tak k jeho různému výkladu. (MV)
- xv. Zachovat bezplatnost studia česko-jazyčných programů na veřejných vysokých školách (i pro neobčany ČR a EU, tedy třetích zemí). Zasadit se o zvyšování podílu cizojazyčných přednášek v česko-jazyčných programech a umožnění bezplatnosti i anglo-jazyčných programů. (MŠMT)
- xvi. Zvýšit úroveň veřejných služeb pro cizince prostřednictvím elektronizace úředního styku. Zlepšit jejich profesní vzdělávání tak, aby se zlepšily jejich jazykové dovednosti. (MV, MF)

³ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů

3. Strukturální nerovnosti ve společnosti jsou nízké.

3.1 Dlouhodobě se snižuje podíl osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením.

Opatření

- a) Důsledně naplňovat opatření *Strategie sociálního začleňování 2014-2020, Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na léta 2016-2020, Koncepce prevence a řešení bezdomovectví v ČR do roku 2020, Národního programu reforem ČR 2015 a Národního akčního plánu přípravy na stárnutí společnosti 2018-2020*. (MPSV, spolugestor: ÚV)
- b) Klást důraz na další koordinaci přístupů k sociálnímu vyloučení a chudobě mezi státní správou a samosprávou a na multidisciplinární spolupráci v lokalitě. (ÚV, spolugestor: MPSV)
- c) Klást důraz na prevenci a proaktivní přístup, a to mimo jiné dostatečnou šíří a koordinací sociálních služeb, podporou rovného přístupu ke kvalitnímu inkluzivnímu vzdělávání a lékařské péči a podporou zaměstnanosti ohrožených skupin obyvatel. (ÚV, spolugestor: MŠMT, MPSV, MZd)
- d) Vytvořit systém sociálního bydlení. (MMR, spolugestor: MPSV, ÚV)
- e) Reálně rozvinout dluhové poradenství a zpřístupnit institut oddlužení (proces insolvenčního řízení – tzv. osobního bankrotu) většímu počtu předlužených. Současně nadále podporovat, sledovat a vyhodnocovat systém bezplatného právního poradenství pro osoby v nouzi a v případě nutnosti přistoupit k úpravám tohoto systému. (MPSV, MSp)
- f) Zlepšit regulaci trhu s nebankovními půjčkami a zpřísnit podmínky jejich dostupnosti. (MF, spolugestor: MPO)
- g) Rozšířit resocializační programy pro osoby opouštějící zařízení pro výkon trestu odnětí svobody. (MSp)
- h) Přijmout účinný postup proti lichvě, obchodování s lidmi, výrobě a distribuci drog. (MV, spolugestor: MSp, MF, MPO, ÚV)

Doporučení

- i. Zaměřit se prostřednictvím státní sociální podpory a sociální pomoci preventivně na osoby žijící těsně nad hranicí chudoby (stanovenou současnou problematickou metodikou na 60 procent mediánu národního ekvalizovaného/vyrovnaného disponibilního příjmu domácnosti), především pak na jedince ekonomicky neaktivní, kteří jsou svým příjmem závislí na finančních transferech z veřejných rozpočtů. (MPSV, MMR)
- ii. Zvážit vhodnost a proveditelnost alternativ umožňujících zavedení principu jeden dlužník – jeden exekutor, jako jsou teritorialita exekutorů nebo koncentrace všech exekucí proti témuž povinnému u jednoho exekutora. (MSp)
- iii. Zachovat a dále rozvíjet efektivní sociální transfery, které vedou ke snižování míry chudoby (zejména příspěvek na bydlení a doplatek na bydlení). (MPSV, spolugestor: MF)
- iv. Zaměřit komplexní podporu na děti a mladé dospělé z domácností sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených tak, aby došlo k maximalizaci rovných podmínek pro jejich vzdělávání na základních a středních školách i následně pro získání pracovního uplatnění. Monitorovat předčasné odchody ze vzdělávání, nastavovat preventivní opatření systémového charakteru na národní úrovni a implementačního charakteru na úrovni školy. (MPSV, MŠMT)
- v. Eliminovat nekalé praktiky v oblasti exekucí. (MSp, MV)

3.2 Snižuje se příjmová nerovnost a je kladen důraz na udržení silné střední vrstvy.

Opatření

- a) Důsledně naplňovat opatření *Strategie sociálního začleňování 2014-2020, Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na léta 2016-2020, Koncepce prevence a řešení bezdomovectví v ČR do roku 2020 a Národního programu reforem ČR 2015*. (MPSV, spolugestor: ÚV)
- b) Zvyšovat míru dostupnosti bydlení ve všech formách bydlení, a to na poptávkové i nabídkové straně. (MMR, MPSV)
- c) Vymezit výši pracovních příjmů nezbytných pro zajištění sociálně nezbytných potřeb a využít ji při stanovení minimální mzdy. (MPSV)
- d) Rozšířit systém poskytování zvýhodněných půjček pro mladé rodiny. (MMR, spolugestor: MF)

Doporučení

- i. Prostřednictvím posílení činnosti Státního fondu rozvoje bydlení zavést mechanismus podpory výstavby bytů, včetně současného vzniku infrastruktury a občanské vybavenosti v jejich lokalitě, začleněných do systému sociálního i dostupného bydlení včetně startovacích bytů pro mladé rodiny. (MMR, MPSV, ÚV)
- ii. Podporovat udržení systému družstevního bydlení. Zachovat zákonné výsady bytových družstev a společenství vlastníků bytových jednotek. (MMR)

3.3 Snižuje se genderová nerovnost.

Opatření

- a) Důsledně naplňovat opatření *Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2014-2020 a Koncepce rodinné politiky*. (ÚV, spolugestor: MPSV)
- b) Navýšit počet kontrol rovného odměňování ze strany Státního úřadu inspekce práce v rámci intenzifikace zprostředkovatelské činnosti ÚP se zaměřením na genderovou rovnost v přístupu k zaměstnání. (MPSV)
- c) Klást důraz na koordinovaný přístup sociálních služeb a podpory zaměstnanosti, které se zaměřují na genderovou rovnost. Zajistit v této oblasti koordinaci přístupů státní správy a samosprávy a jejich multidisciplinární spolupráci v lokalitě. (ÚV, spolugestor: MPSV)
- d) Předložit návrh na ratifikaci Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí, tzv. Istanbulské úmluvy, Parlamentu ČR. (MSP)
- e) Zajistit potřebnou informovanost a diskusi odborné veřejnosti o způsobu implementace Istanbulské úmluvy. (ÚV ČR, MSP)
- f) Snižovat platové rozdíly mužů a žen, a to jak informačními kampaněmi, tak povinností zaměstnavatelů poskytovat anonymizované informace o výši platů dle kategorií zaměstnaných, pozic a pohlaví. (MPSV)
- g) Zaměřit se na podporu žen v politice; v zastupitelských a exekutivních orgánech – zavést povinnost zveřejňovat údaje o podílu žen a mužů v rozhodovacích pozicích, zajistit transparentnost výběrových řízení, vyčlenit prostředky na osvětu veřejnosti. (ÚV)
- h) Zaměřit se více na podporu sladování osobního a pracovního života žen a mužů a na podporu mužů v zapojení do péče o děti nebo jiné závislé osoby. (MPSV)

Doporučení

- i. Podporovat aktivně projekty integrace znevýhodněných skupin na trhu práce (v rámci výzev Evropskou sociálního fondu), které zároveň aktivně bojují proti stávající horizontální a vertikální segregaci na trhu práce. (MPSV, ÚV)

3.4 Je zajištěn rovný přístup k osobám ohroženým diskriminací na základě pohlaví, věku, péče o závislé osoby, zdravotního postižení, etnicity, národnosti, sexuální orientace, vyznání nebo světonázoru. Zvláštní důraz je kladen na předcházení vícečetné diskriminaci.

Opatření

- a) Zajistit aktivnější přístup Státního úřadu inspekce práce tak, aby lépe využíval své dosavadní dostatečné pravomoci kontrolovat přímou a nepřímou diskriminaci ve vztahu k odměňování. (MPSV)
- b) Zvyšovat povědomí veřejnosti o antidiskriminačních opatřeních, zaměřit se na nejvíce ohrožené skupiny a v rámci RHSD zapojit do tohoto procesu zaměstnavatele a odborové organizace. (MPO, MPSV, ÚV)
- c) Usnadnit obětem ohlašování diskriminace zjednodušením mechanismů podávání stížností. (ÚV)
- d) Zajistit diskriminovaným osobám přístup k bezplatné právní ochraně. (ÚV, spolugestor: MSp)
- e) Realizovat projekty Deinstitutionalizace, Vznik nových služeb, Vznik Center duševního zdraví apod., v rámci implementace Strategie reformy psychiatrické péče. (MZd, MPSV)

Doporučení

- i. Posílit roli tzv. whistleblowingu, především ochranu samotných oznamovatelů a kompenzovat rizika a ušlé příležitosti s tím spojené. (ÚV)
- ii. Zvyšovat povědomí v oblasti lidských práv (včetně lidských práv žen a rovnosti pohlaví) podporou kontinuálního a široce dostupného vzdělávání v rámci celoživotního učení. (ÚV, MŠMT, MSPV)
- iii. Zavést systémovou podporu programů zaměřených na zvyšování citlivosti veřejnosti vůči projevům nerovnosti, diskriminace a nenávistných projevů. (MPSV, ÚV)
- iv. Zlepšit vymahatelnost dodržování zásady rovného zacházení podle antidiskriminačního zákona a posílit a zefektivnit nástroje na jeho prosazování. (MSp, ÚV)

4. Vzdělávání rozvíjí individuální potenciál jedinců a jejich schopnost zvládat i ovlivňovat změny a podporuje soudržnou společnost orientovanou na udržitelný rozvoj.

4.1 Vzdělávací systém je inkluzivní a vzájemně prostupný, neselektuje žáky a žákyně v útlém věku na talentované a netalementované a omezuje závislost vzdělávacích drah a výsledků na jejich socioekonomickém zázemí.

Opatření

- a) Posilovat dostupnost kvalitního poradenství pro volbu vzdělávacích drah pro rodiče a žáky základních škol, se zvláštním zaměřením na děti z rodin s nižším socio-ekonomickým zázemím. (MŠMT)
- b) Zachovat stávající rozsah bezplatnosti veřejného školství (včetně vysokoškolského). (MŠMT)
- c) Udržet stipendijní systém (mj. sociální a ubytovací stipendium) a rozvíjet jej směrem k větší kompenzaci socio-ekonomických nerovností v rámci rodinného zázemí. (MŠMT)
- d) Rozvinout propojování jednotlivých sektorů vzdělávání: formálního a neformálního vzdělávání, mj. v oblasti uznávání výsledků neformálního vzdělávání s cílem vzájemné prostupnosti vzdělávacího systému. (MŠMT)
- e) Zajistit dostupnost předškolních institucí (mateřské školy, dětské skupiny a tzv. mikrojesle) pro všechny děti odpovídajícího věku a podporovat jejich využívání. Dostupnost služeb předškolní péče pro děti do 3 let věku je v gesci MPSV. (MŠMT, spolugestor: MMR, MPSV, doporučení: kraje a obce)
- f) Zajistit účast dětí ze sociálně a kulturně znevýhodněného prostředí v rámci předškolního vzdělávání tak, aby byla zajištěna srovnatelná a kvalitní příprava na nástup do povinného

školního vzdělávání. To vše za pomoci koordinované spolupráce klíčových aktérů systému - MŠMT, MPSV, MV, krajů, obcí, NGO a dalších. (*MŠMT, MPSV, MV, doporučení: kraje a obce*)

Doporučení

- i. Zajistit a všestranně podporovat a rozvíjet základní spolupráci rodiny a školy a větší participaci rodičů na vzdělávání svých dětí. (*zřizovatelé škol*)

4.2 Systém vzdělávání podporuje učitele, učitelky a další vzdělavatele, aby ve vzdělávání dokázali přinášet potřebné změny a převzít roli průvodců účastníků vzdělávání v měnícím se světě. Je otevřený intenzivnímu kontaktu s reálným světem a zapojuje všechny aktéry ve vzdělávání.

Opatření

- a) V rámci revizí kurikulárních dokumentů (RVP) začlenit důraz na přímou zkušenost s reálným světem a praxí mimo třídu a školu s cílem zapojení dalších aktérů (například subjekty veřejné správy, neziskového sektoru a firem) do samotného vzdělávání žáků. (*MŠMT*)
- b) Vytvořit komplexní systém (s konkrétním vymezením, regulačním, institucionálním, organizačním a finančním zabezpečením) ucelené podpory profesního rozvoje učitelů, který bude zahrnovat oblasti tzv. profesionalizačního kontinua: (a) získávání kvalitních zájemců o studium učitelství, (b) přípravné učitelské vzdělávání, (c) uvádění do učitelské profese, (d) další vzdělávání a profesní rozvoj učitelů.). (*MŠMT*)
- c) V rámci podpory profesního rozvoje učitelů klást důraz na roli průvodce učení v měnícím se světě a možnost vzdělávacích zážitků v intenzivním kontaktu s praxí a reálným světem. (*MŠMT*)
- d) V rámci dalšího vzdělávání pedagogů a dalších vzdělavatelů posílit důraz na trendy, které výrazně ovlivňují roli vzdělavatelů - jako je např. udržitelný rozvoj, digitalizace a využití technologií k výuce a k práci s informacemi či posuny zkušeností žáků od reálného světa k virtuálnímu. (*MŠMT*)
- e) Zajistit, aby průměrný hrubý nominální plat pedagogů dosahoval minimálně 130% výše průměrné hrubé nominální mzdy. (*MŠMT, spolugestor: MPSV, MF*)

4.3 Vzdělávání zajišťuje každému přístup k rozvoji přenositelných kompetencí, potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život. Systém zahrnuje přiměřený všeobecný základ nezbytný pro další vzdělávání, zapojení do společnosti i pro porozumění vzájemné provázanosti současného světa.

Opatření

- a) Začlenit důraz na vzdělávání pro udržitelný rozvoj do strategických dokumentů v oblasti vzdělávání na období po roce 2020. (*MŠMT, spolugestor: MZV*)
- b) Při přípravě revizí všech RVP oslovovat diskuzemi odbornou veřejnost a posílit využití průřezových témat (zejména oblasti environmentální výchovy, výchovy ke zdraví a myšlení v evropských a globálních souvislostech), aktualizovat jejich pojetí a obsah z hlediska vzdělávání pro udržitelný rozvoj. (*MŠMT, spolugestor: MŽP, MZd, MZV*)
- c) Zvýšit důraz na transversální kompetence napříč vzdělávacími oblastmi i obory a na prvky posilující transdisciplinární výuku v kurikulárních dokumentech (RVP) při jejich revizích. (*MŠMT*)
- d) Provést revize kurikulárních dokumentů (RVP) tak, aby posílily začlenění cílů a principů vzdělávání k udržitelnému rozvoji dle popisu v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy do roku 2020 (propojenost oborů – průřezovost, celostní přístup, rozvoj kompetencí pro demokratické občanství a udržitelný rozvoj, aktivní metody vzdělávání), cílit zejména na: Nastavení přenositelných (transversálních) kompetencí jako základních cílů vzdělávání a propracování jejich rozvíjení napříč všemi vzdělávacími oblastmi. Rozvíjení přiměřeného všeobecného gramotnostního základu vyváženě zahrnujícího všechny gramotnosti důležité pro život v současném komplexním světě (matematickou, jazykovou, přírodovědnou, digitální, finanční i gramotnosti vztahující se k nakládání s reálným světem –

environmentální, zdravotní a polytechnickou). Naopak je potřeba snížit velké množství osvojovaných faktů, které brání kreativitě a hlubšímu poznání vyučovaného tématu. Posílení prvků kurikula rozvíjejících transdisciplinární přístup (průřezová témata, integrovaná tematická výuka) a zvyšujících porozumění vzájemné propojenosti společenských a přírodních, lokálních a globálních, minulých a budoucích procesů. Posílení důrazu na aktivní metody vzdělávání (např. projektová, problémová a kooperativní výuka, integrovaná tematická výuka, místně zakotvené učení, badatelsky orientované vyučování). Rozvoj kritického myšlení a kritické práce se zdroji. Rozvoj připravenosti zvládat budoucí změny včetně schopnosti takové změny aktivně usměrňovat (účastnit se plánování a rozhodování). Rozvoj porozumění vzájemné propojenosti společenských, ekonomických a přírodních pilířů, lokálních a globálních, minulých a budoucích procesů. Budování aktivního přístupu ke spoluvytváření udržitelného světa ve světle porozumění globálních souvislostí a odpovědnosti. (MŠMT)

- e) Zlepšit dostupnost kariérového poradenství na všech typech škol. (MŠMT, spolugestor: MPSV)
- f) Vést a motivovat učitele k efektivnímu rozšiřování vlastní odbornosti v rámci celoživotního vzdělávání a DVPP, k využívání moderních aktivních a participativních přístupů a metod ve smyslu rozvíjení odborných schopností a dovedností pro práci s heterogenní skupinou, pro práci v tandemu, pro individualizaci vzdělávání, pro práci s netradičními výukovými metodami, zaměřenými zejména na diversifikaci vzdělávacích cílů, na podporu realizace účinných podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, s důrazem na propojení mezioborových didaktik a na rozvoj hodnotového vzdělávání. Koncipovat změny v RVP tak, aby podporovaly (v rámci všech předmětů) také tyto aktivizační a participativní metody umožňující rozvíjení kritického myšlení, spolupráce, kreativity, samostatnosti a odpovědnosti žáků. Zaměřit pozornost na tyto metody již při studiu na pedagogických fakultách, při DVPP, v rámci evaluace a sebeevaluace škol a při realizaci projektů ESF. Dosáhnout posunu ve výuce od memorování prostých faktů v jednotlivých předmětech k vyučování v souvislostech s přesahem do praxe, což může výrazně pozitivně ovlivnit také zájem žáků o vzdělání a jejich další rozvoj. (MŠMT)

Doporučení

- i. Pokračovat v zapojování České republiky do mezinárodních šetření především v rámci OECD a IEA. (MŠMT)
- ii. Zaměřit pozornost na aktivní, aktivizační a participativní metody vzdělávání již při studiu na pedagogických fakultách, při DVPP, v rámci evaluace a sebeevaluace škol a při realizaci projektů ESF. (vysoké školy, zřizovatelé škol)
- iii. Zajistit a všestranně podporovat a rozvíjet základní spolupráci rodiny a školy a větší participaci rodičů na vzdělávání svých dětí. (zřizovatelé škol)

4.4 Systém celoživotního vzdělávání je veřejně garantovaný a široce dostupný: Zaměřuje se jak na profesní vzdělávání, tak i na vzdělávání v oblasti přenositelných dovedností.

Opatření

- a) Rozvíjet Národní soustavu kvalifikací a Národní soustavu povolání. Rozšiřovat povědomí o možnostech využití profesních kvalifikací v rámci celoživotního učení. (MŠMT, MPSV)
- b) Zajistit rozvoj specifických oblastí vzdělávání, jako je vzdělávání k demokratické kultuře (občanské vzdělávání), kreativní vzdělávání, environmentální vzdělávání, globální rozvojové vzdělávání apod. (MŠMT, spolugestor: MZV, MŽP, MK)

Doporučení

- i. Zvýšit míru podpory veřejnoprávních médií, významných pro plnění vzdělávacích potřeb společnosti, za současného zachování jejich reálné autonomie. (MK)
- ii. Zasadit se o široce dostupné vzdělávací možnosti v základních dovednostech (včetně mj. finanční a ICT gramotnosti) pro občany, primárně se zaměřující na starší a nízko kvalifikované. (MPSV, MŠMT)

- iii. Zvýšit financování kulturních institucí/organizací zajišťujících kulturně výchovnou činnost (knihoven, muzeí a dalších institucí). (MK, MF)

5. Zdraví všech skupin obyvatel se zlepšuje.

5.1 Zvyšuje se délka života ve zdraví u všech skupin obyvatel České republiky.

Opatření

- a) Zachovat důraz na komunikaci důvodů změny životního stylu a benefitů vyplývajících z odpovědného přístupu k vlastnímu zdraví. (MZd)

5.2 Snižují se vlivy způsobující nerovnosti v oblasti zdraví.

Opatření

- a) Zvýšit informovanost o důvodech nerovnosti v oblasti zdraví mezi odbornou i laickou veřejností. (MZd)
- b) Vytvořit a realizovat motivační program Zvýšení sdílené odpovědnosti ve zdraví a ve vztahu k rizikovým faktorům životního stylu.⁴ (MZd)

Doporučení

- i. Zohlednit specifický cíl při přípravě regionálních strategických a koncepčních dokumentů. (MMR, kraje, obce)

5.3 Systém veřejného zdravotnictví je stabilní, všeobecně dostupný co do kvality i kapacity a současně se rozvíjí odpovídající profesní struktura. Věkový průměr lékařského i nelékařského personálu se snižuje a zlepšuje se ohodnocení všech pracovníků ve zdravotnictví.

Opatření

- a) Provést systematickou úpravu ohodnocení lékařských i nelékařských zdravotnických pracovníků směrem k snížení rozdílů v odměňování mezi poskytovateli zdravotních služeb (mzdy vs. platy). (MPSV, spolugestor: MF)
- b) Zvýšit míru finančního odměňování (platů) lékařských a nelékařských pracovníků ve zdravotnických zařízeních zřizovaných státem a zajistit financování díky zvýšené platbě za státní pojištěnce. (MF, spolugestor: MPSV)
- c) Usnadnit přechody lékařů po studiu do praxe, optimalizaci jejich úvazků a příjmů (mj. úpravou platových předpisů) v době před dokončením specializačního vzdělávání. (MZd, spolugestor: MPSV)
- d) Zajistit propojení zdravotního a sociálního pomezí pro efektivnější poskytování péče a optimalizaci lidských zdrojů i pro zvyšování kvality péče a bezpečí pacientů. (MZd, MPSV, spolugestor: MF)
- e) Provést implementaci Národní strategie elektronického zdravotnictví ČR 2016–2020. (MZd, spolugestor: MV)

Doporučení

- i. Zajistit udržitelné financování zdravotní péče z veřejného zdravotního pojištění díky vyšší platbě za státní pojištěnce v souladu s doporučením OECD. (MF)

⁴ Na základě opatření Akčního plánu č. 12 Národní strategie Zdraví 2020.

- ii. Ve strategickém dokumentu věnovaném zlepšení úrovně primární péče se zaměřit na stabilizaci dostupnosti zdravotnických služeb. (MZd)

5.4 Zdravý životní styl je podporován prostřednictvím vyšších veřejných výdajů s důrazem na primární prevenci nemocí a podporu zdraví v průběhu celého života.

Opatření

- a) Koncipovat strategický dokument v oblasti zdraví po roce 2020 tak, aby pokrýval pomezí zdravotní a sociální péče. (MZd)
- b) Podporovat a udržet úroveň zdravotní gramotnosti veřejnosti pomocí vzdělávání v této oblasti na základních i středních školách. Využít k tomu i veřejné propagační kampaně s univerzálním apelem a dosahem a přitom pro tuto osvětu zajistit dostatečný objem vynaložených veřejných prostředků. (MŠMT, spolugestor: MZd, MPSV, MF)
- c) Zvyšovat podíl veřejných výdajů na primární prevenci nemocí, mj. v rámci zvyšování tzv. zdravotní gramotnosti obyvatel a na podporu zdraví, na celkových veřejných výdajích na zdravotnictví. Zajistit dostatečný objem prostředků pro financování efektivní ochrany a podpory zdraví a prevenci nemocí, a to jak ze státního rozpočtu, tak ze všeobecného zdravotního pojištění a dalších zdrojů. (MZd, spolugestor: MF)
- d) Efektivně využívat prostředky z veřejného zdravotního pojištění (tj. zejména z tzv. fondů prevence zdravotních pojišťoven) k podpoře zdraví a prevenci nemocí. (MZd)
- e) Podporovat takové preventivní programy zdravotních pojišťoven, které při splnění podmínek hospodárnosti, účelnosti a efektivity nakládání s veřejnými prostředky budou směřovat především k předcházení vážných úrazů či onemocnění. (MZd)
- f) Zasadit se o zvýšení relativního zastoupení dětí, které mají denně pohybovou aktivitu minimálně ve střední intenzitě. (MŠMT, spolugestor: MZd)
- g) Zasadit se o zvýšení zastoupení škol s programem zdravého stravování (např. Školní program Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol). (MŠMT, spolugestor: MZe)
- h) Vypracovat metodiky pro hodnocení přímých a nepřímých nákladů, které vznikají jedinci, podniku a společnosti jako následek pracovních úrazů a nemocí z povolání včetně následků psychosociálních rizik. (MPSV, spolugestor: MZd)
- i) Příslušnými resorty zanalyzovat potřebu vypracování metodického postupu pro naplňování *Evropského aktu přístupnosti*, jenž požaduje zlepšit přístupnost zboží a služeb. (MZd, MPSV, MV, MMR)
- j) V rámci územního plánování a rozhodování nepřipouštět nepřiměřené zahušťování stávajících sídlišť, zajistit zachování a zvýšení kvality zeleně, zdravého životního prostředí a kvality bydlení. (MMR, doporučení: obce)

Doporučení

- i. Zaměřit se na zastavení (snížení) prevalence nadváhy a obezity u dospělé populace. (MZd)
- ii. Realizovat ve všech veřejných základních školách třetí hodinu tělesné výchovy nebo zdravotní tělesné výchovy týdně. Realizovat aktivity spojené se zdravým životním stylem a přirozeným pohybem vytvářením podmínek pro ně během vyučování (mj. vybavením škol cvičebními prvky a zpřístupnění těchto prostor dětem během dne a jejich volna). (MŠMT)
- iii. Metodicky a finančně podporovat vytváření a zavádění akčních plánů čisté a udržitelné mobility. (MD, MMR)
- iv. Zohlednit specifické cíle při přípravě regionálních strategií (urbánní rozvoj, rozvoj municipalit, plánování dopravy, volnočasové aktivity apod.) (kraje)
- v. Zvyšovat dlouhodobě výši veřejných výdajů na zdravotnictví v poměru k HDP směrem k úrovni vyspělých států (průměr EU15). (MF)

5.5 Snižuje se konzumace návykových látek i zátěž obyvatel zdravotně rizikovými látkami a hlukem prostřednictvím lepší kvality životního prostředí. Příslušné limity škodlivých látek a hluku nejsou překračovány.

Opatření

- a) V domácnostech dosáhnout výměny kotlů na tuhá paliva nesplňujících emisní limity podle přílohy 11 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, za modernější způsoby vytápění, a to ve lhůtě dané § 41 odst. 16, tedy do 1. 9. 2022 a postupně ukončovat spalování uhlí a vlhkého dřeva v domácnostech. (MŽP)
- b) Nadále dotačně podporovat realizaci opatření ke snižování emisí ze stacionárních zdrojů nad rámec zákonných povinností v sektorech energetiky a průmyslu, a to zejména v oblastech, kde dlouhodobě dochází k významnému překračování imisních limitů. (MŽP)
- c) Provádět dozor nad stanicemi technické kontroly a emisní měření na silnicích a zaměřit se na nepovolené úpravy vozidel, které mají jako následek vyšší emise zdravotně nejrizikovějších látek (např. demontáž filtrů tuhých částic). Aktivně odstavovat z provozu emisně nevyhovující vozidla, která se dominantně podílejí na emisích mikročástic (PM), sazových částic (BC) a polycyklických aromatických uhlovodíků (PAU). (MD)
- d) Novelizovat konstrukci poplatků podle § 37e odst. 4 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech tak, aby nadále odrazovaly od dovozu velmi starých vozidel ze zahraničí a ČR se tak znovu nestala jejich evropským odkladištěm. (MŽP)
- e) Provádět stavebně-technická, administrativní a dopravně-organizační opatření s cílem snížit pod maximální přípustnou hodnotu hladinu hluku ze stávajících významně zatížených pozemních komunikací vedených v blízkosti zástavby. (MD, spolugestor: MZd)
- f) Zavádět zóny 30 km/h v obytných oblastech, snižovat maximální povolenou rychlost na pozemních komunikacích, využívat tiché asfalty a budovat absorpční protihlukové stěny především, kde jsou překračovány hlukové limity. (MD, spolugestor: MZd)
- g) Zajistit větší informovanost veřejnosti pomocí vzdělávání v této oblasti na základních a středních školách i prostřednictvím veřejných propagačních kampaní s univerzálním apelem a dosahem. Současně pro tento účel zajistit dostatečný objem veřejných prostředků. (MZd, spolugestor: MŠMT, MF, MŽP)
- h) Zvýšit veřejné výdaje na léčbu adiktologických poruch a prevenci užívání návykových látek i efektivitu a účelnost jejich vynakládání. Zvýšit finanční podporu pro prevenci a léčbu závislostí. (ÚV, spolugestor: MZd, MF, MŠMT, MV)
- i) Posilovat příměstskou železnici do dopravní obsluhy velkých měst a jejich okolí a v případě potřeby budovat příměstské tramvajové linky, kde chybí železniční tratě. (MD)
- j) Podpořit vybudování, příp. dokončení silničních obchvatů všech obcí, jejichž zastavěným územím dosud procházejí komunikace významně zatížené tranzitní dopravou. (MD)

Doporučení

- i. V maximální možné míře zohledňovat imisní situaci v zájmovém území při vydávání integrovaných povolení podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci. (MŽP)
- ii. Zajistit dostatečné vybavení Policie ČR zařízením, které umožní rozpoznat vozidla s vymontovanými nebo nefunkčními filtry pevných/prachových částic (DPF – Diesel Particulate Filter). Zajistit Policii ČR chybějící celostátní pravomoc k okamžitému odstavení takového vozidla z provozu. (MV)
- iii. V obytných oblastech rozšiřovat zóny s omezením rychlosti na 30 km/hod, zklidňovat dopravu, budovat greenways v zelených strukturách měst, rozšiřovat pěší zóny a vyhlášovat nízkoemisní zóny. (MD)
- iv. Nezvyšovat, příp. postupně snižovat celkové počty parkovacích stání v centrech měst rušením parkovacích míst v uličním prostoru a využít takto uvolněné kapacity pro jiné účely. Systém zpoplatnění parkování koncipovat primárně s ohledem na potřebu nezvyšovat dopravní zátěže center měst a na potřeby rezidentů (mj. tzv. modré zóny a další typy vhodných parkovacích zón). Zároveň zajistit záchytná parkoviště na okrajích velkých měst s přímou vazbou na ekologické druhy hromadné dopravy. (obce)
- v. Zajistit vyšší podporu lepšího využívání tzv. multimodality. Prostřednictvím dobré nabídky bezplatného bezpečného parkování automobilu na okraji měst i v suburbánních oblastech (záchytná parkoviště P+R, popř. K+R) i jízdního kola (B+R) a jeho bezplatné přepravy (jako

- spoluzavazadla) v prostředcích kolejové veřejné hromadné dopravy i ve vnějších příměstských pásmech velkých měst. U klíčových stanic (metra i železničních) a zastávek veřejné osobní hromadné dopravy vybudovat dostatečné kapacity pro bezpečné parkování motorových vozidel i jízdních kol. (*obce*)
- vi. Podporovat v centrech měst tzv. citylogistiku, tedy inteligentní distribuci zboží s omezením zbytných jízd a využitím nízkoemisních a plně elektrických vozidel. (*MŽP, MD*)
 - vii. Harmonizovat výši výkonového zpoplatnění nákladní dopravy s Rakouskem, Německem a Slovenskem a přejít na flexibilní jednotný družicový systém výběru mýta a poplatků. Uvažovat o zpoplatnění automobilové dopravy na základě emisí zdravotně rizikových látek tak, aby byly do cen zahrnuty veškeré škody na zdraví obyvatel. (*MD*)
 - viii. Lépe uplatňovat Metodické doporučení Hlavního hygienika ČR – Zásady a postupy posuzování vlivů na veřejné zdraví v procesu EIA (2015). (*MZd, MD*)
 - ix. Zvážit předložení věcného záměru zákona o hluku. (*MZd*)
 - x. Zlepšit identifikaci zdravotních rizik a dopadů ze životního prostředí a vytyčení efektivního koordinovaného přístupu k problematice znečištění ovzduší, hluku a neionizujícího záření. (*MZd, MŽP, MD*)
 - xi. Zpřísnit postih za nedodržování zákazu prodeje a podávání tabákových produktů a alkoholických nápojů dětem a mladistvým.

6. Vyšší veřejné investice podporují klíčové funkce kultury a rovný přístup ke kultuře a kreativitě.

6.1 Do oblasti kultury směřují vyšší veřejné výdaje a posilují se možnosti dlouhodobého finančního plánování kulturních organizací.

Opatření

- a) Zajistit navýšení veřejných finančních zdrojů v kultuře a zahájit kroky k úpravám legislativy, které jsou potřeba pro zlepšení dlouhodobého finančního plánování kulturních organizací. (*MK*)

Doporučení

- i. Zvážit zavedení víceletých rozpočtů za účelem posílení možnosti dlouhodobějšího finančního plánování pro kulturní organizace. (*MK*)
- ii. Podporovat činnosti veřejnoprávních médií (při zachování jejich reálné autonomie), zejména v jejich funkci referenčního bodu pro obyvatele a významné podpory rozmanitosti kultury.

6.2 Podle potřeb měnící se společnosti je systémově podporován rozvoj i zakládání nových kulturních organizací.

Opatření

- a) Připravit dlouhodobý program investiční podpory a kofinancování projektů kulturní infrastruktury (výstavba nových kulturních zařízení pro poskytování veřejných kulturních služeb (koncertních sálů, divadel, knihoven, výstavních sálů, muzeí, společenských, kulturních a obecních domů apod.) v souladu se soudobými světovými trendy a standardy. (*MK*)
- b) Podporovat rozvoj kreativity společnosti, zejména nejmladší generace, prostřednictvím neprofesionálních uměleckých aktivit a všech oblastí regionální kultury. (*MK*)
- c) Navrhnout komplexní zákon o veřejnoprávních institucích/organizacích v kultuře, který by kromě případné transformace těch stávajících otevřel prostor pro vznik nových institucí/organizací v kultuře působících v partnerství s útvary veřejné správy. (*MK*)

Doporučení

- i. Realizovat záměr zákona o veřejnoprávních institucích v kultuře nebo přijmout alternativní legislativní opatření s cílem vytvořit flexibilnější systém provozování institucí/organizací poskytujících veřejné kulturní služby s podílem provozních veřejnoprávních prostředků. (MK)
- ii. Vytvořit model státem podporované instituce, která metodicky pomáhá nestátním muzeím a sbírkám, případně identifikované sbírky navrhuje k vykoupení státem. (MK)
- iii. Vytvořit systém aktualizace seznamu státních kulturních organizací, podle kterého by v určitém časovém horizontu byl určen stabilní počet kulturních organizací provozně financovaných státem, a mechanismus přijetí a vyškrtnutí konkrétních organizací z tohoto seznamu. (MK)
- iv. Posílit Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPOS) a Institut umění – divadelní ústav (IDU) tak, aby se podpořila jejich koncepční a analytická činnost, podpora neprofesionálních uměleckých aktivit a metodická podpora pro nestátní kulturní organizace. (MK)

6.3 Kulturní a kreativní průmysly jsou podporovány jako příležitost pro rozvoj ekonomiky.

Opatření

- a) Rozpracovat dále záměry definované v dokumentu Státní kulturní politika na léta 2015-2020 (s výhledem do roku 2025) v rámci plánované Strategie podpory a rozvoje kulturních a kreativních průmyslů. (MK)

Doporučení

- i. Posílit synergie péče o památky s podporou cestovního ruchu a místního rozvoje – ve spolupráci MK s MMR (včetně státní příspěvkové organizace CzechTourism), kraji a místními vysokými školami. Vzhledem k zvažovanému přesunu agendy cestovního ruchu na MK analyzovat posílení dosavadní spolupráce. (MK, MMR, kraje)
- ii. Navrhnout meziresortní a institucionální nástroje podpory konkurenceschopnosti kulturních a kreativních odvětví (mj. vytvoření pracovní skupinu napříč rezorty zahrnující i zástupců KKP nebo centrální agentury/kanceláře na zvyšování povědomí o KKP a poskytování informací/konzultací ohledně programů jejich podpory). (MK, MPO)
- iii. Posílit nástroje podpory internacionalizace a exportu kulturních a kreativních odvětví a dále rozvíjet dosud vzniklé nástroje (mj. proexportní hudební kancelář SoundCzech či České literární centrum). (MK)
- iv. Stabilizovat financování filmových pobídek. (MK, MF)
- v. Zmapovat stávající využívání nemovitých památek a paměťových institucí pro poskytování kulturních služeb obyvatelům a navrhnout programy jeho zefektivnění. (MK, MMR)
- vi. V muzeích a knihovnách zaměřených na uchování kulturních statků dokládajících kreativitu vytvořit helpdesk pro podnikatele včetně adekvátní systémové a aplikační podpory. (MK, MPO)
- vii. Digitalizovat a zpřístupnit kulturní obsah důležitý pro rozvoj kulturních a kreativních odvětví včetně vyřešení autorskoprávních aspektů prezentace digitalizovaných děl. (MK)
- viii. Zajistit zázemí pro KKP v podobě hmotné infrastruktury (multifunkční prostory, kreativní centra, taneční a hudební domy, centra nového cirkusu, galerie, muzea, divadla, koncertní sály), včetně jejich vybavení. Mj. podporovat poskytování zvýhodněných nájmu (např. ateliéry, zkušebny, rezidenční prostory, kluby, studia atd.) a místa pro práci a setkávání, jakými jsou sdílené kanceláře a dílny (huby, coworkingová centra, otevřené dílny, kreativní inkubátory), které slouží mimo jiné i k vzájemné komunikaci, diskusi a provázanosti jednotlivých odvětví.
- ix. Připravit strategii podpory kulturních a kreativních odvětví. V této souvislosti připravit pobídkové a podpůrné programy a projekty na podporu uměleckého trhu a návazných podnikatelských aktivit. (MK, MPO)
- x. Podporovat výzkum a sběr statistických dat prostřednictvím dalšího mapování, zpracováním analýz, optimalizací satelitního účtu kultury a dalších statistických šetření pro jednotlivá odvětví i jejich souhrn s cílem získat relevantní data a znalosti o potřebách KKP jako podklady pro jejich další rozvoj. (MK)

6.4 Pracovníci v kultuře jsou podporováni metodicky i finančně s cílem zvyšování jejich prestiže a zlepšování podmínek potřebných pro jejich kreativní a motivační roli vůči dalším skupinám společnosti.

Opatření

- a) Navýšit platy pracovníků kulturního sektoru do konce volebního období v roce 2021. (MK)

Doporučení

- i. Zvážit doplnění některých již existujících opatření o finanční a metodický nástroj v gesci MK, který by efektivněji podporoval mj. mezinárodní kulturní iniciativy. (MK)

2 Hospodářský model

7. Ekonomika dlouhodobě roste a domácí sektor je silný.

7.1 Domácí části ekonomiky se rozvíjejí.

Opatření

- a) Snižovat administrativní zátěž pro podnikatele. (MPO)

Doporučení

- i. Motivovat české podnikatele investovat v ČR a zvolit ČR jako svůj domicil.
- ii. Formulovat hospodářskou strategii ČR, která by explicitně pojednala domácí sektor ekonomiky a stanovila pro něj priority a cíle, které by pak aktivně podporovala.
- iii. Zvýšit institucionální návaznost českých hospodářských institucí (trh práce, kapitálový trh, vzdělávání, podnikatelé, stát) s ohledem na specifika české ekonomiky tak, aby došlo k vzájemné provázanosti jejich prací.
- iv. Podporovat na evropské úrovni společný postup v boji proti daňové optimalizaci finančních toků. (ÚV, MF)
- v. Podporovat spolupráci podnikové sféry a domácích výzkumných institucí a vysokých škol.
- vi. Zavádět efektivnější nástroje na podporu podniků a investic směřující k silnějšímu domácímu sektoru ekonomiky a vyšší přidané hodnotě.
- vii. Zvyšovat efektivnost politik podpory podnikání.
- viii. Podporovat vzdělávání pro podnikání.

7.2 Sektor malých a středních podniků roste.

Opatření

- a) Průběžně aktualizovat a naplňovat akční plány podpory malých a středních podnikatelů. (MPO)

Doporučení

- i. Popularizovat podnikání, zakládání firem, celkově podnikavost jako alternativy k zaměstnání. (MPO, MŠMT)
- ii. Zvýšit dostupnost financování pro specifický sub-sektor podniků se zaměstnaneckou účastí. (MPO)
- iii. Připravovat navazující strategii na období po roce 2020, mj. s ohledem na potenciální úbytek evropských zdrojů. (MPO)

7.3 Ekonomika se posouvá na vyšší pozice v mezinárodní dělbě práce a v mezinárodním hodnotovém řetězci.

Opatření

- a) Vytvořit finanční nástroj pod správou Českomoravské záruční a rozvojové banky, a. s., určený na podporu spin-off firem - start-ups, které komercializují výsledky výzkumu a vývoje. (MPO, MF, MMR)

Doporučení

- i. Formulovat hospodářskou strategii ČR, která by explicitně pojednala domácí sektor ekonomiky a stanovila pro něj priority a cíle, které by pak aktivně podporovala.

- ii. Určit konkrétní resort či útvar, který bude zodpovědný za vytváření a aktualizaci středně až dlouhodobé strategie hospodářské politiky ČR, dát mu odpovídající pravomoci tak, aby mohl usnadňovat a napomáhat realizaci této strategie
- iii. Zvýšit institucionální návaznost českých hospodářských institucí (trh práce, kapitálový trh, vzdělávání, podnikatelé, stát) s ohledem na specifika české ekonomiky tak, aby došlo k vzájemné provázanosti jejich činností.
- iv. Podporovat spolupráci podnikové sféry a domácích výzkumných institucí a vysokých škol.
- v. Upravit podmínky systému investičních pobídek s ohledem na cíl dosáhnout vyšší pozice v mezinárodní dělbě práce, produktivitě a mezinárodním hodnotovém řetězci.
- vi. S ohledem na dočasnou dostupnost evropských fondů připravit domácí finanční zdroje na podporu podnikatelů.

7.4 Zvyšuje se kvalita přímých zahraničních investic v České republice.

Doporučení

- i. Formulovat hospodářskou strategii ČR, která by explicitně a systematicky pojednala postoj státu vůči zahraničním investicím a stanovila pro ně takové podmínky, které by přispívaly rozvoji domácí ekonomiky, a určit institucionálního garanta takové strategie s odpovídajícími pravomocemi. (*MPO, ÚV*)
- ii. V rámci strategie hospodářské politiky se zaměřit i na produktivitu práce v ČR a souvislost mezi investicemi a nízkou kapitálovou vybaveností ČR negativně se odrážející v nižší produktivitě práce. (*MPO, ÚV*)
- iii. Zvýšit institucionální návaznost českých hospodářských institucí (trh práce, kapitálový trh, vzdělávání, podnikatelé, stát) s ohledem na specifika české ekonomiky tak, aby došlo k vzájemné provázanosti jejich činností.
- iv. Podporovat na evropské úrovni společné postupy v boji proti daňové optimalizaci finančních toků. (*MF*)
- v. Podporovat rozvoj kapitálových trhů a atraktivního investičního prostředí i pro domácí vlastníky kapitálu (daňové zvýhodnění investic už od malých a začínajících podniků). (*MPO, MF*)

8. Česko má dobře fungující instituce pro podporu aplikovaného výzkumu a vývoje a pro identifikaci příležitostí v této oblasti

8.1. Česko má stabilní materiální i personální kapacitu výzkumu a vývoje s odpovídající strukturou a zaměřením, do které jak stát, tak podniky investují dostatečné finanční zdroje.

Opatření

- a) Naplňovat Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací na léta 2016–2020. (*ÚV, MŠMT, TAČR*)
- b) Zajistit dostatečnou administrativní kapacitu pro tvorbu následující politiky VaV po roce 2020. (*všechny resorty, TAČR*)

8.2. Roste inovační aktivita podniků, založená zejména na výsledcích domácího výzkumu a vývoje, a rozsah spolupráce mezi akademickou a podnikatelskou sférou.

Opatření

- a) Naplňovat Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací na léta 2016–2020. (*ÚV, MŠMT, TAČR*)
- b) Zajistit dostatečnou administrativní kapacitu pro tvorbu navazující politiky VaV po roce 2020. (*všechny resorty, TAČR*)

Doporučení

- i. Odstraňovat administrativní a byrokratické překážky, které brání vyplacení adekvátních a evropsky konkurenceschopných odměn výzkumným pracovníkům při jejich zapojení do domácích i mezinárodních výzkumných projektů financovaných z veřejných prostředků.

9. Přírodní zdroje jsou využívány co nejefektivněji a nejšetrněji tak, aby se minimalizovaly externí náklady, které jejich spotřeba působí.

9.1 Snižují se emise skleníkových plynů a náročnost produktu na tyto emise

Opatření

Stávající strategické dokumenty obsahují celou řadu opatření (zejména legislativní povahy), která ovšem často nejsou plněna a často již uběhlo několik let od termínu pro plnění. Na řadě opatření se přitom příprava neděje nebo se zcela zastavila. Proto je nutné provést následující potřebná opatření:

- a) Analyzovat možnost zdanění emisí ze spalovacích zdrojů mimo EU ETS (úkol POK ČR) – novela zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů. (*MŽP, MF, MPO*)
- b) Zajistit pokračování kotlíkových dotací na čistá paliva i po vyčerpání alokace (to nastane 3. výzvou, tedy cca ke konci 2018) a zpřístupnění dotací na neuhelný kotel i chudým a administrativně méně gramotným domácnostem. (*MŽP, MPO*)
- c) V návaznosti na usnesení vlády č. 827 ze dne 19. října 2015 k řešení dalšího postupu územně ekologických limitů těžby hnědého uhlí v severních Čechách podporovat sociálně citlivou transformaci Ústeckého a Karlovarského kraje – příprava dalších akčních plánů pro restrukturalizaci krajů, jak vyplývá ze schváleného Strategického rámce, zaměřit programy i na rozvoj využívání, vývoj a výrobu obnovitelných zdrojů. (*ÚV, MMR*)
- d) Zajistit prostředky z ESIF na snížení spotřeby energie v průmyslových, výrobních provozech, budovách a na podporu většího podílu OZE na konečné spotřebě energie po roce 2020. (*MMR ve spolupráci s MPO*)

Doporučení

- i. Ukončit skládkování biologicky rozložitelného komunálního odpadu, který je důležitým zdrojem emisí metanu do ovzduší.
- ii. Novelizovat zákon o rozpočtových pravidlech tak, aby byla umožněna realizace energetických služeb v budovách vlastněných státem a vytvořit státní fond na realizaci energeticky úsporných opatření v budovách, jehož primárním zdrojem financí by byla část prostředků uspořené snížením spotřeby energie. (*MF*).
- iii. Udržet úspěšné programy úspor energie v rodinných domech (Nová zelená úsporám) a veřejných budovách (OP Životní prostředí) a sjednotit s nimi (dle možností podmínek pravidel evropských fondů) podmínky i způsob administrace podpory úspor a obnovitelných zdrojů v bytových domech za předpokladu jejich efektivnosti. (*MPO, MŽP*)
- iv. Připravit nedotační finanční nástroje (například garanční schéma pro banky nebo investiční rámec pro nebankovní kapitál jako jsou penzijní fondy), které by vlastníky budov motivovaly k úsporám energie v budovách po roce 2020.
- v. Nastavovat podmínky existujících i budoucích dotačních programů tak, aby zajistily co nejefektivnější čerpání na malé fotovoltaické systémy, kotle na biomasu, tepelná čerpadla, solární kolektory a rekuperační systémy ze strany domácností, obcí i podnikatelů.
- vi. Nastavit strukturu a druh podpory pro obnovitelné zdroje energie v rámci klimaticko-energetických plánů připravovaných v souvislosti s nařízením o správě EU a v souladu s dojednanými cíli pro obnovitelné zdroje energie do roku 2030.
- vii. Připravit tarifní podmínky pro samovýrobce, které zajistí spravedlivé rozdělení nákladů na distribuční síť a zároveň podpoří rozvoj samovýroby.
- viii. Zrušit moratorium na zvyšování poplatků z vytěženého hnědého uhlí (novela horního zákona) a zvážit možnost poplatky upravovat na základě vývoje tržních cen (novela nařízení vlády). (*MPO*)

- ix. Zvážit možnost bezplatného přidělování povolenek výrobcům elektřiny pro snižování emisí skleníkových plynů, modernizaci energetiky a plnění klimaticko-energetických cílů do roku 2030.

9.2 Zvyšuje se podíl oběhového hospodářství na celkovém objemu materiálových toků.

Opatření

- a) Přijmout novou legislativu podporující oběhové hospodářství – nový zákon o odpadech a nový zákon o vybraných výrobcích s ukončenou životností. (MŽP, MPO)
- b) Zvýšit poplatek (daň) za skládkování – způsob jak docílit výrazného odklonu odpadů ze skládek. (MŽP)
- c) Po přijetí tzv. balíčku k oběhovému hospodářství (EK) upravit legislativu a strategie v dotčených oblastech. (MŽP)
- d) Po přijetí tzv. balíčku k oběhovému hospodářství připravit komplexní strategický dokument k oběhovému hospodářství na úrovni ČR. (MŽP, MPO)
- e) Zaměřit se na oblast prevence vzniku odpadů zejména u plastů a jednorázových plastů, např. i s využitím programů podpory. (MŽP, MPO)

Doporučení

- i. Vytvořit metodiky pro veřejné „zelené zadávání“ s ohledem na vyšší využití druhotných surovin (veřejná sféra by měla jít vzorem). Omezit soutěžení jen na nižší cenu (zejména na úrovni samospráv či v oblasti stavebnictví). (MMR)
- ii. Začleňovat výuku o oběhovém hospodářství do soustavy vzdělávání v rámci revize RVP. (MŠMT)
- iii. Podporovat rozvoj recyklačního průmyslu, především pak v oblasti nových technologií a kapacit pro recyklaci plastů. (MPO, MF)
- iv. Podporovat stabilitu cen druhotných surovin (možnost daňových úlev v případě druhotných surovin, aby byly konkurenceschopné primárním surovinám v případě propadu cen na světových trzích). (MF)
- v. Provádět osvětové aktivity v oblasti oběhového hospodářství na všech úrovních: jedinci, veřejná správa, vzdělávací zařízení na všech stupních, průmyslové a zaměstnavatelské svazy, asociace, sdružení a další. Podporovat preference výrobků z druhotných surovin, provádět osvětu o významu třídění odpadů a recyklace aj., podporovat opravy, znovu používání či sdílení produktů – realizovat opatření z Programu předcházení vzniku odpadů, aktivity v oblasti prevence vzniku odpadů (metodiky a letáky MŽP).
- vi. Realizovat Soutěž MPO „Přeměna odpadů na zdroje“. (MPO)
- vii. Podporovat opravitelnost výrobků, dostupnost náhradních dílů po dobu předpokládané životnosti výrobků, rozšířit odpovědnost výrobce za nakládání s výrobkem na konci životního cyklu.
- viii. Vytvořit podmínky pro větší využívání trhu s druhotnými surovinami např. formou podpory komoditních trhů, podporou inovativních technologií apod. Podporovat využívání druhotných surovin a principy oběhového hospodářství v rámci operačních programů a dalších programů podpor. (MPO, MŽP)
- ix. Využívat dobrovolné nástroje a metodiky zejména v rámci řešení těch toků druhotných surovin, které jsou významné, u nichž je potřeba nahrazovat deficit primárních zdrojů, nebo je nutné snížit jejich množství s cílem eliminovat jejich skládkování. Bezprostředně zejména splnit úkoly 1.2., 3.1., 3.4. a 3.8. Akčního plánu implementace Politiky druhotných surovin pro léta 2017-2018. (MPO, MŽP).
- x. Podporovat realizaci cílů Politiky druhotných surovin České republiky a implementačních akčních plánů. V rámci aktualizace Politiky druhotných surovin ČR reagovat na vývoj v oblasti oběhového hospodářství EU. (MPO, MŽP)
- xi. Vytvořit podmínky pro posílení prevence vzniku černých skládek.
- xii. Podporovat zavádění motivačních plateb za odpad pro občany (systém PAYT).

9.3 Zvyšuje se energetická a materiálová účinnost ekonomiky.

Opatření

- a) Zajistit dostatek prostředků v programu Nová zelená úsporám pro období po roce 2020, a to zejména z výnosů z prodeje emisních povolenek. (*MŽP*)
- b) Novelizovat zákon o rozpočtových pravidlech tak, aby byla umožněna realizace energetických služeb (EPC) v budovách vlastněných státem a vytvořit státní fond na realizaci energeticky úsporných opatření v budovách, jehož primárním zdrojem financí by byla část prostředků uspořené snížením spotřeby energie. (*MF*)
- c) Připravit nedotační finanční nástroje (například garanční schéma pro banky nebo investiční rámec pro nebankovní kapitál jako jsou penzijní fondy), které by vlastníky budov motivovaly k úsporám energie v budovách po roce 2020. (*MPO*)
- d) Implementovat systém dobrovolných závazků soukromých a veřejných subjektů pro plnění cílů v oblasti zvyšování energetické účinnosti. (*MPO, MŽP*)
- e) Zajistit pro období 2021–2030 ročně 8–10 miliard Kč pro zvyšování energetické účinnosti a tím adekvátní měrou přispět k plnění českých závazků v této oblasti, a to zejména z ESIF aby se minimalizovaly dopady na státní rozpočet. (*MF, MMR* ve spolupráci s *MPO*)
- f) Zajistit prostředky z ESIF na snížení spotřeby energie v průmyslových, výrobních provozech, budovách a na podporu většího podílu OZE na konečné spotřebě energie po roce 2020. (*MMR* ve spolupráci s *MPO*)

Doporučení

- i. Zajistit pro období 2021-2030 alokaci dostupných finančních prostředků pro zvyšování energetické účinnosti z ESIF pod jeden řídicí orgán, který bude současně gestorem politiky zvyšování energetické účinnosti (*MMR* ve spolupráci s *MPO*).
- ii. Přijmout metodiku zahrnující energetická a environmentální kritéria pro veřejné zakázky a podporovat zadavatele při zpracování zadávací dokumentace při jejich aplikaci.
- iii. Posílit prostředky v národních programech podpory a jejich rozšíření, jmenovitě programů EFEKT a ENERG. (*MPO*)
- iv. Zpracovat nový zákon o odpadech, který povede k naplnění evropských cílů schválených v Balíčku pro oběhové hospodářství, umožní lidem v obcích pohodlně třídit bioodpad, zvýší skládkovací poplatek a zavede recyklační slevu pro obce dosahující recyklace dle evropských cílů.
- v. Nastavit změnu alternativního schématu snižování spotřeby. (*MPO*)
- vi. Podporovat energeticky efektivní železniční a veřejnou hromadnou dopravu. (*MD* ve spolupráci s *MMR*)

9.4 Využívání domácí zemědělské produkce se zvyšuje a snižuje tak dovoz zemědělských produktů a posiluje se potravinová soběstačnost.

Opatření

- a) Provádět příslušná opatření obsažená ve Strategii resortu Ministerstva zemědělství České republiky s výhledem do roku 2030 a v Implementačním plánu Strategie resortu Ministerstva zemědělství na období 2017–2020.

Doporučení

- i. Zajištění strategické úrovně produkce v hlavních zemědělských komoditách mírného pásu, zejména těch, pro které v podmínkách ČR existuje potenciál konkurenceschopné produkce.
- ii. Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství, lesnictví. Podpora produkce potravin i nepotravinářských surovin (výpěstků školkařství i dřeva) včetně zajištění spolufinancování této priority z EU
- iii. Výroba potravin založená v racionální míře pokrytí domácí poptávky na tuzemské zemědělské produkci v oblasti komodit mírného pásu. Zvýšení potravinové soběstačnosti

- podložené ekonomickými a ekologickými důvody spolu se zlepšením logistiky v dodávkách zemědělské suroviny.
- iv. Konsolidace potravinářského průmyslu a modernizace potravinářských podniků včetně technologické a výrobní inovace. V dlouhodobém horizontu efektivnost minimálně na úrovni nejlepší čtvrtiny států EU.
 - v. Odpovědnost za kvalitu života, trvalé zvyšování zdraví obyvatel a zajištění efektivního dozoru nad trhem s potravinami. Důraz na jakost a kvalitu produkce a přesun k zodpovědnosti výrobce. Zlepšení povědomí spotřebitelů o zdravé výživě a složení stravy v souladu se zdravým životním stylem spolu s důrazem na kvalitativní parametry produkce a transfer zdravotních informací ke spotřebiteli.

10 Ekonomické aktivity podporuje stabilní a funkční infrastruktura.

10.1 Zachování trvalé státní kontroly nad systémem kritické infrastruktury a rozvíjení systému ochrany kritické infrastruktury.

Opatření

- a) Pokračovat v průběžném určování nových prvků kritické infrastruktury. (MV, spolugestor: MF, MPO, MPSV, MD, MŽP, MZe, MZd, ČNB, NÚKIB, SÚJB, SSHR)
- b) Pokračovat v provádění kontrol subjektů kritické infrastruktury. (MF, MV, MPO, MPSV, MD, MŽP, MZe, MZd, ČNB, NÚKIB, SÚJB, SSHR)
- c) Nastavit systém konkrétních požadavků na ochranu kritické infrastruktury např. formou technických norem. (MV, spolugestor: MF, MPO, MPSV, MD, MŽP, MZe, MZd, ČNB, NÚKIB, SÚJB, SSHR)
- d) Aktualizovat nařízení vlády o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury. (MV, spolugestor: MF, MPO, MPSV, MD, MŽP, MZe, MZd, ČNB, NÚKIB, SÚJB, SSHR)

Doporučení

- i. Zajistit posílení pozice státu v energetických společnostech s významným vlivem státu.
- ii. Vytvořit datovou základnu o kontrolách subjektů KI mezi MV a dotčenými ústředními správními úřady.

10.2 Je zajištěno kvalitní dopravní spojení s ekonomickými populačními a dopravními centry Německa, Rakouska a Polska.

Opatření

- a) Naplňovat stávající domácí strategie, zejména Dopravní politiku ČR a Dopravní sektorové strategie, a tím pomoci v budování transevropské sítě TEN-T. (MD)

Doporučení

- i. Rozšířit praxi investiční projektu o formát partnerství veřejného a soukromého sektoru. (MD)

10.3 Elektrizací sítě zajišťuje distribuci elektrické energie v požadovaném technickém standardu bez ohledu na strukturu zdrojů.

Opatření

- a) Vytvořit podmínky pro bezpečný a spolehlivý provoz distribučních soustav. (MPO)

Doporučení

- i. Po schválení návrhů na nové uspořádání trhu s elektřinou projednávaných v balíčku „Čistá energie pro všechny Evropany“ implementovat do legislativy ČR opatření týkající se rozvoje decentralizované výroby a využití schopností reakce strany poptávky k podpoře stability provozu elektrizační soustavy ČR.
- ii. Systémově motivovat samovýrobce, aby kromě dodávek elektřiny do sítě (viz předchozí bod) využívali akumulační systémy v domácnostech nebo firmách pro podporu stability provozu elektrizační soustavy ČR.
- iii. Transparentně nastavit podmínky pro připojování OZE a zařízení pro akumulaci elektřiny do elektrizační soustavy podle konkrétních oblastí a tím umožnit rozvoj využití potenciálu obnovitelných zdrojů v ČR.
- iv. Nastavit strukturu a druh podpory pro obnovitelné zdroje energie v rámci klimaticko-energetických plánů připravovaných v souvislosti s nařízením o správě EU a v souladu s dojednanými cíli pro obnovitelné zdroje energie do roku 2030.
- v. Podporovat praktický rozvoj prvků chytrých sítí (dle Národního akčního plánu Chytré sítě).
- vi. Připravit tarifní podmínky pro samovýrobce, které zajistí spravedlivé rozdělení nákladů na distribuční síť a zároveň podpoří rozvoj samovýroby.

10.4 Soustavy zásobování tepelnou energií vytvářejí podmínky pro efektivní využití tepla z obnovitelných a druhotných zdrojů energie dostupných na regionální a místní úrovni.

Opatření

- a) V rámci nového zákona o odpadech vytvořit motivační ekonomické podmínky pro energetické využití zbytkového komunálního odpadu po vytřídění recyklovatelných složek tak, aby nebylo ohroženo dosažení recyklačního cíle dle Balíčku oběhového hospodářství. (MPO, MŽP)
- b) Zajistit pokračování provozní podpory vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a tepla z OZE pro výroby uváděné do provozu od roku 2021. (MPO)
- c) Narovnat podmínky účinných soustav zásobování teplem (SZT) a individuálních výroben tepla v oblasti zpoplatnění externalit (emise znečišťujících látek, oxidu uhličitého apod.). (MŽP)

Doporučení

- i. Navýšit zdanění spotřeby fosilních paliv ve stacionárních zdrojích mimo kombinovanou výrobu elektřiny a tepla v zařízeních nespádajících do systému emisního obchodování na úroveň odpovídající alespoň ceně emisí CO₂ vyplývající z očekávané ceny povolenky.
- ii. Vyčlenit odpovídající prostředky pro stimulaci rekonstrukcí a rozvoje účinných SZT po roce 2020. Využít například mechanismus bezplatného přidělování povolenek na projekty rekonstrukcí s rozvoje účinných SZT.
- iii. Konsolidace dostupných validních statistik SZT tak, aby bylo možné sledovat podíl účinných SZT.
- iv. Zvážit možnosti snížení sazby DPH uplatňované na teplo.

10.5 Zvyšuje se dostupnost vysokorychlostního internetu.

Opatření

- a) Zajistit rozvoj sítí NGA i v periferních oblastech, tj. oblastech, kde jsou indikátory SC nejnižší ve srovnání s celostátním průměrem. (MPO)
- b) Změnou pravidel výzev zajistit čerpání zdrojů alokovaných v programu podpory Vysokorychlostní internet OP PIK. (MPO)

10.6 Navzdory důsledkům změny klimatu stát udržuje vysoký standard vodohospodářských služeb a zároveň zvyšuje jejich dostupnost

Opatření

- a) Důsledná aplikace § 8, odst. 1 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, (Povinnost vlastníka VHI vytvářet prostředky na obnovu) včetně příslušných sankčních ustanovení tohoto zákona ze strany příslušných úřadů. (MZe)
- b) Pravidelně aktualizovat plány rozvoje vodovodů a kanalizací na krajské a státní úrovni. (MZe)
- c) Rozvíjet a zkvalitnit systém vyhodnocování sbíraných dat (benchmarking) k zajištění zvyšování efektivity provozu VHI. (MZe)
- d) Využít povinnost zpracovat rizikovou analýzu (počínaje rokem 2018, tzv. posouzení rizik či plánů pro bezpečné zásobování vodou) jako stimulaci provozovatelů vodovodů ke správné provozní praxi. (MZe, spolugestor *MZd* a *Státní zdravotní ústav*)
- e) Realizovat opatření obsažená v Národním akčním plánu adaptace na změnu klimatu (NAP AZK), resp. v Konceptu ochrany před následky sucha pro území ČR, která směřují k rozvoji a posilování vodních zdrojů. (MZe, MMR, MŽP)

Doporučení

- i. Snížit DPH uplatňované na vodné a stočné.

11. Fiskální systém jako předpoklad úspěšného hospodářství je stabilní.

11.1 Střednědobý výhled zachovává rovnováhu příjmů a výdajů a dlouhodobě se sleduje udržitelnost.

Opatření

- a) Připravit zákon o řízení a kontrole veřejných financí. (MF)
- b) Naplňovat stávající opatření MF proti daňovým únikům. (MF)
- c) Spuštění projektu Moje daně MF. (MF)
- d) Vytvořit pravidla pro efektivní řízení státního dluhu. (MF)

Doporučení

- i. Stanovit útvar odpovědný za kontrolu dodržování udržitelného a hospodárného zadlužení jak v celé ČR, tak na různých úrovních státu a samospráv.
- ii. Pravidla pro fiskální chování státu a zadlužování navázat na 1) vyrovnanost ve vztahu k ekonomickým cyklům; 2) strategii hospodářské politiky ČR; 3) efektivní podporu domácí ekonomiky.
- iii. Vytvořit útvar pro analytickou podporu při stanovování hospodářské politiky ČR včetně vhodné a udržitelné úrovně zadlužení a pro danou oblast institucionalizovat tým odborných poradců.

11.2 Zvyšuje se efektivita vynakládání veřejných prostředků ve vybraných veřejných politikách (zdravotnictví, vzdělávání a další).

Opatření

- a) Legislativně stanovit evaluační povinnost i pro jiné oblasti než je ESIF a ZRS. (MF)
- b) Naplňovat principy E3, podporovat metodiku veřejného nakupování. (MF)
- c) Naplňovat usnesení vlády ze dne 18. ledna 2016 č. 24 k resortním systémům centralizovaného zadávání a centrálního nákupu státu. (MF)

Doporučení

- i. Provádět ex-ante a průběžného hodnocení účelnosti vynaložených veřejných zdrojů včetně nastavení sankčního mechanismu.
- ii. Nastavit transparentní kontroly vynaložených veřejných prostředků včetně publikace veřejně dostupných údajů o těchto výdajích

3 Odolné ekosystémy

12. Krajina ČR je pojmána jako komplexní ekosystém a ekosystémové služby poskytují vhodný rámec pro rozvoj lidské společnosti

12.1 Je zpracována politika krajiny a pravidla jejího naplňování, které různé úrovně veřejné správy využívají pro své rozhodování

Opatření:

- a) Zpracovat politiku krajiny ČR. Proces formulace politiky krajiny představuje příležitost k provedení hlubších a podrobnějších analýz výkonu veřejné správy v ochraně, správě, plánování a využívání krajiny a ke zhodnocení kompatibility existujících nástrojů, a dále k následné širší diskusi o výstupech analýz. Výsledky analýz a závěry diskusí budou nezbytné pro formulaci tezí politiky krajiny. (MŽP)

Doporučení:

- i. Důkladně zvážit formu, obsah a míru podrobnosti nejen výsledného materiálu, ale také procesu jeho přípravy, aby se jednalo o konsensuální, dlouhodobý, průřezový strategický dokument, formulující systémový rámec přístupů k využívání krajiny.

12.2 Snižuje se podíl orné půdy a roste podíl trvalých travních porostů na zemědělském půdním fondu

Opatření:

- a) Zvýšit rozlohu travních porostů na půdách ohrožených erozí, v ochranných pásmech vodních zdrojů, v chráněných oblastech přirozené akumulace vod (CHOPAV), v tzv. zranitelných oblastech vymezených podle Nitrátové směrnice (91/676/EHS) a v lokalitách soustavy Natura 2000 a zvláště chráněných územích podle národní legislativy, je-li to v souladu s předměty ochrany a jejich nároky. (MZe)
- b) Zachovat podporu obnovy travních porostů jako biotopů z krajinotvorných programů MŽP, případně z OPŽP. (MŽP)

Doporučení:

- i. Provádět osvětu k opatření Zatravňování orné půdy z Programu rozvoje venkova 2014-2020 s ohledem na potřebu ochrany půdy před erozí a zachování environmentálně citlivých trvalých travních porostů
- ii. Podporovat monitorovací, osvětovou a výzkumnou činnost ve vztahu k negativním externalitám hospodaření na orné půdě a k hodnotě ekosystémových služeb, poskytovaných travními porosty. (MŽP, MZe)
- iii. Podporovat šlechtitele a množitele osiv trav, jetelovin a případně dalších bylin pro zatravňování (včetně druhově bohatých regionálních směsí). (MZe)
- iv. V souladu se „Společným pokynem Českého úřadu zeměměřického a katastrálního č.j. ČÚZK-04153/2017-22 a Ministerstva životního prostředí č.j. 21853/ENV/17, 1248/610/17 ze dne 24. března 2017 pro spolupráci katastrálních úřadů a orgánů ochrany zemědělského půdního fondu při revizi katastru nemovitostí“ je nezbytná podpora revize katastru nemovitostí ve vazbě na uvedení evidenčního stavu zemědělské půdy do souladu s fyzickým stavem v krajině, tj. zpřesnění identifikace ploch stávajících trvalých travních porostů a orné půdy, mající zásadní vliv na možnost hodnotit naplňování specifického cíle.

12.3 Významně roste podíl orné půdy obhospodařované v režimu ekologického zemědělství

Opatření:

- a) Zajistit kontinuitu financování dotací ekologickým zemědělcům po skončení současného programového období. (MZe)
- b) Zajistit praktické odborné poradenství zaměřené na ekologický způsob hospodaření na orné půdě. (MZe)
- c) Podporovat rozvoj trhu s biopotravinami a bioprodukty, osvětu spotřebitelů a zajistit stabilní spotřebitelskou poptávku po certifikované bioprodukcí; tím zlepšit ekonomickou životaschopnost ekologických farem a jejich motivaci k rozšiřování orné půdy obhospodařované ekologickým způsobem. (MZe)

Doporučení:

- i. Zvážit v rámci Společné zemědělské politiky využití Small Farmers Scheme na podporu malých podniků v ekologickém zemědělství. (MZe)

12.4 Zvyšuje se podíl lesní půdy na celkové rozloze ČR

Opatření:

- a) Zalesňovat prioritně ornou půdu s cílem omezit riziko eroze, zlepšit vodní režim a mikroklimatické podmínky území a zvýšit heterogenitu krajiny. Ke zvyšování rozlohy lesa by tak mělo docházet zejména na pozemcích ohrožených erozí, resp. na území vhodném k zalesnění, které je vymezeno na pozemcích s vysokou sklonitostí svahu a na základě dalších faktorů důležitých z pohledu prevence před erozí. Jedná se o strže, skeletovité, mělké nebo zamokřené půdy, tj. vrstvu stanovenou na základě odborných dat Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy, v.v.i.. (MZe, MŽP)
- b) Zalesňovat v lokalitách soustavy Natura 2000 a zvláště chráněných územích podle národní legislativy (NP, CHKO, NPR, PR, NPP, PP) jen s ohledem na předmět ochrany a v souladu s plánem péče, zásadami péče nebo souhrnem doporučených opatření (k vyloučení rizika nekoherence se specifickým cílem 13.1, jehož zájmem je posilování rozmanitosti biotopů). (MZe, MŽP)
- c) Upřesnit podmínky budoucích dotačních programů pro výběr ploch k zalesnění tak, aby nedocházelo k zalesňování míst významných z hlediska ochrany přírody ani mimo lokality soustavy Natura 2000 a zvláště chráněná území podle národní legislativy. (MZe, MŽP)

Doporučení:

- i. Zajistit, aby druhové složení nových porostů odpovídalo podmínkám daného stanoviště. Z metod zalesnění je možné využít jak umělou výsadbu, tak i přirozenou obnovu, resp. sukcesi s možností ponechání společenstev samovolnému vývoji.
- ii. Konzultovat záměry zalesňování také z hlediska vizuálních dopadů na pohledové vazby a možných zásahů do cenných krajinných struktur, zejména v krajinných památkových zónách nebo ochranných pásmech kulturních památek či ochranných pásmech památkových území (rezervace, zóny). Ve vybraných územích s cennými archeologickými lokalitami nebo povrchovými doklady historického nakládání s krajinou je nutno rozšíření lesních ploch zvažovat z hlediska možných dopadů na takové kulturní stopy v krajině (viditelnost, vliv kořenových systémů na hmotné kulturní dědictví). (MZe, MŽP, MK)

12.5 Vzroste prostupnost kritických míst na migračních koridorech

Opatření:

- a) Uplatňovat ochranu migračních koridorů v rámci územního plánování až po úroveň jednotlivých území řešených v územně plánovací dokumentaci. (MMR, MŽP)

Doporučení:

- i. Stanovit pro aktivní řešení stávajících kritických míst priority a zohledňovat potřeby obnovy průchodnosti krajiny v průběhu přípravy jiných investičních akcí. (MŽP)
- ii. Zahrnovat v rámci systematického přístupu jak celkový, celostátní rozměr, tak důraz na specifikaci vhodných, funkčních řešení na místní úrovni.

12.6 Hodnocení ekosystémových služeb je začleněno do rozhodovacích procesů

Opatření

- a) Definovat jasnou strukturu působnosti pro proces celostátního hodnocení ekosystémů ze strany koordinátora a od počátku zahrnout všechny zainteresované strany včetně příslušných resortů a sektorů tak, aby výsledky hodnocení mohli přijmout všichni jejich potenciální uživatelé. Hodnocení ekosystémových služeb musí provést široký tým odborných pracovníků výzkumných institucí. Bude nezbytné shromáždit znalosti o stavu, změnách a vývojových trendech ekosystémů, zohlednit scénáře budoucího vývoje hlavních hnacích sil, které na ekosystémy působí, a závěry doprovodit vyjádřením míry nejistoty. Již na počátku procesu hodnocení je třeba definovat konkrétní procesy na všech úrovních veřejné správy při rozhodování o území a nakládání s přírodním kapitálem, ve kterých koordinátor předpokládá využití výsledků hodnocení, a povahu hodnocení těmito procesům přizpůsobit, resp. poskytnout srozumitelný podklad a nástroje. (MŽP)

Doporučení

- i. Postavit samotné hodnocení na solidních znalostech a aktuálním měření procesů v ekosystémech. Požadavek na optimální znalosti a data se však nesmí stát paralyzující překážkou pro realizaci hodnocení. Celostátní hodnocení ekosystémových služeb by se namísto toho mělo stát příležitostí pro vyjednávání mezi uživateli hodnocení a nalézání konsenzu o přijatelných postupech a metodách. Proces hodnocení by měl mít participativní povahu a díky tomu vytvořit společenský kapitál pro dlouhodobou podporu rozhodování a strategického směřování ochrany a udržitelného využívání ekosystémů ze strany všech účastníků a uživatelů hodnocení. (MŽP)

13. Česká krajina je pestrá a dochází k obnově biologické rozmanitosti

13.1 Rozmanitost a stabilita biotopů i populací jednotlivých původních druhů rostlin a živočichů se zvyšuje

Opatření:

- a) Navrátit do české krajiny dostatečné množství vzájemně propojených přírodních prvků. Nastavit podmínky pro poskytování dotací resorty zemědělství a životního prostředí tak, aby v synergii podporovaly dosažení tohoto cíle. (MŽP, MZe)
- b) Zaměřit se více na běžnou krajinu a obecnou ochranu přírody a mj. tak dosáhnout propojení stávajících zvláště chráněných území do funkčních sítí. (MŽP)
- c) Připravit v rámci agroenvironmentálně-klimatických opatření prvky systému faremního plánování pro posílení ekosystémových služeb. (MZe)
- d) Zachovat v rámci krajinných památkových zón pestrou historickou skladbu kulturní krajiny (MK, MŽP)

Doporučení:

- i. Zachovat a nadále finančně dostatečně podporovat územní a druhovou ochranu (péči o biotopy a druhy). (MŽP)
- ii. Dát v rámci resortu životního prostředí větší prioritu osvětě a práci s veřejností. (MŽP)
- iii. Sledovat systematicky dopady opatření na biodiverzitu a zlepšit přenos odborných poznatků do praxe. (MŽP, MZe)

13.2 Přírozená obnova člověkem významně pozměněných ekosystémů je běžně užívaným postupem

Opatření

- a) Změnit zákony č. 289/1995 Sb., o lesích a č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu tak, aby využití přírodě blízké obnovy nebylo (oproti standardním rekultivacím na les nebo zemědělskou půdu) finančně znevýhodněno povinností uhradit trvalé vynětí pozemku z PUPFL nebo ZPF (byť u ZPF došlo v poslední době ke zlepšení) a aby bylo vyjasněno, že ochrana stanovišť vzniklých přírozenou obnovou na vybraných lesních pozemcích není v rozporu s lesním zákonem. (*MZe, MŽP*)
- b) Změnit zákon č. 61/1988 Sb. o hornické činnosti tak, aby změny plánů rekultivace kvůli využití přírodě blízké obnovy nevyžadovaly změnu povolení hornické činnosti (resp. povolení činnosti prováděné hornickým způsobem), nedochází-li ke změně způsobu sanace těžebny. (*ČBÚ/MPO*)
- c) Naplňovat v součinnosti s orgány ochrany ZPF a státní správy lesů ustanovení § 2 odst. 2 písm. j) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, s cílem zajistit ochranu ploch přírodě blízké obnovy na narušených plochách. Metodicky vést orgány ochrany přírody v procesu rekultivace tak, aby aktivně napomáhaly využívání přírodě blízké obnovy. (*MŽP, MZe*)

Doporučení

- i. Vzdělávat odbornou veřejnost v přírodovědných i právních aspektech prosazování přírodě blízké obnovy. (*MŽP*)
- ii. Monitorovat a vyhodnocovat vývoj stanovišť, na kterých probíhá přírodě blízká obnova. Prezentovat příklady dobré praxe. (*MŽP*)

14. Krajina je adaptována na změnu klimatu a její struktura napomáhá zadržování vody

14.1 Odtok vody z krajiny se významně zpomaluje

Opatření

- a) Realizovat opatření obsažená v Národním akčním plánu adaptace na změnu klimatu (NAP AZK), resp. v Koncepti na ochranu před suchem pro území ČR, která směřují k rozvoji a posilování vodních zdrojů. (*MŽP, MZe, MMR*)
- b) Zlepšit dnes utlumenou schopnost půdy zadržovat v sobě vodu, která je zásadní pro zvýšení retence vody v krajině. K tomu cíli musí směřovat nastavení podmínek pro poskytování dotací v zemědělství a lesnictví (viz též SC 15.1). (*MZe*)
- c) Vydat vyhlášku o ochraně zemědělské půdy před erozí (k provedení ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) a § 3c odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu) a prakticky naplňovat její účel. (*MŽP*)

Doporučení:

- i. Realizovat komplexní pozemkové úpravy přednostně v územích nejvíce ohrožených dopady změn klimatu, a to s dostatečným důrazem na zvýšení retence vody v krajině (tj. v ploše povodí). (*MZe*)
- ii. Detailně vyhodnotit možné následky změny klimatu pro vodohospodářskou bilanci vodních zdrojů v jednotlivých, nejvíce ohrožovaných regionech a zpracovat studie opatření, jak deficitu vody (zemědělskému suchu i nedostatku vody – hydrologickému suchu) nejlépe vzdorovat a zranitelnost území omezit. (*MZe, MŽP*)
- iii. Realizovat v lokalitách soustavy Natura 2000 a ve zvláště chráněných územích (NP, CHKO, NPR, PR, NPP, PP) opatření s ohledem na předmět ochrany, resp. v souladu s plánem péče, zásadami péče nebo souhrnem doporučených opatření. (*MŽP*)

- iv. Realizovat opatření vyplývající z plánů dílčích povodí, zahrnující mj. revitalizační a renaturační opatření na vodních tocích a podporující i ekologicky orientovanou správu říční sítě ČR. (MZe, MŽP)

14.2 Kvalita povrchových i podzemních vod se zlepšuje

Opatření

- a) Realizovat opatření vyplývající z plánů povodí pro období let 2015–2021. (MZe, MŽP)
- b) Vydat vyhlášku o ochraně zemědělské půdy před erozí (k provedení ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) a § 3c odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu) a prakticky naplňovat její účel. (MŽP)

Doporučení

- i. Zaměřit se ve větší míře na realizaci opatření ke snížení vnosu znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod na tzv. plošných zdrojích znečištění (zejména v zemědělství). (MZe, MŽP)
- ii. Realizovat v lokalitách soustavy Natura 2000 a ve zvláště chráněných územích (NP, CHKO, NPR, PR, NPP, PP) opatření s ohledem na předmět ochrany, resp. v souladu s plánem péče, zásadami péče nebo souhrnem doporučených opatření. (MŽP)

15. Půdy jsou chráněny před degradací a potenciál krajiny je v maximální možné míře využíván k zachycování a ukládání uhlíku

15.1 Obsah organické hmoty v půdě a struktura půdy odpovídají přirozenému stavu daného půdního typu

Opatření

- a) Provádět pravidelný monitoring stavu půdní organické hmoty na území celé ČR. (MZe)
- b) Dosáhnout vyrovnaných vnosů a ztrát půdních organických hmot (POH) k udržení příznivého obsahu POH na zemědělských pozemcích. V případě zavedení povinnosti vyrovnané bilance POH do národní legislativy je možné podmínku vyrovnaných vnosů a ztrát POH převzít jako součást standardu DZES 6. (MZe)

Doporučení

- i. Provádět výpočet bilance organických látek je přitom vhodné nejen pro jednotlivé pozemky, ale také pro celý zemědělský podnik ke komplexnímu hodnocení agrární krajiny. Zadávání dat do jednotného systému umožní provádět výpočet zcela automaticky. Ke kontrole zájemcům již nyní slouží výpočetní aplikace veřejně dostupná na webovém rozhraní organickahmota.cz. Díky ní může mít uživatel přímou zpětnou vazbu, zda je jím provozovaný způsob hospodaření v pořádku nebo zda je naopak nutné uvažovat o jeho změně. Pokud se udržování vyrovnané bilance POH v budoucnosti stane pro příjemce dotací povinností, pak výsledek lze využít ke kontrole zemědělce, zda celková bilance není v záporných číslech. To značně zjednoduší proces kontroly a zemědělci zároveň budou mít přesnou informaci o situaci na konkrétních pozemcích. (MZe)
- ii. Více zohledňovat environmentální aspekty při stanovování druhové skladby porostů i způsobu jejich obnovy v rámci lesnického hospodaření. (MZe)
- iii. Realizovat protierozní opatření uvedená v kartě specifického cíle „15.2. Snižuje se míra ohrožení půdy vodní a větrnou erozí“. (MZe, MŽP)

15.2 Snižuje se míra ohrožení půdy vodní a větrnou erozí

Opatření

- a) Nastavit podmínky poskytování dotací v zemědělství a lesnictví tak, aby vedly ke snižování eroze půdy. (MZe)
- b) Vydat vyhlášku o ochraně zemědělské půdy před erozí (k provedení ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) a § 3c odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu) a prakticky naplňovat její účel. (MŽP)
- c) Urychlit realizaci komplexních pozemkových úprav včetně obnovy krajinných prvků v rámci tzv. společných zařízení. (MZe)

Doporučení

- i. Pojímat protierozní ochranu zemědělských pozemků komplexně, tedy kromě agrotechnických opatření uplatňovat i organizační a technická protierozní opatření. Stále je potřeba hledat vhodné technologie, které pomohou omezit erozi půdy, a u kterých současně bude splněna i podmínka výnosovosti produkce a ekonomické únosnosti. V tomto směru bude potřebné se zaměřit i na optimalizaci dočasných technických protierozních opatření a jejich zavedení do běžné zemědělské praxe. (MZe)
- ii. Využívat při obnově krajinných prvků a struktur s protierozní funkcí historických zkušeností s krajinným reliéfem na základě dostupných, zejména mapových pramenů. (MZe)
- iii. Základní podmínkou k naplňování specifického cíle je přijetí vyhlášky o ochraně zemědělské půdy před erozí ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 písm.b) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu.
- iv. Analyzovat podpory zavádění agrolesnických systémů v krajině. (MZe, MŽP)

15.3 Druhá skladba vysazovaných lesních porostů odpovídá stanovištním poměrům a brání další degradaci lesních půd

Opatření

- a) Upravovat v lokalitách soustavy Natura 2000 a ve zvláště chráněných územích (NP, CHKO, NPR, PR, NPP, PP) druhovou skladbu s ohledem na předmět ochrany, resp. v souladu s plánem péče, zásadami péče nebo souhrnem doporučených opatření. (MŽP, MZe)
- b) Optimalizovat současné početní stavy vybraných druhů spárkaté zvěře tak, aby se snížily škody na lesních kulturách. (MZe)
- c) Zajistit odbornou, organizačně-technickou, metodickou i legislativní podporu plošnému uplatňování přírodě blízkých způsobů lesního hospodaření jako rovnocenné alternativy pasečného způsobu hospodaření. (MZe, MŽP)

Doporučení

- i. Dopracovat, ověřovat a postupně širěji uplatňovat spektrum přírodě blízkých způsobů lesního hospodaření, které je charakterizováno pestřejší věkovou, druhovou i prostorovou skladbou přizpůsobenou ekologickým podmínkám a vyšší odolností lesa, a v rámci něhož se v rostoucí míře uplatňuje přirozená obnova lesa. (MZe)

4 Obce a regiony

16 Veřejné služby v území jsou pro všechny obyvatele lépe dostupné.

16.1 Strategické a územní plánování je na všech úrovních koordinováno.

Opatření

- a) Vytvořit metodiku pro koordinaci územního a strategického plánování na úrovni státu, krajů a obcí zohledňující věcné i časové souvislosti (revizní mechanismy) v případě územně plánovacích a strategických dokumentů. Optimální je vzájemná provázanost tvorby. V souladu s tím i nové územní plány nebo jejich změny jsou koordinovány s existujícími strategiemi rozvoje. (MMR)

Doporučení

- i. Finančně podporovat koordinaci strategického a územního plánování – vtělit tento požadavek do existujících finančních zdrojů (MMR – dotace na územní plánování), příp. vytvořit společný finanční nástroj (MMR)

16.2 Jsou stanoveny závazné standardy dostupnosti základních veřejných služeb a jim odpovídající veřejné infrastruktury občanského vybavení, které jsou platné pro veškerou zástavbu.

Opatření

- a) Pokračovat v již zahájené strukturované diskusi o vymezení veřejných služeb s cílem jejího co nejrychlejšího dokončení a vytvořit koncepční dokument, který definuje veřejné služby a stanovuje gestory a spolugestory za jejich zachování a rozvoj. Využít zkušenosti s přípravou Scénáře přípravy Strategie veřejných služeb (MMR). Vysvětlit vztah mezi veřejnou infrastrukturou a veřejnými službami. Pokračovat v činnosti PS pro dostupnost veřejných služeb. Využít zkušenosti s certifikovanou metodikou TB050MMR001 *Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury* (MMR) při budoucím stanovení závazných standardů základních veřejných služeb. Dospět ke konsensuální definici veřejných služeb i standardům jejich dostupnosti. (MV, MMR)
- b) Vyhodnocovat stav a vývoj sídelní struktury České republiky v rámci celostátních územně analytických podkladů. (MMR)

Doporučení

- i. Zohlednit tuto problematiku v připravované Strategii regionálního rozvoje ČR 21+. (MMR).
- ii. Zapojit do tvorby metodiky dostupnosti veřejných služeb co nejširší spektrum aktérů, zejména obcí a krajů. Tím by mělo být dosaženo toho, aby nové postupy byly administrativně jednoduché a nezatížily samosprávy další administrativou a finančními či organizačními náklady. Před tím, než se standardy stanou závaznými je pilotně otestovat v různých typech území. Po pilotáži by mělo proběhnout vyhodnocení implementace a certifikace metodiky. (MV, obce, kraje)

16.3 Předpoklady pro dostupnost základních veřejných služeb jsou zajištěny již ve fázi územního a strategického plánování.

Opatření

- a) Co nejvíce využívat certifikovanou metodiku TB050MMR001 *Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury* sloužící jako jeden z podkladů pro stanovení dostupnosti veřejných služeb a jejich implementace do územního a strategického plánování a v rámci aktualizace územně analytických podkladů vyhodnotit rozsah stávajících deficitů v plnění standardů dostupnosti veřejné infrastruktury. (MMR)

- b) Zkušenosti s certifikovanou metodikou TB050MMR001 *Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury* využít při budoucím stanovení závazných standardů dostupnosti základních veřejných služeb. (MV)

Doporučení

- i. Na základě zjištěných deficitů by měly obce, případně u záměrů nadmístního významu rovněž kraje, vymezit ve své územně plánovací dokumentaci plochy pro chybějící veřejnou infrastrukturu (pokud nejsou již vymezeny) a dle potřeby podmínit rozvoj souvisejících zastavitelných ploch vybudováním příslušné veřejné infrastruktury. (obce, kraje)

16.4 Postupy strategického a územního plánování jsou koordinovány na úrovni přesahující úroveň jednotlivých obcí.

Opatření

- a) Vytvořit metodiku pro koordinaci územního a strategického plánování na úrovni přesahující úroveň jednotlivých obcí, resp. tuto problematiku začlenit do metodiky koordinace územního a strategického plánování. (MMR)

Doporučení

- i. Zvážit optimalizaci nástrojů strategického a územního plánování přesahujících obec např. na úrovni ORP v případě schválení nového zákona o územně správním členění státu (očekáváno po r. 2020), avšak zohlednit při tom skutečnost, že některé nástroje územního plánování (např. územní studie) a strategického plánování (strategie ITI, strategie IPRÚ, strategie CLLD) se tvoří pro jiná území, než jsou územní jednotky.

17 Růst kvality života v jednotlivých municipalitách snižuje regionální nerovnosti.

17. 1 Dnešní venkovské a periferní oblasti se nevylidňují a jejich populace nestárne více než v urbanizovaných oblastech.

Opatření

- a) Posílit ekonomické nástroje na zajištění standardů dostupnosti základních veřejných služeb v návaznosti na výsledky uplatňování certifikované metodiky TB050MMR001 *Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury*. (MMR)
- b) Zohlednit aspekt vylidňování venkova v připravované Strategii regionálního rozvoje ČR 21+. (MMR)
- c) Na základě vypracovaných analýz dojít k optimalizaci dostupnosti veřejné správy formou rušení místní příslušnosti, úpravy rozdělení kompetencí i podpory administrativy na subregionální úrovni (včetně např. spolupráce obcí) a elektronizace veřejné správy. Tím by mělo být zajištěno, že ve sféře služeb veřejné správy nebudou potřeby obyvatel omezovány. (MV)

Doporučení

- i. Formou inovativních přístupů a příklady dobré praxe podporovat alternativy srovnatelné s kvalitou života ve městech, např. koordinace zajišťování služeb pro občany (vysokorychlostní internet, soutěže na energie a mobilní tarify pro občany, inovativní postupy pro vlastní energetické zdroje obce i pro občany, taxi pro seniory i pro mladé rodiny).

17.2 Jsou podporovány vysoce kvalifikované pracovní příležitosti v malých a středních podnicích využívajících místní a regionální potenciál.

Opatření

- a) Naplňovat opatření obsažená v Konceptu podpory malých a středních podnikatelů 2014–2020, Strategii regionálního rozvoje ČR 2014–2020, Politice územního rozvoje (zprostředkovaně ve smyslu plánování rozvoje venkovských oblastí), a Strategii hospodářské restrukturalizace a na ni navazujících Akčních plánech. (MMR, MPO)

Doporučení

- i. Podporovat investory, kteří přinášejí investice s vyšší přidanou hodnotou, např. investice do vědy a výzkumu; více titulů pro malé a střední podniky, zajištění infrastruktury pro malé a střední podniky. (MPO, MMR, kraje)
- ii. Vytvořit vhodné podmínky k navázání spolupráce malých a středních podniků s VŠ (zejména technické a přírodovědné obory) a výzkumnými organizacemi. (MŠMT, MPO)
- iii. Podporovat projekty pro koordinaci vzdělávacích, rekvalifikačních a motivačních programů, jejichž absolvování povede k lepšímu uplatnění osob na trhu práce. (MŠMT, MPSV, MPO)
- iv. Otevřít diskuzi mezi rezorty k možnostem podpory tvorby pracovních příležitostí v malých obcích (např. i diskuzi k možnostem nižších odvodů do sociálního pojištění pro podnikající subjekty v malých obcích). (MPSV, MF, MPO)

17.3 Jsou podporovány různorodé formy bydlení, především dostupné nájemní bydlení pro všechny segmenty společnosti.

Opatření

- a) Revidovat *Koncepci sociálního bydlení České republiky na období let 2015–2025* a přijmout zákon o sociálním bydlení. (MMR, MPSV)
- b) Zvyšovat dostupnost bydlení ve všech formách bydlení, a to na poptávkové i nabídkové straně. (MMR, MPSV)

Doporučení

- i. Zavést dotační programy a programy půjček pro obce za účelem výstavby nájemních bytů pro všechny typy obyvatel, zejména však pro sociálně slabé rodiny a jednotlivce. (MMR)
- ii. Zvážit daňové úlevy pro investory z řad obcí pro výstavbu těchto nájemních bytů. (MF)
- iii. Zjednodušit zákony spojené s územním a stavebním řízením za účelem podpory individuálních stavebníků. (MMR)

17.4 Lokální integrované strategie snižují sociální disparity v území, posilují nekonfliktní soužití a zvyšují kvalitu života pro všechny.

Opatření

- a) Podpořit osvětu o využití smart přístupů ve venkovském prostředí. (MMR)

Doporučení

- i. Uplatňovat integrovaný přístup při tvorbě strategií jako princip mimo intervence podporované z ESI fondů, tj. mimo urbánní integrované nástroje. (MMR, obce)
- ii. Rozvíjet programy podpory pro zaměstnávání nekvalifikovaných osob.
- iii. Podporovat programy výuky min. češtiny a matematiky pro osoby pouze se základním vzděláním nebo bez něj.
- iv. Pilotně ověřovat navrhovaná opatření.

- v. Podporovat publikační činnost v odborných médiích, vzdělávací a informační akce a projekty.
- vi. Systematicky začlenit participativní a deliberativní přístup do strategického plánování na správním území ORP v oblasti prevence a zvládání sociálního vyloučení a územní koheze, zvážit úpravu legislativy v tomto směru.

18 Kvalitní urbánní rozvoj sídelních útvarů je zajištěn.

18.1 Snižuje se zábor zemědělské půdy ve městech i volné krajině. Brownfieldy jsou regenerovány a revitalizovány.

Opatření

- a) Posílit stávající ekonomické nástroje pro revitalizaci brownfieldů a prověřit možnosti spolupráce se soukromým sektorem na revitalizaci brownfieldů. (MPO)
- b) V prováděcích právních předpisech k zákonu o ochraně ZPF reagovat na současné postupy a terminologii územního plánování. (MŽP, MMR)
- c) Aktualizovat celorepublikovou databázi brownfieldů. (MPO)
- d) Udržet současnou výši odvodů za hektar za odnětí ze zemědělského půdního fondu bez výjimek (tj. výše základních odvodů za hektar se bude měnit pouze při změnách úředních cen zemědělských pozemků). (MŽP, MZe)

Doporučení

- i. Zajistit dotace či zvýhodněné půjčky na odstranění ekologických zátěží silně kontaminovaných lokalit, a rovněž fyzicky poškozených lokalit brownfieldů. (MŽP, MPO, MMR)
- ii. V rámci podpory budování nových průmyslových zón preferovat průmyslové zóny umístované na plochách brownfieldů.
- iii. V rámci podpory budování nových průmyslových zón nepodmiňovat jejich velikost určením jejich minimální rozlohy, ale vyhodnocením jejich potřeby se zohledněním místních podmínek a kapacity území.

18.2 Města jsou přátelská ke všem věkovým a uživatelským skupinám.

Opatření

- a) Pokračovat v podpoře pořizování územních studií i v programovém období 2021 – 2027. (MMR)
- b) V rámci integrovaných nástrojů podporovat pořizování nízkopodlažních vozidel. (MMR)
- c) Podporovat tvorbu akčních plánů pro rozvoj a spolupráci se specifickými skupinami obyvatel. (MPSV, MV, MZd)

Doporučení

- i. Zajistit personální kapacitu k plnění opatření z Politiky architektury a stavební kultury ČR. (MMR)
- ii. Zvážit možnosti podpory pořizování regulačních plánů v dalším období. (MMR)
- iii. Finančně podpořit pořádání architektonických a urbanistických soutěží. (MMR, MF)
- iv. Realizovat akce (konference, semináře) zaměřené na urbánní rozvoj, ve smyslu např. National Urban Forums. (MMR)
- v. Posilovat environmentálně šetrnou údržbu veřejných prostranství včetně zeleně. (obce)
- vi. Klást důraz na hledání a vytváření aktivit pro existující veřejná prostranství. (obce)

- vii. Především na ORP zavádět institut městského architekta, tedy osoby znalé urbanismu, která pomáhá formovat názor obce při tvorbě územně plánovacích a strategických materiálů. (*obce*)
- viii. Podporovat participaci veřejnosti při přípravě zadání projektů staveb, např. pro stavby veřejných budov nebo projektů na výstavbu či revitalizaci veřejných prostranství. (*obce*)
- ix. Zajistit v rámci územního plánování rozpracování obecnějších dokumentů (zásady územního rozvoje, územní plán) konkrétnějšími, které se více zabývají urbanistickým detailem (územní studie, regulační plány). Těmito nástroji lze podrobněji řešit např. podobu veřejných prostranství, včetně uličního parteru atd. (*obce*)
- x. Uvést do praxe metodiku TB050MMR001 *Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury* jako jeden z podkladů pro stanovení dostupnosti veřejných služeb a jejich implementace do územního a strategického plánování. (*obce, kraje*)
- xi. Posílit osvětu v oblasti přípravy na stárnutí. (*MPSV*)
- xii. Napojením na soutěž Přívětivý úřad zaměřit aktivity na zvýšení kvality veřejné správy a „přátelskosti“ měst k obyvatelům včetně prezentace příkladů dobré praxe. (*MV*)
- xiii. Podporovat programy obcí k rozvíjení partnerství. (*MV*)
- xiv. Podporovat sběr dat a tvorbu indikátorů k prostupnosti sídelního prostoru (např. bezbariérovost veřejných budov, silničních přechodů, dostupnosti zastávek MHD ve městech atp.).

18.3 Obce běžně plánují rozvoj společně s veřejností.

Opatření

- a) Zveřejnit na internetových stránkách MMR výstupy projektu podpořeného TAČR v rámci programu Beta: dvě metodiky pro podporu teritoriálního governance, tzn. především pro zapojování externích subjektů (stakeholderů) do rozhodování veřejné správy (pro malé obce a pro větší úřady/obce). (*MMR*)

Doporučení

- i. Posílit propagaci příkladů dobré praxe participace veřejnosti při přípravě strategií, koncepcí a plánů. (*kraje, obce, MV, MMR, MŽP*)
- ii. Realizovat další metodickou činnost (semináře) zaměřené na zapojování externích subjektů do rozhodování veřejné správy – mj. v návaznosti na ukončení projektu ze strany TAČR. (*MMR*)
- iii. Metodicky podporovat udržitelný rozvoj obcí prostřednictvím participativního plánování. (*MŽP, MMR*)

19 Města a obce omezila emise skleníkových plynů a adaptovala se na negativní dopady změny klimatu.

19.1 Obce III. stupně předcházejí dopadům změny klimatu a jsou schopny se jim přizpůsobit.

Opatření

- a) Aktualizovat zpracovaný návrh Koncepce hospodaření se srážkovými vodami v urbanizovaných územích se zohledněním schválené adaptační strategie ČR a nových poznatků a předložit jej ke schválení vládě. (*MŽP, MZe*)
- b) Provést metodický výklad k § 5 odst. 3 vodního zákona, týkající se změn staveb a změn jejich využití ve vztahu k odvádění srážkových vod. (*MŽP, MMR, MZe*)
- c) Provéřit programovou podporu přeměny zpevněných na propustné povrchy – nejen OPŽP, ale i motivační možnosti synergického vlivu podpory opatření z dalších programů vč. gesce jiných ministerstev (podmínky čerpání dotační podpory, uznatelné náklady, přijatelnost projektů). (*MŽP, MMR, MZe*)
- d) Podporovat realizaci decentrálních retenčních objektů na vhodných místech pro zadržení srážkových vod. (*MŽP*)

- e) Při zakládání nové a obnově stávající sídelní zeleně podporovat vsakování srážkových vod z přilehlých zpevněných nepropustných ploch (zejm. chodníků, střech, parkovišť). (MŽP)

Doporučení

- i. Podporovat pořizování, případně aktualizace územních studií krajiny i v programovém období 2021-2027. (MMR, ORP)
- ii. Pro vyhodnocení využít informační systém Databáze strategií, včetně vytvoření jednoduchého hodnocení stávajících deskriptorů ve vztahu ke klimatické změně. (MMR)

19.2 Snižuje se počet a intenzita městských tepelných ostrovů.

Opatření

- a) Plnit konkrétní úkoly stanovené v Národním akčním plánu adaptace na změnu klimatu. (MŽP, MMR)

Doporučení

- i. Podporovat ekonomicky adaptace staveb na změnu klimatu. (MŽP, MMR, obce)
- ii. Zvyšovat rozsah a kvalitu městské zeleně, zejména podíl vůči zastavěným/zpevněným plochám. (viz též SpC 19.4). (obce)
- iii. Zlepšovat nakládání se srážkovými vodami i v urbanizovaných oblastech, zejména upravit pravidla pro povolování, stavbu a kontrolu zařízení pro hospodaření se srážkovými vodami, zrušení výjimek ze zpoplatnění srážkových vod, zajistit dotační podporu apod. Problém je třeba řešit ve vazbě na územní plánování (viz též SpC 14.1). (MZe)
- iv. V územním plánování zohlednit změnu klimatu a mírnit její dopady v urbanizovaných oblastech, zejména zvyšovat ekologickou stabilitu, regulovat zahušťování zástavby a upravovat podmínky nové výstavby. (obce)

19.3 Všechny nově dokončené budovy se řadí do energetické třídy A. Existující budovy se postupně renovují minimálně na úroveň energetické třídy C.

Opatření

- a) Plnit opatření stanovená v Národním akčním plánu energetické účinnosti ČR, Plánu rekonstrukce objektů v působnosti článku 5 směrnice, Národním akčním plánu adaptace na změnu klimatu a v programových dokumentech operačních a národních programů. (MŽP, MPO)
- b) Novelizovat vyhlášku o energetické náročnosti budov a zavedení druhého kroku pro budovy s téměř nulovou spotřebou v souladu s doporučením Evropské komise pro budovy, u nichž bude požádáno o stavební povolení po 1. 1. 2022 (a tedy s předpokladem kolaudace v roce 2025). (MPO)
- c) Připravit finanční nástroje doplňujících dotační podporu energeticky úsporné renovace budov (umožnění EPC pro veřejný sektor, státní garance komerčních úvěrů pro energeticky úsporné renovace rodinných domů i podnikatelských budov apod.). (MPO)
- d) Intenzivněji zahrnout podporu prvků aktivní adaptace budov na projevy změny klimatu do nástrojů podpory (míněny prvky jako např. vnější stínění, vegetační střechy a fasády, funkční vegetace v okolí budov ochlazující jejich okolí, využití dešťové a tzv. šedé vody apod.). (MŽP, MPO)

19.4 Zvyšuje se podíl veřejné zeleně v městských aglomeracích.

Opatření

- a) Plnit opatření stanovená ve Státní politice životního prostředí ČR 2012 – 2020 [akt. 2016] a Národním akčním plánem adaptace na změnu klimatu s důrazem na strategické cíle 14 a 15. (MŽP)
- b) V rámci územního plánování a rozhodování nepřipouštět nepřiměřené zahušťování stávajících sídlišť, zajistit zachování a zvýšení kvality zeleně, zdravého životního prostředí a kvality bydlení. Pro novou výstavbu ve městech přednostně využívat brownfieldy a jiné vhodné plochy. (MMR, doporučení: obce)

Doporučení

- i. Podporovat ekonomickými nástroji výsadby zeleně v intravilánu. (MF, MŽP, MMR)
- ii. Podporovat ekonomickými nástroji zasakování srážkových vod. (MMR, MZe, MŽP)

19.5 Významně roste délka cyklostezek a komunikací vhodných pro cyklisty a cyklistky.

Opatření

- a) Realizovat změny v právních předpisech, které se týkají cyklodopravy v zákoně č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a vyhlášky č. 30/2001 Sb., Ministerstva dopravy a spojů, tak aby vytvořily optimální podmínky pro plánování a projektování cyklistické infrastruktury, které budou mít také vliv na zvýšení celkové bezpečnosti dopravy. (MD, MMR)
- b) Zajistit při plánování i financování, aby samostatná cyklistická stezka vedená mimo těleso silnice byla při výstavbě součástí nebo příslušenstvím této silnice, a nepodléhala tak samostatné investici. (MD, MMR)

Doporučení

- i. Využít v maximální míře fondů EU v rámci končícího programového období a vybudovat hustou síť bezpečné infrastruktury pro cyklodopravu jako rovnocennou infrastrukturu i pro využívání budoucími generacemi.
- ii. Zahrnout infrastrukturu pro cyklodopravu do staveb ve veřejném zájmu.
- iii. Plánovat v rámci obce i města bezpečnou infrastrukturu pro cyklodopravu pro každodenní dojíždění za prací, do škol, za nákupy, za zábavou i pro sportovní vyžití. (obce)
- iv. Budovat místa pro parkování kol u veškeré zástavby, škol, u úřadů, pracovišť, u obchodů, nádražích, kampusech, v obytných budovách. (obce)
- v. Navrhovat bezpečnou infrastrukturu pro cyklodopravu (při výstavbě a opravách komunikací, výstavbě a opravách mostů, železničních tratí a koridorů, nádraží, chodníků, v obytné zástavbě, parcích) jako organickou součást projektu. (obce)
- vi. Při případném rušení a při modernizaci železničních tratí je třeba maximálně využít železniční trati pro vybudování cyklostezky. (obce)
- vii. V rámci rozpočtu je potřeba plánovat finanční prostředky pro rozvoj cyklodopravy. (obce)
- viii. Budovat atraktivní cyklostezky Greenways v zelených páslech měst, v zeleni krajiny, podél vodních toků, kdy je uspokojována jak mobilita, tak vysoká kvalita života obyvatel i jejich bezpečnost. (obce)
- ix. Zlepšit informovanost o přínosech bezpečné infrastruktury pro cyklomobilitu. (MD, obce)

19.6 Významně se zvyšuje počet bezemisních a nízkoemisních vozidel.

Opatření

- a) Naplňovat Národní akční plán čisté mobility (NAP CM) pro období 2015 – 2018 s výhledem do roku 2030. (MD)
- b) V rámci konceptu Smart City počítat s čistou mobilitou včetně elektrokol i cyklodopravou. (MMR)

Doporučení

- i. Ve velkých městech zavést veřejně garantované systémy pro sdílení aut a jízdních kol (tzv. carsharing a tzv. bikesharing). (*MD, obce*)
- ii. Zvýšit hustotu umístění čerpacích stanic na plyn i dobíjecích stanic tak, aby byly v každém i menším městě.
- iii. Využívat malovýrobce elektřiny ze střešních instalací pro kumulaci elektřiny v bateriích elektrovozidel (*MPO, MMR*).
- iv. Vybavovat vozový park vozidly čisté mobility u státní správy, samosprávy i státních podniků.
- v. Je žádoucí, aby dobíjecí stanice u parkovacích míst byly organickou součástí výstavby budov.
- vi. V nastavení daní a poplatků zohlednit výrazně nižší externí škody na zdraví i náklady na zdravotnictví u čistých pohonů.
- vii. Zvážit vyšší zdanění a vyřazení z oběhu emisně nevyhovující benzinových a dieselových vozidel.

19.7 Klesá množství skládkovaného komunálního odpadu.

Opatření

- a) Novelizovat zákon o odpadech – zvýšit poplatky za skládkování ostatních a komunálních odpadů. (*MŽP*)
- b) Upravit dále legislativní povinnosti související s odděleným sběrem biologicky rozložitelných komunálních odpadů – zákon o odpadech, vyhláška č. 321/2014 Sb. (*MŽP*)
- c) Podporovat opatření k dalšímu zlepšování třídění dalších složek komunálních odpadů. (*MŽP*)
- d) Podporovat sběr biologicky rozložitelného komunálního odpadu a lokální kompostování v obcích i větších městech. (*MŽP*)
- e) Významně podpořit aplikaci kompostů z biologicky rozložitelných komunálních odpadů na zemědělskou půdu. (*MŽP*)
- f) Podporovat recyklační průmysl a stimulovat poptávku po vytríděných složkách KO (papír, plast, kovy, sklo atd.). (*MŽP, MPO*)
- g) Podporovat zavádění systému tzv. door-to-door a motivačních plateb za odpad pro občany (systém PAYT). (*MŽP*)

20 Územní veřejná správa cíleně využívá nástroje pro udržitelný rozvoj municipalit.

20.1 Ústřední státní správa metodicky podporuje a rozvíjí nástroje udržitelného rozvoje municipalit.

Opatření

- a) Aktualizovat a rozvíjet metodiky nástrojů pro udržitelný rozvoj municipalit (místní Agenda 21, Smart Cities, integrované nástroje ESIF, Pakt starostů a primátorů pro klima a energii, Program rozvoje venkova) a jejich vzájemné provázání. (*MMR, MŽP*)
- b) Vytvořit veřejně dostupné databáze realizátorů nástrojů a příkladů dobré praxe. (*MMR, MŽP*)

Doporučení

- i. Realizovat vzdělávací aktivity v oblasti využití nástrojů UR v ÚSC. (*MV, MMR, MŽP, MZe*)
- ii. Koordinovat sdílení informací o dobré praxi využívání nástrojů UR. (*MMR*)

20.2 Územní veřejná správa má dostatečné institucionální kapacity pro výkon agendy udržitelného rozvoje.

Opatření

- a) Zajistit dostatečné institucionální kapacity pro podporu MA21 dle Koncepce podpory MA21 v ČR do roku 2020 a pro Konceptci 20+. (*MŽP*)
- b) Naplňovat Implementační plány SRRVS pro ostatní nástroje řízení a zvyšování kvality ve veřejné správě. (*MV*)
- c) Zajistit pravidelnou aktualizaci dat o využívání řízení kvality v územně samosprávných celcích (*MV*)

Doporučení

- i. Koordinovat finanční a metodické podpory výkonu agendy UR v ÚSC. (*MŽP, MMR, MV*)
- ii. Aktivně podporovat řízení kvality z úrovně gestorů aktivit.
- iii. Realizovat vzdělávací aktivity pro realizátory a nové zájemce o nástroje řízení a zvyšování kvality veřejné správy v oblasti udržitelného rozvoje za účelem růstu kompetencí jejích zaměstnanců. (*MV, MŽP, MMR*)
- iv. Podporovat sdílení dobré praxe (konference, weby, propagační brožury). (*MV, MMR, MŽP, ÚSC*)
- v. Zvážit, ve spolupráci s gestory nástrojů řízení a zvyšování kvality na úrovni státu, úpravu nastavení výzev v OPZ zaměřených na řízení a zvyšování kvality tak, aby byly dostupné pro co nejširší spektrum ÚSC. (*MPSV, MV, MMR, MŽP*).

20.3 Zvýší se počet i kvalita realizátorů místní Agendy 21.

Opatření

- a) Finančně a personálně zajistit podporu MA21 na úrovni ústřední státní správy. (*ministerstva*)
- b) Zjednodušit a revidovat kritéria a metodiku hodnocení MA21 při zachování kvality tak, aby se do MA21 zapojovalo stále více ÚSC. (*MŽP*)
- c) Průběžně aktualizovat metodiku a kritéria, tak aby reagovala na společenské výzvy a problémy. (*MŽP*)

Doporučení

- i. Vytvořit komunikační strategii MA21 zahrnující osvětové aktivity ve vztahu k ÚSC. (*MŽP*)
- ii. Vytvořit státem garantovaný bezplatný systém vzdělávání k udržitelnému rozvoji pro všechny cílové skupiny. (*MŽP, MMR*)
- iii. Finančně podporovat realizaci MA 21 v území. (*MŽP, MPSV*)
- iv. Metodicky s garancí státu podporovat realizaci MA 21 v území relevantní ministerstva (zastoupená v PS MA21). (*MŽP, MMR, relevantní ministerstva zastoupená v PS MA21*)
- v. Podporovat sdílení dobré praxe.

5 Globální rozvoj

21. Česká republika aktivně a s důrazem na národní priority spoluutváří prostředí podporující udržitelný rozvoj na globální úrovni a na úrovni Evropské unie.

21.1 Česká republika prosazuje globální implementaci mezinárodních závazků v oblasti udržitelného rozvoje, jejich implementaci na úrovni Evropské unie i jejich promítnutí do činnosti mezinárodních organizací a sama tyto závazky plní.

Opatření

- a) Aktualizovat rámcovou pozici ČR k implementaci Agendy 2030 na úrovni EU. (MŽP)
- b) Graduálně navyšovat podíl ODA na HND, tak aby nejpozději k roku 2030 ČR plnila závazek poskytovat na ODA 0,33%. (MZV, spolugestor MF)
- c) Monitorovat naplňování mezinárodních závazků ČR v oblasti udržitelného rozvoje v rámci *Zprávy o kvalitě života a její udržitelnosti*. (MŽP)

Doporučení

- i. Posílit koordinaci vystupování ČR v mezinárodních organizacích a prosazovat promítnutí Agendy 2030 do jejich fungování. (MZV, spolugestor ÚV, MPO, MV, MMR, MŽP, MZe, MO, MF, MPSV, MD a MZd)

21.2 Česká republika na globální i na úrovni Evropské unie podporuje naplnění Cílů udržitelného rozvoje a specificky Cíle č. 16 Mír, spravedlnost a silné instituce.

Opatření

- a) Podporovat dobrou správu věcí veřejných (good governance), naplňování lidských práv, přístup k nezávislé justici a budování občanské společnosti v rozvojových a rozvíjejících se zemích (především na úrovni Rady OSN pro lidská práva a prostřednictvím specifických nástrojů zahraniční politiky ČR, jako jsou TRANS a ZRS ČR). (MZV)
- b) Zajistit příznivé prostředí pro zapojení dalších aktérů (organizací občanské společnosti, územní samosprávy, soukromého sektoru, akademické sféry atd.), jejich účast při konzultacích ke strategickým dokumentům, vč. programů rozvojové spolupráce (tj. i účast aktérů z rozvojových zemí) a podporovat partnerství napříč jednotlivými sektory. (MZV, spolugestor MŽP)
- c) Na mezinárodní úrovni podporovat zapojení rozvojových a rozvíjejících se zemí do rozhodování v mezinárodních ekonomických a finančních institucích. (MZV, spolugestor MF)
- d) V rámci relevantních mezinárodních i národních platforem podporovat opatření zamezující nelegálnímu obchodu se zbraněmi. (gestor MV, spolugestori MZV, MPO)
- e) V oblasti obchodu s vojenským materiálem zohledňovat závazky vycházející z mezinárodních smluv a členství ČR v mezinárodních organizacích vč. ochrany lidských práv. (MPO, spolugestor MZV, MV, MO)

Doporučení

- i. Dále graduálně navyšovat podíl ODA na HND, včetně podílu ODA vynaložené na podporu rozvojových zemí v oblasti lidských práv a dobrého vládnutí, jak jsou vymezeny v rámci SDG 16.
- ii. Na mezinárodní i národní úrovni podporovat opatření předcházení vzniku válečných konfliktů. (MO, MZV, MV)

21.3 Česká republika posiluje svou přidanou hodnotu pro působení v mezinárodních organizacích a Evropské unii.

Opatření

- a) Plnit cíle Strategie pro uplatňování českých občanů v mezinárodních organizacích. (MZV)

Doporučení

- i. Zvyšovat koordinační a personální kapacity pro zajištění působení v mezinárodních institucích
- ii. Navyšovat koordinační kapacity pro zajištění koherence politik pro udržitelný rozvoj

22. Posílením koherence vnitřních politik s vnějším dopadem podporuje Česká republika globální udržitelný rozvoj.

22.1 Česká republika průběžně promítá do koncepčních dokumentů a nástrojů vnějších politik přijaté mezinárodní závazky a národní priority v oblasti udržitelného rozvoje.

Opatření

- a) Pravidelně revidovat koncepční dokumenty a nástroje vnějších politik s ohledem na mezinárodní závazky a národní priority v oblasti udržitelného rozvoje na základě formálního vyhodnocení. (MZV, spolugestor ÚV, MPO, MŽP, MZe, MV)

Doporučení

- i. Posilovat analytické, monitorovací a institucionální kapacity pro zajištění koherence politik pro udržitelný rozvoj.
- ii. Využívat stávající a podporovat nové mechanismy monitoringu a evaluace dílčích strategií za využití nezávislých programových a projektových evaluací a využití zjištění NKÚ.

22.2 Česká republika aktivně buduje institucionální kapacity pro sledování koherence vnitřních politik s vnějším dopadem a omezuje jejich negativní vliv na globální směřování k udržitelnému rozvoji.

Opatření

- a) Nastavit odpovídající systém sdílení a toku informací mezi rezorty stanovením tzv. focal pointů pro udržitelný rozvoj. (MŽP, spolugestor MZV, MMR)
- b) Zajistit efektivní koordinaci Rady vlády pro udržitelný rozvoj a Rady pro Zahraniční rozvojovou spolupráci. (MŽP, MZV)

Doporučení

- i. Posilovat analytické, monitorovací a institucionální kapacity pro zajištění koherence politik pro udržitelný rozvoj
- ii. Zvyšovat povědomí o problematice koherence politik ve veřejné správě, občanské společnosti a u veřejnosti
- iii. Pravidelně zapojovat relevantní aktéry napříč sektory do přípravy koncepčních a strategických dokumentů a zajistit koordinovaný přístup v souladu s cíli zahraniční rozvojové spolupráce ČR
- iv. Posílit spolupráci mezi jednotlivými poradními orgány vlády v oblasti udržitelného rozvoje
- v. Zajistit vertikální koherenci mezi národní a územní úrovní prostřednictvím aplikování doporučení z implementačního dokumentu ke Strategickému rámci Česká republika 2030 při zpracování strategických a koncepčních dokumentů

22.3 Česká republika aktivně prosazuje sledování a naplňování koherence politik na úrovni Evropské unie, ve vnějších politikách Evropské unie a na globální úrovni.

Opatření

- a) Aktualizovat rámcovou pozici ČR k implementaci Agendy 2030 na úrovni EU. (*MŽP*)

Doporučení

- i. Průběžně promítat koherenci politik jako jednu z priorit ČR do zahraničně politických aktivit a prosazovat ji na úrovni mezinárodních institucí.
- ii. Posilovat analytické, monitorovací a institucionální kapacity pro zajištění koherence politik pro udržitelný rozvoj.
- iii. Zvyšovat povědomí o agendě koherence politik pro udržitelný rozvoj v napříč veřejnou správou i v parlamentu.

6 Dobré vládnutí

23 Tvůrci a tvůrkyně veřejných politik mají znalosti a dovednosti, které jim umožňují plnohodnotnou účast ve veřejné rozpravě.

23.1 Systém vzdělávání zaměstnanců a zaměstnankyň veřejné správy reálně rozvine koncepční uvažování a zprostředkuje nejnovější vědecké poznatky, kontakt se zkušenostmi z jiných zemí a vzhled do způsobu, jak s těmito poznatky kriticky pracovat.

Opatření

- a) Vytvořit ucelený vzdělávací program pro oblast strategického plánování a tvorby politik pro období po roce 2018. Vycházet přitom ze zkušeností projektu STRATeduka. (MMR)

Doporučení

- i. Zmapovat reálný stav vzdělávacích aktivit ve veřejné správě. (MV)
- ii. Vytvořit funkční systém, který by byl schopen zaměstnancům veřejné správy, včetně bezpečnostních sborů, doporučovat kvalitní a v mezinárodním kontextu aktuální vzdělávání, vhodné z hlediska účelu jejich práce a pomáhat jim dobře formulovat jejich vzdělávací potřeby.
- iii. Zajistit trvalý přístup veřejné správy do plnotextových akademických databází (typu EBSCO, JSTOR, ProQuest, Wiley Online Library, Springer, Taylor & Francis atd.), který by zaměstnancům veřejné správy umožnil sledovat aktuální odbornou debatu a zároveň sloužil jako jeden ze zdrojů systematického přehledu poznatků/politik založených na dostupných znalostech.

23.2 Systém vzdělávání poskytovaný veřejnými vzdělávacími institucemi zajistí rozvoj participativních a deliberativních dovedností občanů a občanek.

Opatření

- a) Vytvořit strategický dokument veřejné správy, který podrobněji zmapuje situaci v oblasti občanského vzdělávání a poskytne dlouhodobé a koherentní zadání pro rozvoj tohoto vzdělávání. (ÚV)
- b) Aktualizovat kritéria MA21 tak, aby pokrývala širší spektrum přístupů a umožňovala lépe podchytit reálnou míru a kvalitu participace i deliberace. (MŽP)

23.3 Státní systém podpory orientovaného a aplikovaného výzkumu zajistí soustavný příliv poznatků a inovací demokratičnosti a dlouhodobé efektivity vládnutí.

Opatření

- a) Ústřední správní úřady si vytvoří střednědobé koncepce odborné podpory a souvisejícího výzkumu a vývoje. Tyto koncepce budou obsahovat definování potřeb odborné podpory pro výkon státní správy v působnosti organizace (tj. okruhy působnosti a navazující potřebu odborné podpory; identifikaci potenciálního poskytovatele odborné podpory – resortní organizace, či jiný subjekt; identifikaci potřeb výzkumu a vývoje bezprostředně souvisejícího s odbornou podporou). Koncepce budou zároveň obsahovat i odůvodněný odhad nákladů na odbornou podporu a odůvodněný odhad nákladů na související výzkum. (ústřední správní úřady)
- b) Intenzivněji využít resortních výzkumných organizací. V návaznosti na *Metodiku hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací* (2017) definují ministerstva očekávání, která mají od výzkumných organizací, jímž poskytují institucionální podporu. (všechna ministerstva)

Doporučení

- i. Vytvořit ve veřejné správě síť „knowledge brokers“, tj. lidí, kteří jsou schopni zprostředkovávat vědecké poznatky veřejné správě a současně potřeby veřejné správy vědeckým institucím. „Překládat“ jazyk a procesní postupy vědy do jazyka a procesů veřejné správy a naopak, obecně spojovat vědu a tvorbu politik. Nemusí jít o speciální pozici, ale jde o to, aby tu byli lidé, kteří tuto roli budou plnit, měli prostor k tomu, aby ji plnili a měli nástroje k tomu, aby ji plnili.
- ii. Podporovat „praktikující akademiky“ (zaměstnance paralelně působící v akademické sféře a výzkumu i veřejné správě při převádění znalostí do praxe) systémovými opatřeními jak ve veřejné správě, tak v akademické sféře (zejména v prostředí vysokých škol).

24 Veřejné politiky jsou soudržné ve vztahu k cílům strategického rámce Česká republika 2030.

24.1 Veřejná správa na všech úrovních bude mít dostatečnou institucionální kapacitu k vytváření soudržných politik (kompetence, personál, finanční prostředky, komunikační kanály ap.).

Opatření

- a) Formulovat do roku 2020 konkrétní návrh na institucionální ukotvení útvarů zodpovědných za strategickou práci v rámci ministerstev a s tím související návrh optimalizace procesu strategické práce a jeho propojení s řízením jmenovaných organizací veřejné správy. (MMR)
- b) Rozšířit a koordinovat využití takových forem řízení kvality ve veřejné správě, s jejichž pomocí budou organizace schopny analyzovat své potřeby z hlediska účelů tj. z hlediska příjemců jejich služeb a v návaznosti na to budou nabízet organizační zlepšení. Pro tento proces rozšiřování a koordinace řízení kvality vytvářet metodickou podporu a navrhnout opatření, která by umožňovala jeho dlouhodobé zlepšování i po skončení platnosti SRRVS. (MV)

Doporučení

- i. Experimentálně ověřit koherenci politik z hlediska příjemců na vybraných tématech ČR 2030.
- ii. Strategická práce v tvorbě a implementaci politiky zajistí přístup po stránce obsahové dlouhodobý, proaktivní a synoptický (sledující více paralelně probíhajících jevů). Po stránce procesní přístup participativní jak ve svých vstupech (tvorba strategických dokumentů za účasti více aktérů), tak ve svých výstupech (vtahování aktérů do implementace strategií vč. jejich vyhodnocování). Těmto úkolům je třeba uzpůsobit organizační řešení, kompetence, personál, finanční prostředky, komunikační kanály apod.
- iii. Inspirovat se možnostmi, které pro fungování organizací veřejné správy nabízí systémové myšlení (Systems Thinking). Není přitom nutná fixace na konkrétní metodu.
- iv. Kapacitu je třeba posuzovat nejen na úrovni centrální, ale také na úrovni nejnižší, na úrovni výkonných útvarů (pracovníků, kteří jsou v přímém styku s klienty, např. úředníci na přepážkách či terénní pracovníci v sociálních službách), kde se má vliv zvýšené kapacity projevat výstupem a kde je ho možno také bezprostředně pozorovat (nebo nepozorovat).

24.2 Veřejné politiky budou brát ohled na dlouhodobé dopady a instituce veřejné správy budou tyto dopady sledovat v rámci vlastních strategických materiálů.

Opatření

- a) Formulovat do roku 2020 konkrétní doporučení pro rozvoj strategické práce, zvláště pro dobu po skončení aktuálního programovacího období EU. (MMR)

Doporučení

- i. Strategické dokumenty založit na dostupných znalostech, datech a informacích, dále musí vymezit řešené problémy vč. hodnotového kontextu a vysvětlit, jakým způsobem se budou tyto problémy v souladu se strategickým materiálem řešit (tzv. teorie změny).
- ii. Provázat strategickou práci / strategické dokumenty s rozpočtováním.
- iii. Strategické dokumenty by měly určovat hlavně smysl aktivit, účel, avšak pokud možno neomezovat škálu aktivit vedoucích k danému účelu. Všude, kde to bude účelné, by měly strategické dokumenty přenášet rozhodovacích pravomoci a zároveň odpovědnosti za své naplnění na nižší úrovně/výkonné orgány/liniové pracovníky.
- iv. Přípravě strategických dokumentů a práci s nimi – jak v případě státní správy, tak samosprávy - dát charakter participativní, otevřený občanské a odborné veřejnosti.
- v. Strategické dokumenty ve veřejné správě navzájem provázat, se střešní úlohou ČR 2030.
- vi. Naplňování strategických materiálů vyhodnocovat, tedy posuzovat, zda bylo dosaženo cílů, které formulovaly.

24.3 Veřejné politiky budou založeny na dostupných znalostech a budou systematicky posuzovány předem s ohledem na možné dopady na příjemce a dopady na jiné oblasti než oblast primárního zájmu.

Opatření

- a) Stabilizovat způsob hodnocení návrhů v procesu hodnocení dopadů regulace (RIA), tzn. využívat stávající čtyřstupňové hodnocení po delší dobu. (ÚV)
- b) Jednoduše a přitom účinně operacionalizovat principy udržitelného rozvoje v procesu hodnocení dopadů regulace (RIA). (MŽP, ÚV)
- c) V oblasti GIA se zaměřit na systematické proškolení všech důležitých aktérů a akterek v oblasti tvorby a posuzování dopadů regulací na oblast rovnosti žen a mužů a práci s *Metodikou hodnocení dopadů na rovnost žen a mužů* pro materiály předkládané vládě ČR (zejm. pak gender focal points a osob především z legislativních odborů jednotlivých resortů, ale i dalších osob, které se podílejí na přípravě a připomínkování materiálů). (ÚV)
- d) Vytvořit analýzy procesu GIA/užívání *Metodiky* a případně *Metodiku* aktualizovat na základě výsledků jednání se zainteresovanými osobami a na základě výsledků provedených analýz. (ÚV)
- e) Aktualizovat metodiku HIA. (MZd)
- f) Zahrnout potřeby hodnocení dopadů regulace (RIA) do systemizace strategických a analytických útvarů. (všechna ministerstva)

Doporučení

- i. Na dobrovolné bázi rozšířit hodnocení dopadů navrhované regulace na návrhy obou komor Parlamentu ČR a krajské legislativní iniciativy. Provádět to ve spolupráci s orgány zákonodárných sborů (vedení PSP a Senátu, poslanecké kluby) a odborným zázemím parlamentu (Parlamentní institut); ve formě uzpůsobené parlamentnímu prostředí. Vytvořit k tomu účelu dostatečnou institucionální kapacitu a nabídnout spolupráci nově ustanovovaným politickým institutům (viz *Zákon č. 302/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony*).
- ii. Zvážit vytvoření a zavedení Strategic Impact Assessment jako kombinace metodického a obsahového hodnocení dopadu navržených strategických dokumentů. Podmínkou je však ex ante důkladné hodnocení racionality a dopadů zavedení takového nástroje a jeho pilotní otestování.

24.4 Veřejné politiky budou systematicky vyhodnocovány zpětně (ex-post evaluace).

Opatření

- a) Legislativně stanovit evaluační povinnost i pro jiného oblasti než je ESIF a ZRS (viz opatření cíl 11.2). (MF)
- b) Sledovat a zhodnotit proběhlé evaluace veřejných politik v kontextu *Metodiky přípravy veřejných strategií* a zabudovat do Databáze strategií příslušný modul. (MMR)

Doporučení

- i. Systém evaluací rozšířit z hodnocení konkrétní legislativy, nebo strategie (klasické ex-post evaluace) směrem k průběžnému hodnocení souhrnného účinku různých politik/celého regulačního rámce na určitou oblast. Tímto způsobem výhledově upravit *Mechanismus systematického přezkumu právních předpisů (ex-post RIA)*.

25 Tvůrci a tvůrkyně veřejných politik mají kvalitní a snadno dostupná data a informace pro potřeby rozhodování.

25.1 Uvnitř veřejné správy se dále rozvine systém sběru a sdílení dat a informací, které umožňují analýzu problémů, tvorbu variant a odhad dopadů.

Opatření

- a) Zajistit provoz a další rozvoj Databáze strategií, zahrnující všechny její stávající i vytvářené funkcionality, vč. modulu přípravy strategických dokumentů, nástrojů sledování koherence politik a evaluačního modulu. (MMR)
- b) Propojovat a konsolidovat datový fond veřejné správy (vč. jeho efektivního a bezpečného využívání) na zásadě sdílení jednou získaných dat pokud možno všemi organizacemi veřejné správy (tzn. jednou získaná data jsou rychle a snadno dostupná i jiným organizacím veřejné správy, než těm, které data získaly/vytvořily). Tato data by měla být ideálně na principu „open data“ a „linked data“ (umožňující zpracování metodami datové analýzy vč. strojového učení). (MV, všechna ministerstva)

Doporučení

- i. Veřejná správa bude sbírat zejména taková data a informace, která umožňují posoudit dopad systémů veřejných služeb, produktů a obecně opatření na kvalitu života v ČR, resp. která umožňují vyhodnocovat prováděné veřejné politiky. Dlouhodobý sběr dat a informací provázat se strategickými záměry organizací veřejné správy.

25.2 Data a informace veřejné správy budou dostupné takovou cestou, která je z hlediska občanů a občanek nejpohodlnější.

Opatření

- a) Pokračovat v naplňování úkolů SRRVS formulovaných s ohledem ke zpřístupnění obsahu, transparentnosti a open datům (projektový okruh 4 v rámci SC 3.1 SRRVS). Téma přenést rovněž do strategického materiálu rozvoje veřejné správy pro období po roce 2020. (MV)

Doporučení

- i. Data a informace veřejné správy poskytovaná veřejnosti učinit ve zvýšené míře dostupnými v podobě, která umožňuje další práci („open data“ a „linked data“).
- ii. Sledovat podíl osob využívajících ke komunikaci internet na počtu osob, kteří v posledních 12 měsících komunikovali s veřejnou správou jakoukoli cestou. (MV, ČSÚ)

25.3 Bude rozvinut systém výměny zkušeností mezi vyššími a nižšími úrovněmi veřejné správy, mezi různými sektory vládnutí a mezi českou veřejnou správou a veřejnými správami v zahraničí.

Doporučení

- i. Zvážit systém krátkodobých stáží (3-5 dní) pro zaměstnance veřejné správy určených ke sdílení zkušeností z procesu výkonu agendy. Základem by mohly být stáže mezi organizacemi, které jsou navzájem příjemci svých výstupů, nebo které vykonávají tutéž agendu na různých úrovních. Vhodnou formou je „stínování“ pracovního dne.
- ii. Zvážit možnosti dalších pozitivních motivací pro zaměstnance ve státní službě k absolvování podporovaných studijních pobytů a zahraničních stáží v institucích EU (např. ve formě finanční ohodnocení, kariérního postupu apod.).
- iii. V rámci kariérního řádu zvážit zohlednění zkušeností nabytých v mezinárodním prostředí (např. absolvování stáže) v oblasti vykonávané agendy. Tyto zkušenosti mohou být získány i předtím, než zájemce nastoupil do veřejné správy.

26 Inovace v tvorbě veřejných politik jsou progresivním řešením, které zvyšuje demokratičnost a/nebo dlouhodobou efektivitu veřejných politik; takové inovace jsou trvalou součástí fungování veřejné správy na všech úrovních.

26.1 Rozvine se systém podpory inovací v tvorbě veřejných politik.

Opatření

- a) Vytvářet a průběžně aktualizovat sadu příkladů dobré praxe v tvorbě a implementaci veřejných politik (příklady inovací, které byly/jsou financovány a mohou být inspirativní napříč gesčními hranicemi). (MPSV (resp. řídicí orgán OPZ), TAČR, MŽP, MV)

Doporučení

- i. Zmapovat téma inovací veřejných politik, propojit stávající inovátory, v návaznosti na to začít odstraňovat bariéry, které stojí inovacím v cestě a vytvořit dlouhodobý systém podpory tohoto druhu inovací včetně prostředí experimentálního ověřování inovací (policy lab).
- ii. Vytvářet v institucích veřejné správy kapitolu rozpočtů (např. symbolické 0,5 % rozpočtu), určenou k inovacím veřejných politik a jejich experimentálnímu testování. Pokud bude dobře fungovat systém strategické práce, žádná instituce veřejné správy by neměla mít problém určit jedno či několik málo témat, na jejichž poli chce v horizontu několika příštích let provádět inovace. Pokud by takové aktivitě bránilo jakýmkoli způsobem stávající legislativní uspořádání, je třeba změnit legislativu a zároveň do doby její změny vytvářet inovační kapitolu interně (např. vyčlenit k inovacím část rozpočtové rezervy dané instituce).

26.2 Pilotáže se stanou součástí tvorby veřejných politik všude tam, kde to bude dle charakteru politiky vhodné.

Opatření

- a) Realizovat vzorové formy tvorby politik z gesce MPSV za využití moderních behaviorálních přístupů, zejména v rámci programů zaměřených na podporu (sociálních) inovací. (MPSV)

Doporučení

- i. Zakomponovat pilotáže a obecně experimentální testování do procesu tvorby a implementace veřejných politik. Přínejmenším u zásadních vládních návrhů začít zahrnovat do harmonogramu přípravy čas a kapacitu nutnou k pilotážím a obecně experimentálnímu testování. Proces propojit s hodnocením dopadů regulace (RIA). Výběru

politiky k tomuto účelu vhodné („...pravidlem všude tam, kde to bude dle charakteru politiky vhodné...“) by měla napomáhat dobrá práce se strategickými materiály. (*všechna ministerstva*)

26.3 Deliberace veřejných politik budou pravidlem všude tam, kde to bude dle charakteru politiky vhodné.

Doporučení

- i. Vytvořit takovou metodiku zapojování veřejnosti do přípravy a vyhodnocování veřejných politik, která bude reflektovat aktuální trendy v této oblasti. Její součástí učinit rovněž manuál diskusí ve formátu tzv. miniveřejností, tedy reprezentativních vzorků společnosti, s nimiž je vedená strukturovaná debata. Tuto aktivitu provázat s *Metodikou přípravy veřejných strategií*, *Obecnými zásadami pro hodnocení dopadů regulace (RIA)* a aktivitami, které v tomto směru bude vyvíjet MV (např. elektronický legislativní proces a jeho dílčí nástroje určené pro veřejnost).
- ii. Zakomponovat deliberace do procesu tvorby, implementace a evaluace veřejných politik. U zásadních vládních návrhů začít zahrnovat do harmonogramu přípravy čas a kapacitu nutnou k deliberacím ve formě tzv. miniveřejností. Proces propojit s hodnocením dopadů regulace (RIA), zvláště s přípravou věcných záměrů zákonů a s evaluacemi vybraných veřejných politik. Výběru politiky k tomuto účelu vhodné („...pravidlem všude tam, kde to bude dle charakteru politiky vhodné...“) by měla napomáhat dobrá práce se strategickými materiály. (*všechna ministerstva*)

27 Zvýšila se kvalita vládnutí z hlediska příjemců veřejných politik.

27.1 Rozvinou se postupy zvyšující z hlediska občanů a občanek inkluzivitu vládnutí.

Doporučení

- a) Formulovat do roku 2020 hlavní směry zvyšování inkluzivity vládnutí z hlediska občanů a občanek (tzn. stanovit konkrétní cílové skupiny a hierarchii nástrojů demokracie deliberativní, participativní a liberální) a v návaznosti na to navrhnout konkrétní opatření. Provést dříve, než vláda přistoupí k rozhodnutím o změnách ústavních zákonů či formulaci nových ústavních zákonů.

27.2 Rozvinou se postupy zvyšující efektivitu veřejné správy z hlediska občanů/občanek a podnikatelů/podnikatelek a firem.

Opatření

- a) Zvyšovat množství životních událostí, které mohou příjemci veřejných politik ve vztahu s veřejnou správou vyřešit elektronicky, bez osobní účasti na úřadě a bez prostředkování zaměstnanci veřejné správy, ovšem za podmínky, že jim elektronizace reakci na danou životní událost usnadní. V návaznosti na tuto aktivitu dobudovat nově koncipovaný Portál veřejné správy (Portál občana), rozšířit koncept životních událostí konstruovaných z perspektivy příjemce napříč veřejnou správou, spojit ony životní události s dostupnými, srozumitelnými a ověřenými informacemi o právním řádu ČR a EU a jeho změnách a obecně propojit datový fond veřejné správy. Téma přenést rovněž do strategického materiálu rozvoje veřejné správy pro období po roce 2020. (*MV, všechna ministerstva*)
- b) Efektivně snižovat administrativní zátěž podnikatelů a to každoroční realizací příslušných opatření v návaznosti přeměrování této zátěže. Přeměření administrativní zátěže podnikatelů i nadále realizovat s pětiletou periodicitou (příští přeměření v roce 2021). V rámci přeměření identifikovat iritující povinnosti, jejichž vnímání se z pohledu podnikatelů může v průběhu času měnit, a zaměřit se také na jejich řešení. (*MPO*)

- c) Zmapovat aktuální trendy a příležitosti v modernizaci fungování justice, například využití moderních technologií v justici či zlepšení přístupu k justici podle poznatků a doporučení OECD. Zhodnotit, zda jsou tyto poznatky prakticky využitelné a aplikovatelné i v prostředí České republiky. *(MSP)*
- d) Pokračovat v naplňování úkolů SRRVS formulovaných s ohledem ke snižování administrativní resp. regulatorní zátěže občanů a veřejné správy a téma přenést rovněž do strategického materiálu rozvoje veřejné správy pro období po roce 2020. *(MV)*

Doporučení

- i. Elektronizaci veřejné správy musí vždy předcházet rozvaha nad podobou (designem) dané agendy/služby/procesu a případná úprava (re-design). Elektronizací by měly procházet agendy/služby/procesy veřejné správy jen tehdy, je-li to z hlediska příjemců účelné. Standardizace a elektronizace jsou obecně vhodné, je-li míra komplexity veřejné služby nízká; naopak je-li míra komplexity vyšší, je žádoucí zvyšovat kapacitu a prostor k řešení na úrovni výkonných orgánů (front-office, street-level).
- ii. Uvažování o administrativní zátěži nebude omezováno jen na politiku regulativní, ale bude se týkat také politik distributivních a redistributivních (např. administrativní zátěž spojená s ESIF).
- iii. Snahy o snížení administrativní zátěže půjdou nejen ruku v ruce s aktivitami technického rázu (např. rozvoj e-Government), ale měly by být také podnětem k hlubší úvaze, jakými nástroji je možno dlouhodobě měnit vzorce chování tak, aby administrativní zátěž nemusela vznikat.
- iv. Zvážit výzkum právních potřeb obyvatel ČR (legal needs survey). *(MSP)*

3 Metodologie

Strategický rámec Česká republika 2030 i jeho implementační plán jsou zpracovány v souladu s *Metodikou přípravy veřejných strategií*. Při zpracování obou dokumentů byla zohledněna specifika komplexního materiálu, jakým je **strategický rámec**, který stojí v hierarchii strategických materiálů nad resortními či sektorovými strategiemi.

3.1 Koherence politik

Cílů České republiky 2030 bude dosahováno pomocí veřejných politik (*policy*). **Soudržnost politik** je klíčovým předpokladem pro naplnění cílů *České republiky 2030*. Proto je nezbytné zajistit nejen soulad mezi strategiemi, zákony či dotačními programy navzájem, ale také **soulad mezi strategiemi či zákony a každodenní organizační praxí**. Koherentní postup přinese vyšší kvalitu veřejných politik, zejména jejich **vyšší relevanci a účinnost, ale také vyšší nákladovou efektivitu**. Hlavním cílem je hledat a využívat **synergie** mezi sektorovými politikami na různých úrovních veřejné správy a zvyšovat tím účinnost jednotlivých opatření. Rovněž přispějí k posílení důvěry občanů ve stát a veřejnou správu. Dosažením soudržnosti mezi vnitřními a vnějšími (zahraničními) politikami Česká republika naopak posílí své postavení respektovaného partnera na mezinárodní úrovni.

Soulad politik je nutné posuzovat i v oblasti výsledků, při vyhodnocování politik a jejich aktualizaci, tak aby bylo dosaženo žádoucího účinku z hlediska dopadu na občana.

3.2 Policy gap analýza

Česká republika 2030 se zaměřila na mezery ve veřejných politikách (*policy gap*), tedy na **oblasti, jež nejsou předmětem soustavné a promyšlené koordinace a záměrného koherentního postupu**, který by směřoval k dosažení určitých cílů v dané oblasti (příp. oblasti, kde probíhající aktivity nejsou k dosažení těchto cílů dostatečné).

V rámci přípravy implementačního plánu byla proto podle jednotlivých specifických cílů *České republiky 2030* provedena **analýza mezer v politikách** (*policy gap analysis*). Tyto aspekty byly zohledněny v kartách cílů jako bariéry implementace, existující opatření a vyhodnocování naplňování cíle. Výsledkem je v první řadě souhrn a hodnocení aktivit (opatření), které v jednotlivých oblastech probíhají (nebo neprobíhají) a způsob, jakým jsou tyto aktivity rámovány. Z toho pak vycházejí opatření a doporučení dalšího postupu, jež jsou jádrem tohoto implementačního plánu.

3.3 Karta specifického cíle

Česká republika 2030 vytyčuje 27 strategických cílů dále rozdělených na 97 specifických cílů. Analytická práce se soustředila právě na úroveň specifických cílů. Ke každému z nich je vytvořena pracovní analytická karta specifického cíle zachycující tři okruhy informací:

- 1) **Definice cíle** uvádí jeho název, zařazení v rámci *České republiky 2030* a přesněji definuje co je jeho podstatou, jak poznáme, že jej dosahujeme, a do jaké míry dokáže veřejná správa jeho dosažení ovlivnit. To je důležitá informace hlavně u těch cílů, jejichž naplnění je jednoznačně žádoucí, které ale ČR dokáže ovlivnit jen částečně. Příkladem je boj proti globální klimatické změně, která hrozí významnými negativními dopady. Na druhé straně například inovace veřejných politik jsou zcela v rukách veřejné správy.
- 2) **Souhrn a hodnocení aktivit**, které již jsou ve prospěch splnění daného cíle veřejnou správou realizovány. Je tedy inventurou existujících opatření a jejich gestorů a přináší také hodnocení opatření včetně naznačení jejich mezí a bariér, které účinnosti opatření ve vztahu k cílům *České republiky 2030* brání. Vzhledem k šíři a dynamice veřejných politik nebylo někdy možné zhodnotit např. každodenní organizační praxi nebo účinky opatření, protože příslušné informace nejsou systémově shromažďovány a nebylo možné je získat. Nedůležitějším výstupem druhého bloku je celkové hodnocení naplňování cíle.
- 3) Konkrétní **opatření**, která je nutno k dosažení cíle provést, doplňují **doporučení**, která vytyčují obecnější směr postupu, příp. otevírají důležitá témata, u nichž je třeba diskuse,

zpřesnění a teprve následné formulace konkrétních opatření. Opatření i doporučení byla formulována v diskusi s potenciálními gestory, resp. adresáty, často přímo z jejich podnětu a se snahou poskytnout jim prostor k aktivitám, které pokládají pro dosažení cíle za nejvhodnější. Opatření a doporučení jsou různého typu a různé míry obecnosti. To vychází ze specifické situace v plnění každého jednotlivého cíle. Pokud je trend žádoucí, stačí naplňovat stávající opatření či v nich provést jen drobné změny. Je-li naopak trend nežádoucí, příp. není známý, je třeba začít situaci nejprve mapovat, nebo provést první kroky, které nastartují proces naplňování cíle. Podobu opatření a doporučení je tedy třeba posuzovat právě na základě informací shromážděných v kartách cílů.

U všech navržených opatření a doporučení, pokud nejsou formulovány jako dlouhodobé principy, je **očekávána realizace nejpozději do roku 2022 včetně**. V závislosti na dikci opatření to v některých případech znamená provést změny, které v tomto časovém horizontu povedou ke změně situace v oblasti cíle, zatímco v jiných případech nelze takovou změnu ještě očekávat, je však třeba ve směru k ní provést do roku 2022 včetně alespoň první kroky. Stávající doporučení, pokud nejsou formulována jako dlouhodobé principy, je třeba do roku 2022 včetně šířeji prodiskutovat a zvážit, jak by mohla být uchopena v konkrétních opatřeních centrální státní správy.

Modelová karta specifického cíle je uvedena v příloze 1.

Opatření a doporučení z karet specifických cílů jsou shrnuty v kapitole 5 Implementačního plánu. Karty specifických cílů nejsou součástí materiálů, jako podkladový analytický materiál jsou zveřejněny na internetové adrese <https://www.cr2030.cz/strategie/dokumenty-ke-stazeni/> a budou dále využívány jako podklad pro implementaci Strategického rámce Česká republika 2030. Karty specifických cílů prošly meziresortním připomínkovým řízením a jsou konsenzuálním materiálem.

4 Řízení implementace *České republiky 2030*

4.1 Hierarchická struktura strategických prací

Dle typologie strategických a prováděcích dokumentů je *Česká republika 2030* zastřešujícím dokumentem, který řeší širší problematiku, klade důraz na analytickou a strategickou část, stanovuje základní strategické směřování, obsahuje základní rámec implementace a realizuje se zejména pomocí souvisejících koncepcí a strategií.⁵

Z toho důvodu stanovuje její implementační plán k jednotlivým specifickým cílům *České republiky 2030* opatření a doporučení spíše obecnějšího charakteru a nejde na úroveň dílčích činností a úkolů, nejsou-li tyto činnosti a úkoly dohodnuty s vykonavateli exekutivní funkce (viz níže), nebo nemají-li potenciál spustit významnější řetězový efekt napříč více oblastmi strategického rámce. Dílčí činnosti a úkoly, stejně jako vyčíslení nákladů na jejich realizaci a stanovení podrobného harmonogramu naplňování, jsou v kompetenci gesčních rezortů a dalších orgánů veřejné správy, které jsou identifikovány jako gestoři opatření či adresáti doporučení.

4.2 Nastavení řídicí struktury implementace

Implementaci *České republiky 2030* zaštiťuje **místopředseda vlády**, který koordinuje postup – ve spolupráci s gesčními resorty a dalšími aktéry – **prostřednictvím MŽP**. Platformou pro průběžnou konzultaci pokroku v implementaci *České republiky 2030* je RVUR, poradní orgán vlády sdružující ve výborech a pracovních skupinách experty napříč sektory.

Místopředseda vlády prostřednictvím MŽP vykonává v procesu přípravy i implementace *České republiky 2030* **řídicí funkci**. Jeho hlavní odpovědností je připravit a pravidelně revidovat jak samotný strategický rámec, tak i jeho implementační plán.

Průběžné a dílčí výstupy bude přitom projednávat RVUR, v oblasti řízení implementace především její Řídicí výbor. Zapojeny budou také další relevantní výbory a pracovní skupiny RVUR.

Dalšími kompetencemi místopředsedy vlády, resp. MŽP jsou především řízení změn a rizik (viz podkapitoly 4.3 a 4.4) a příprava a komunikační strategie (viz podkapitola 4.5).

Místopředseda vlády resp. MŽP má zodpovědnost i za zajištění zapojení všech relevantních aktérů (viz kapitola 5) a to jak obecně v procesu implementace, tak v přípravě hodnotících zpráv.

Místopředseda vlády zajišťuje rovněž **kontrolní funkci** a to především prostřednictvím RVUR, v jejichž orgánech se projednávají zprávy hodnotící naplňování *České republiky 2030*. Samotnou hodnotící zprávu připravuje místopředseda vlády prostřednictvím MŽP.

Gesční resorty zodpovídají za sektorovou implementaci v první řadě tím, že promítají cíle *České republiky 2030* do souvisejících sektorových strategií, koncepcí a do aktivit z těchto materiálů vycházejících a dále tím, že naplňují opatření a doporučení stanovená implementačním plánem. Plní tedy **exekutivní funkci**. V kompetenci resortů je určení odpovědného útvaru a zajištění vnitroresortní a meziresortní koordinace implementace (zajištění koordinace s ostatními gesčními resorty v rámci naplňování jednotlivých specifických cílů, zajištění koherence sektorových politik a koherence regionálních a evropských politik). Pro účely vnitroresortní koordinace je doporučeno využití práce resortních strategických útvarů. V agendě udržitelného rozvoje bude MŽP ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj poskytovat koordinační a metodickou podporu.

4.3 Plán řízení změn

S ohledem na zvyšující se tempo změn – zejména technologických, sociálních a ekonomických – bude nutné strategický rámec pravidelně revidovat a aktualizovat. Potřeby změn ve strategických

⁵ Viz Metodika přípravy veřejných strategií, dostupná zde: <http://www.mmr.cz/cs/Microsites/PORTAL-STRATEGICKE-PRACE-V-CESKE-REPUBLICE/Vystupy-projektu>

či specifických cílech *České republiky 2030*, resp. v opatřeních a doporučeních implementačního plánu, budou identifikovány – v koordinaci s gesčními resorty, kraji, obcemi a nestátními aktéry – v průběhu tvorby hodnotících zpráv (*Zpráv o kvalitě života a její udržitelnosti*). Hlavní zodpovědnost za identifikaci potřeby změn a potřebných úprav strategického rámce i plánu implementace, včetně rozhodnutí o potřebě zpracování podkladových analýz, má místopředseda vlády resp. MŽP. Výsledné úpravy a změny budou projednány relevantními pracovními skupinami a výbory a RVUR.

Návrhy na změny budou zahrnuty do *Zpráv o kvalitě života a její udržitelnosti* vypracovávaných ve tříletém intervalu místopředsedou vlády prostřednictvím MŽP a předkládaných vládě. Spolu s hodnotící zprávou tak bude schvalována také aktualizovaná podoba implementačního plánu, příp. *České republiky 2030* jako celku. Pouze v případě první hodnotící zprávy se nepočítá s aktualizací strategického rámce jako celku, nýbrž jen implementačního plánu (viz kapitola 4). První hodnotící zpráva za období 2017–2019 bude vypracována a připravena k projednání vládou do 31. prosince 2020.

4.4 Plán řízení rizik a určení předpokladů úspěšné implementace

Hlavní zodpovědnost za identifikaci rizik implementace nese místopředseda vlády resp. MŽP. Eliminace identifikovaných rizik a jejich průběžná aktualizace je hlavním předpokladem pro úspěšnou implementaci *České republiky 2030*.

Identifikace možných rizik implementace, vyhodnocení významnosti rizik

Rizika implementace jsou hodnocena z hlediska významnosti dopadu (D) a pravděpodobnosti výskytu (P) na škále 1 – 5 (1 = nejmenší dopad/významnost, 5 = největší dopad/významnost), celkový význam (V) je dán součinem hodnot dopadu a pravděpodobnosti ($D \cdot P = V$).

Riziko	D	P	V	Způsob eliminace
Neakceptování výstupů zainteresovanými stranami	4	2	8	<i>Česká republika 2030</i> i její implementační plán staví na participativním přístupu tvorby strategických dokumentů. Klíčovou roli v něm sehrává RVUR, na jejíž platformě byl proces přípravy obou dokumentů průběžně konzultován. Dílčí části dokumentu byly konzultovány také ve výborech a pracovních orgánech Rady. Po vzniku Podvýboru pro udržitelný rozvoj PSP ČR se plánuje i dlouhodobější spolupráce se zákonodárnými sbory, která byla v předchozím období pouze jednorázová (prezentace a pracovní jednání v PSP a Senátu). Gestor agendy udržitelného rozvoje průběžně spolupracuje s externím dodavatelem na zajištění participace a facilitačních služeb v rámci jednotlivých fází procesu. Tím dochází k zapojování odborné i široké veřejnosti do procesu a je tak posilováno jejich vlastnictví (<i>ownership</i>) a ztotožnění se s procesem a jeho výstupy. Klíčové resorty se podílejí na koncepční přípravě jako členové, případně pozorovatelé v rámci Řídícího výboru RVUR.
Politické riziko (změna politických a společenských priorit)	4	4	16	Riziko nelze plně eliminovat, je snižováno zajišťováním informovanosti na všech úrovních, viz předcházející bod. <i>Česká republika 2030</i> je konsensuálním strategickým rámcem. Velkou měrou reflektuje priority minulé i současné vlády. Jeho přijetí bude záviset také na politických prioritách budoucích vlád a zákonodárných sborů, nicméně v tomto směru se již vytvářejí mechanismy budování konsensu (viz výše). Udržitelný rozvoj je základním paradigmatem vládnutí na mezinárodní úrovni (Agenda 2030 OSN, Evropa 2020) a ČR bude motivována rozvíjet politiky udržitelnosti i ve vztahu ke svým mezinárodním závazkům a zejména s ohledem ke svému členství v Evropské unii.
Zpoždění v harmonogramu realizace	4	2	8	Průběžné zajišťování personálních kapacit v podobě realizačního týmu MŽP a MMR, jež odpovídá rozdělení odpovědností v Radě vlády

				pro udržitelný rozvoj (MŽP jako instituce předsednická, MMR jako místopředsednická).
Nekoherence politik	4	3	12	Riziko bude sníženo vytvořením efektivních mechanismů zajišťování koherence ex ante (úpravy stávajícího systému odhadu dopadů, především RIA; fungování tzv. <i>focal points</i> (viz podkapitola 5.1.); využití existujících forem typu RVUR ad.). Experimentálně budou prověřeny i formy sledování koherence z hlediska konečných příjemců. Riziko napomůže snížit rovněž úzká spolupráce realizačního týmu MŽP a MMR se zástupci těch ministerstev, jež budou mít výraznější podíl na implementaci strategického rámce jako celku. Týká se to koherence politik ve všech různých směrech: věcného a procesního souladu, územní i zahraničněpolitické dimenze.
Prosazování vlastních zájmů jednotlivých aktérů	2	2	4	Případná příliš úzká perspektiva jednotlivých aktérů a zaujatost (<i>bias</i>) jejich návrhů budou mírněny důrazem na odborné podklady pro zvolená rozhodnutí (<i>evidence-informed policy</i>). Realizační tým MŽP a MMR nebude vytvořen na principu zájmového zastoupení, nýbrž bude mít expertní charakter. Témuž účelu bude sloužit externí expertíza, s jejímž zadáním se počítá. Rovněž v případě RVUR se počítá s primárně odborným charakterem diskuse. Prosazování vlastních zájmů je vnímáno jako přirozené, pokud v něm dochází v transparentním prostředí a v procesu vícestupňové diskuse a kontroly – cílem je pouze zajistit, aby zájmy nebyly prosazovány blokačním způsobem či aby zásadním způsobem nesnižovaly kvalitu a účinnost výsledného společného řešení.
Nedostatek finančních prostředků	3	5	15	Riziko nedostatku finančních prostředků pro realizaci opatření a doporučení je mírněno tím, že priority pro přípravu vyjednávací pozice ČR o novém programovacím období ESIF jsou formulovány již se zřetelem k cílům <i>České republiky 2030</i>. Proces implementace má být zároveň pobídkou gesčním resortů, aby průběžně uzpůsobovaly své rozpočty strategickým prioritám a aby podobu státních rozpočtů svými návrhy v tomto směru ovlivňovaly. MMR pro tento účel zvažuje <i>Strategic Impact Assessment</i> (mj. hodnotící finanční pokrytí strategických dokumentů a jejich provázání se státním rozpočtem).

4.5 Komunikační plán implementace

Komunikaci v souvislosti s implementací *České republiky 2030* zajišťuje MŽP. Gesční resorty jsou zodpovědné za komunikaci dílčích témat souvisejících s jejich věcnou agendou.

Základní cílové skupiny komunikace v souvislosti s implementací *České republiky 2030* jsou čtyři:

1. gesční resorty a další orgány státní správy zodpovědné za implementaci;
2. kraje a obce;
3. zainteresovaná veřejnost (další zástupci veřejné správy, akademické sféry, soukromého sektoru, neziskových organizací, atd.);
4. široká veřejnost.

Primární cílovou skupinou jsou **gesční resorty** a další orgány veřejné správy, které musí mít k dispozici detailní informace o existenci a cílech strategického rámce, respektive jeho implementačním plánu. Jejich včasná a plná informovanost je pro úspěšné naplnění *České republiky 2030* naprosto klíčová.

Druhou cílovou skupinou jsou **kraje a obce**, které by měly promítat cíle *České republiky 2030* do regionálních a místních strategických a koncepčních dokumentů a reflektovat je ve své praxi. MŽP

a MMR budou ve vzájemné spolupráci poskytovat krajům a obcím metodickou podporu ve vztahu k hodnocení udržitelného rozvoje na místní úrovni. Zároveň s tím je třeba rozvíjet systém hodnocení dopadu na udržitelný rozvoj na lokální a regionální úrovni.

Třetí definovanou cílovou skupinu jsou zástupci **zainteresované veřejnosti**, kteří se již zapojují do aktivit spojených s udržitelným rozvojem a budou podpořeni v přijímání dobrovolných závazků spojených s cíli *České republiky 2030*. Platformu pro přijímání dobrovolných závazků a sdílení dobré praxe v souvislosti s naplňováním *České republiky 2030* (<https://www.cr2030.cz/zavazky/>) spravuje MŽP.

Výstupy implementace budou dále představeny i **široké veřejnosti**, respektive cílové skupině, kterou je možné označit za „vlažné zájemce“ o témata spojená s udržitelným rozvojem. Z velké části půjde o profesionály, například zaměstnance veřejné správy, neziskové sféry nebo akademické pracovníky. Podstatnou část této cílové skupiny budou také tvořit studenti.

Obsah komunikace se zaměří primárně na samotné cíle a systém implementace *České republiky 2030* všem dotčeným představitelům veřejné správy. Každé tři roky bude také zveřejňovaná *Zpráva o kvalitě života a její udržitelnosti*. Vedle toho budou první tři cílové skupiny průběžně informovány o aktuálním stavu plnění cílů a také o aktuálních tématech spojených s udržitelným rozvojem. Druhým pilířem komunikačního plánu budou aktivity a kampaně zaměřené na získávání partnerů, kteří se budou hlásit k tzv. dobrovolným závazkům v rámci *České republiky 2030*. Pro širokou veřejnost pak bude komunikace zaměřená na aktuální dění v oblasti udržitelného rozvoje, na popularizaci dílčích výstupů ze *Zprávy o kvalitě života a její udržitelnosti* a dalších tématech spojených s *Českou republikou 2030*.

Proto byl dle finského vzoru⁶ vytvořen **koncept dobrovolných závazků** k jednotlivým cílům *České republiky 2030*, k nimž se budou moci přihlásit nevládní subjekty a jednotlivci a podpořit tak implementaci strategického rámce. Jednotlivé závazky, včetně termínu jejich splnění a indikátorů, budou veřejně evidovány na webových stránkách (<https://www.cr2030.cz/zavazky/>). MŽP bude zajišťovat akce na podporu síťování aktérů a sdílení dobré praxe. Dobrovolné závazky je možno provázat s Cenami SDGs, které vznikly ve spolupráci státního, neziskového a podnikatelského sektoru.

Primárním **nástrojem šíření informací** budou vlastní elektronická média a sociální sítě doplněná tištěnými materiály, jako jsou letáky a brožury. K popularizaci udržitelného rozvoje a cílů *České republiky 2030* bude MŽP dále aktivně využívat např. spolupráci s vybranými známými osobnostmi z řad českých ambasadorů globálních Cílů udržitelného rozvoje (SDGs). Naváže také na předchozí zkušenost se spoluprací s youtubery nebo výtvarnými umělci, kteří vytvoří osobitou formu kampaně. MŽP se stane národním garantem Evropského týdne udržitelného rozvoje. Tato každoroční celoevropská akce se zaměřuje na popularizaci aktivit v oblasti udržitelného rozvoje a připravují ji zejména místní spolky, soukromé firmy, města a školy. Každoroční veřejnou konferenci Fórum pro udržitelný rozvoj, pořádanou dříve Úřadem vlády, bude ve spolupráci s Úřadem vlády organizovat rovněž MŽP.

S cílovými skupinami bude MŽP komunikovat také **prostřednictvím spolupráce s partnerskými organizacemi**. S cílem budování dlouhodobého partnerství bude oslovovat jednotlivé subjekty a informovat je o implementaci *České republiky 2030* a možnostech zapojit se do tzv. dobrovolných závazků, či např. prestižní soutěže a předávání Cen SDGs.

MŽP bude také oslovovat novináře a pořádat **tisková setkání** při příležitosti vydání *Zprávy o kvalitě života a její udržitelnosti*, případně dalších dílčích studií. Média budou oslovována přímo i prostřednictvím tiskových zpráv.

⁶ Více informací je k dispozici zde: <https://commitment2050.fi/>

4.6 Nástroje implementace

Úspěšnou implementaci *České republiky 2030* podmiňuje také používání vzájemně provázaných nástrojů. Vhodně nastavený mix nástrojů povede k dosažení jejích cílů. Pro lepší představu je zde uvedena indikativní typologie nástrojů:

- **strategické/plánovací/projektové** (tematická a obsahová koherence veřejných politik a strategií pro podporu udržitelného rozvoje, vertikální shody národních, regionálních a lokálních strategií, rozbor udržitelného rozvoje území podle prováděcího předpisu ke stavebnímu zákonu, aplikace nástrojů projektového řízení, identifikace strategických projektů apod.);
- **participační a deliberativní** (mechanismy, jimiž jsou aktéři různého druhu vtahováni do procesu přípravy rozhodnutí i hodnocení již učiněných rozhodnutí; procesy připomínkování pro veřejnost (např. eKLEP pro veřejnost a konzultace s veřejností v procesu hodnocení dopadů/RIA) a veřejné správy (meziřesortní připomínkové řízení), poradní a pracovní orgány (např. rady vlády), různé formy řízené diskuse na principu tzv. miniveřejností (např. deliberative poll) apod.);
- **finanční a ekonomické** (veřejné rozpočty, daňové nástroje přímé a nepřímé, systém ekonomické intervence – mechanismus ESIF a národní podpory, aktivity státem kontrolovaných ekonomických aktérů apod.);
- **vzdělávací** (školský systém, systém celoživotního učení, vzdělávání veřejné správy, šíření dovedností („skills“) a institucionální prostor k jejich rozvoji apod.);
- **výzkumné** (orientace programů pro základní a aplikovaný výzkum, ekoinovace, inovace v tvorbě veřejných politik a experimentální prostory k jejich testování (policy lab), centra excellence, odvětvové znalostní databáze apod.);
- **technologické** (aplikace revolučních technologií a nových materiálů, koncept průmysl 4.0, inovativní technologie pro oběhové hospodářství apod.);
- **normativní** (aktualizace a tvorba národní legislativy a výkon regulační funkce prostřednictvím orgánů veřejné správy, aktualizace a tvorba nadnárodní legislativy (např. legislativní akty EU, mezinárodní smlouvy) apod.);
- **osvětové a dobrovolné** (databáze pozitivních vzorů, dobrovolnictví, informační kampaně, tematické weby, působení sektoru NNO apod.);
- **organizačně institucionální/procesní** (změna nebo optimalizace organizačně institucionálního či procesního uspořádání při řešení konkrétních problémů státní a veřejné správy).

MŽP bude nástroje udržitelného rozvoje dále rozpracovávat a spolupracovat s gestory specifických dílčích agend (např. Databáze strategií, místní Agenda 21, společenská odpovědnost, dobrovolné nástroje, environmentální vzdělávání, zahraniční rozvojová spolupráce, atd.) při jejich využívání pro implementaci vize *České republiky 2030*. Postup v této oblasti bude monitorován v rámci *Zprávy o kvalitě života a její udržitelnosti*.

5 Institucionální ukotvení implementace a role jednotlivých aktérů

Naplnění *České republiky 2030* jakožto dlouhodobého nadresortního dokumentu nemůže zůstat záležitostí jedné instituce ani pouze veřejné správy. Klíčové je podporovat vzájemnou koordinaci, kooperaci a komunikaci, které umožňují hledat konsensuální řešení a uplatňovat synergická opatření. Opatření jsou v mnoha případech svěřena do odpovědnosti více gestorů a přispívat tak k potlačování tzv. resortismu, tj. k přemostění důsledků kompetenčního zákona, posílení koordinačních mechanismů na úrovni veřejné správy a efektivnímu využití již vytvořeného prostředí pro vzájemnou mezioborovou spolupráci napříč všemi úrovněmi. Rozvoj kvality strategické práce musí probíhat na všech úrovních veřejné správy koordinovaně a návrhy je třeba důkladně konzultovat se všemi zainteresovanými stranami. Následující podkapitoly specifikují roli hlavních aktérů implementace.

5.1 Místopředseda vlády, MŽP a RVUR

MŽP je institucionálním základem místopředsedy vlády, který implementaci *České republiky 2030* zajišťuje. MŽP proto plní řadu funkcí v procesu implementace tohoto strategického rámce (viz podkapitola 4.2). Zároveň umožňuje místopředsedovi vlády ve spolupráci s ministryní pro místní rozvoj „zajišťovat metodickou roli při zavádění principů udržitelného rozvoje do praxe, při rozvoji nástrojů k podpoře udržitelného rozvoje a při naplňování strategických cílů v oblasti Dobrého vládnutí a jejich zohlednění při rozvoji veřejné správy a strategického řízení a plánování.“⁷ Za tímto účelem bude zřízen realizační tým MŽP a MMR.

To v praxi vyžaduje zejména činnost **odborně-analytickou**. MŽP spolupracuje ve vybraných věcných otázkách s resorty a dalšími aktéry a zároveň díky vlastní analytické kapacitě plní funkci oponenta jednajícího se všemi zainteresovanými stranami.

Dále činnost **koordinační**. MŽP zajišťuje činnost RVUR a podílí se na aktivitách řady dalších poradních a pracovních orgánů, které umožňují mezisektorovou spolupráci, koordinaci a poskytují zpětnou vazbu. MŽP bude koordinovat resorty také skrze tzv. *focal points*, tedy osoby zodpovědné za vnitroresortní koordinaci a komunikaci s MŽP v otázkách implementace *České republiky 2030*.

S vertikální koordinací v širším smyslu souvisí také **podpora samospráv** v implementaci *České republiky 2030*, kterou budou ve vzájemné spolupráci zajišťovat MŽP a MMR. Je třeba zejména metodicky podporovat vzlínavé přístupy a iniciativy, založené na dobrovolném hledání řešení, jež jsou v souladu s principy udržitelného rozvoje. Jako smysluplné se jeví rozvíjet již existující nástroje užívané městy, obcemi i kraji. Důležité je rozvíjet místní Agendu 21 jakožto dosud nejrozvinutější nástroj pro hodnocení udržitelnosti na místní úrovni. Průběžně provádět revize a aktualizace metodik implementace a hodnocení místní Agendy 21 a principů udržitelného rozvoje, do nichž budou doplňovány inovace, nové trendy a témata, relevantní pro udržitelný rozvoj na municipální úrovni.

5.2 Gestoři opatření a doporučení implementačního plánu

Gestoři opatření a doporučení implementačního plánu mají primární zodpovědnost za jejich implementaci a vzájemnou spolupráci při naplňování cílů *České republiky 2030*. To platí zejména u těch specifických cílů, které jsou průřezového charakteru a jsou k nim formulována opatření a doporučení s různými gestory.

V kompetenci gesčnických resortů je také stanovení kontaktní osoby zodpovědné za vnitroresortní koordinaci a komunikaci s MŽP (tzv. *focal points*).

Gestoři opatření a doporučení budou pravidelně reportovat MŽP o aktivitách v rámci implementace s periodicitou jednou za tři roky. První report předloží gesční resorty MŽP do 30. března 2020.

⁷ Úkoly předsedy vlády dle usnesení vlády č. 292 ze dne 19. dubna 2017, přenesené na místopředsedu vlády usnesením vlády č. 167 ze dne 14. března 2018.

Realizace opatření a doporučení bude zajištěna v rámci stanovených personálních i finančních limitů dotčených kapitol státního rozpočtu, tj. jednotlivých resortů. Jednotlivá ministerstva si primárně zajistí finanční prostředky v rámci svých schválených rozpočtů a střednědobých rozpočtových výhledů. V realizaci opatření a doporučení může gesčním resortům a dalším aktérům napomoci skutečnost, že priority pro přípravu vyjednávací pozice ČR o novém programovacím období ESIF jsou formulovány již se zřetelem k cílům *České republiky 2030*.

5.3 Resorty a další instituce se specifickou působností

Některé resorty a další instituce spravují klíčové agendy, jejichž rozvoj je pro úspěšné naplnění *České republiky 2030* klíčový.

Pro implementaci ČR2030 je zvláště důležitý rozvoj strategické práce, uplatňování vhodných nástrojů, přenášení dobré praxe a průběžně vzdělávání v oblasti strategického řízení. MŽP bude v těchto otázkách úzce spolupracovat s **Ministerstvem pro místní rozvoj**, které má na úrovni veřejné správy gesci za strategickou práci. Proto bude i postup implementace a aktualizace ČR 2030 a implementačních plánů pravidelně projednáván také Expertní skupinou pro strategickou práci, jejíž činnost zajišťuje Ministerstvo pro místní rozvoj. To by mělo také umožnit využití Databáze strategií jakožto technického nástroje pro rozvoj strategické práce v České republice a pro implementaci *České republiky 2030* a poskytovat MŽP součinnost při posilování vertikální koordinace (koordinace mezi státní správou a samosprávou i dalšími aktéry působícími na celostátní, regionální a místní úrovni).

Česká republika musí i nadále v globálním prostředí podporovat naplňování mezinárodních závazků k udržitelnému rozvoji a posilovat koherenci politik pro udržitelný rozvoj ve vnitřní i vnější dimenzi. Vnější dimenze udržitelného rozvoje je v gesci **Ministerstva zahraničních věcí** a je projednávána Radou pro zahraniční rozvojovou spolupráci a dalšími orgány v gesci MZV.

Rolí **Českého statistického úřadu** je poskytovat MŽP součinnost při monitoringu a reportingu naplňování *České republiky 2030* a koordinaci naplňování indikátorové sady *České republiky 2030* a sběru dat od gestorů jednotlivých indikátorů.

5.4 Kraje a obce

Kraje i obce by měly především promítat cíle *České republiky 2030* do regionálních a místních strategických a koncepčních dokumentů a reflektovat je ve své praxi. Pro implementaci cílů na regionální a místní úrovni je důležité spolupracovat při tvorbě a realizaci politik a nalézat řešení na úrovni funkčních územních celků. Měly by hrát aktivní roli v rozvoji nástrojů udržitelného rozvoje na regionální a místní úrovni, především pak v rozvoji participativních metod tvorby veřejných politik (např. participativní rozpočet atd.), podpory vztlínavých iniciativ a místních aktérů (např. MAS).

5.5 Nestátní aktéři

Nestátní aktéři by měli promítat cíle *České republiky 2030* do svého vnitřního fungování i vnější činnosti. MŽP je v tom bude podporovat prostřednictvím platformy dobrovolných závazků, ke kterým se tito aktéři mohou přihlašovat a zároveň jejím prostřednictvím sdílet příklady dobré praxe svých organizací a hledat nové partnery pro aktivity v oblasti udržitelného rozvoje. Zvýšit povědomí o udržitelném rozvoji budou moci nestátní aktéři také svou účastí v prestižní soutěži Ceny SDGs či zapojením do Evropského týdne udržitelného rozvoje.

Nad rámec výše zmíněných aktivit je role nestátních aktérů významná také v tom, že představuje dosah k dalším cílovým skupinám komunikace strategického rámce. **Neziskové organizace** působící ve vzdělávacích, sociálních, environmentálních i dalších oblastech mohou prostřednictvím svých aktivit přímo naplňovat některé z cílů *České republiky 2030* a významně přispívat k šíření povědomí o udržitelném rozvoji a formování veřejného mínění v této oblasti.

Zapojení **soukromého sektoru** do implementace *České republiky 2030* je nad rámec výše zmíněného klíčové také z hlediska posilování role společenské odpovědnosti firem, přispívání

k udržitelné výrobě a spotřebě. Soukromé firmy představují potenciál mobilizace dalších zdrojů, které naplnění cílů udržitelného rozvoje vyžaduje.

Významnou roli v implementaci hraje také **akademický sektor**, který zajišťuje výzkum v oblasti udržitelného rozvoje a kvality života a jehož prostřednictvím může veřejná správa výsledky tohoto výzkumu přejímat a vytvářet *evidence-informed* politiky.

6 Monitoring, reporting a vyhodnocování

Naplnování *České republiky 2030* bude hodnoceno v hodnotící zprávě (*Zpráva o kvalitě života a její udržitelnosti*), která bude vládě předkládána vždy za období tři let.

Účel *Zprávy o kvalitě života a její udržitelnosti*:

- vyhodnotit naplnování *České republiky 2030* na úrovni opatření a doporučení obsažených v tomto dokumentu;
- vyhodnotit naplnování *České republiky 2030* na úrovni cílů, tedy s využitím konceptu kvality života (viz dále);
- aktualizovat implementační plán (příp. též *Českou republiku 2030* jako celek);
- analyticky zhodnotit další klíčové aspekty implementace (např. zapojení aktérů, metodická podpora municipalitám, rozvoj nástrojů udržitelného rozvoje, koherence politik, naplnování mezinárodních závazků v oblasti udržitelného rozvoje atd.)

Základem této zprávy bude **analytická část**, která vyhodnotí naplnování cílů *České republiky 2030* prostřednictvím konkrétních opatření a doporučení z kapitoly 6 *Implementačního plánu ke Strategickému rámci Česká republika 2030*.

Podkladem pro vypracování monitorovací zprávy budou **reporty gesčních resortů** o aktivitách k naplnování opatření a doporučení implementačního plánu, které budou ve tříletých intervalech předkládány MŽP (první report předloží gesční resorty do 30. března 2020). Naplnování bude dále hodnoceno především v kontextu vývoje **indikátorů** specifických cílů *České republiky 2030* (192 indikátorů, které jsou přílohou ČR 2030).

Obecně hodnocení naplnování vize *České republiky 2030* přihlédne také k vývoji indikátorů v 11 tematických oblastech⁸ **kvality života**. Sledování a hodnocení těchto oblastí zahrnuje komplexní analýzy dostupných relevantních statistických dat i dat ze sociologických průzkumů. Perspektiva kvality života bere v potaz nejen makroekonomické ukazatele, ale také další významná mimoekonomická (netržní) hlediska (např. dostupnost volným časem, rodinný život, atd.). Indikátorová sada kvality života byla vytvořena a je třeba ji ověřit v praxi.⁹

Součástí zprávy bude rovněž **návrh na aktualizaci** implementačního plánu (příp. též *České republiky 2030* jako celku), tak aby odpovídaly výsledkům analýzy, vývoji indikátorů kvality života, novým trendům a odborným poznatkům. Obdobně bude možné upravit i indikátorovou sadu s ohledem na co nejlepší výpovědní hodnotu ve vztahu ke specifickému cíli. První aktualizace implementačního plánu proběhne v roce 2020. K první aktualizaci *České republiky 2030* jako celku – tedy strategického rámce i jeho implementačního plánu – dojde v roce 2023. Další aktualizace implementačního plánu (příp. též *České republiky 2030* jako celku) by měly proběhnout v roce 2026 a 2029. Případná aktualizace *České republiky 2030* v roce 2029 je zamýšlena především jako návrh pro uchopení agendy udržitelného rozvoje v desetiletích po roce 2030 a v návaznosti na globální agendu po roce 2030.

Další části monitorovací zprávy budou hodnotit úroveň zapojení veřejnosti do implementace, metodickou podporu municipalitám a rozvoj nástrojů pro udržitelný rozvoj.

⁸ Příjem a bohatství, zaměstnanost, bydlení, zdraví, sladování pracovního a soukromého života, vzdělání, mezilidské vztahy, občanská angažovanost a dobré vládnutí, životní prostředí, bezpečnost, osobní pohoda.

⁹ Viz <https://www.cr2030.cz/strategie/dokumenty-ke-stazeni/>

Sběr dat a přípravu indikátorů zajišťují jejich gestoři a proces koordinuje Výbor pro indikátory RVUR. Návrh *Zprávy* zpracovává na základě těchto dat MŽP, následně je *Zpráva* projednána ve výborech Rady vlády pro udržitelný rozvoj, poté schválena Radou, projde meziresortním připomínkovým řízením a bude předložena k projednání vládě.

Tabulka 1 Harmonogram přípravy, monitoringu a aktualizací ČR 2030 v letech 2017–2023

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ČR 2030							Aktualizovaná verze, připravená k projednání vládou
Implementační plán				Aktualizovaná verze, připravená k projednání vládou			Aktualizovaná verze, připravená k projednání vládou
Hodnoticí zpráva (Zpráva o kvalitě života a její udržitelnosti)				Vyhodnocení naplňování cílů, opatření a doporučení na základě aktivit a indikátorů. Report gesčních resortů do 31. března 2020. Zpráva do 31. prosince 2020			Vyhodnocení naplňování cílů, opatření a doporučení na základě aktivit a indikátorů Report gesčních resortů do 31. března 2023. Zpráva do 31. prosince 2023

Zpracovávání

Přijetí

Aktualizace

Zdroj: MŽP

Seznam zkratek

AEKO	agroenvironmentálně-klimatická opatření
B(a)P	benzo(a)pyrén
BC	sazové částice
CLLD	komunitně vedený místní rozvoj (<i>Community Led Local Development</i>)
CSR	společenská odpovědnost firem/organizací (<i>Corporate Social Responsibility</i>)
ČBÚ	Český báňský úřad
ČR 2030	Strategický rámec Česká republika 2030
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPF	filtr prachových částic (<i>DPF – Diesel Particulate Filter</i>)
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
EIA	posuzování vlivů na životní prostředí (<i>Environmental Impact Assessment</i>)
EK	Evropská komise
EMAS	system ekologického managementu a auditu (<i>Eco Management and Audit Scheme</i>)
ERÚ	Energetický regulační úřad
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy (<i>European Structural and Investment funds</i>)
ETS	system obchodování s emisními povolenkami (<i>Emission Trading Scheme</i>)
EU	Evropská unie
EU15	členské státy EU do 1. května 2004
GIA	posuzování dopadů na rovnost mužů a žen (<i>Gender Impact Assessment</i>)
MV-GŘ HZS ČR	Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR
HDP	hrubý domácí produkt
HIA	posuzování dopadů na zdraví (<i>Health Impact Assessment</i>)
CHKO	chráněná krajinná oblast
IPRÚ	integrované plány rozvoje území

IROP	integrovaný regionální operační program
IEA	International Association for the Evaluation of Educational Achievement
ITI	integrované územní investice (<i>Integrated Territorial Investmensts</i>)
KKP	kulturní a kreativní průmysly
MA21	Místní agenda 21
MAS	místní akční skupina/y
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSp	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NAP AZK	Národní akční plán adaptace na změnu klimatu
NP	národní park
NPP	národní přírodní památka
NPR	národní přírodní rezervace
ODA	oficiální rozvojová spolupráce (<i>Official Development Assistance</i>)
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OP	operační program
OPZ	Operační program zaměstnanost

OPŽP	Operační program Životní prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
OSN	Organizace spojených národů
OUR	Odbor pro udržitelný rozvoj
OZE	obnovitelné zdroje energie
OZP	osoby se zdravotním postižením
PAU	polycyklické aromatické uhlovodíky
PM _{2,5}	mikročástice menší než 2,5 mikrometru
POH	půdní organická hmota
POK ČR	Politika ochrany klimatu
PP	přírodní památka
PUPFL	pozemek určený k plnění funkce lesa
PR	přírodní rezervace
PRV	Program rozvoje venkova
PRV 2014–2020	Program rozvoje venkova na léta 2014–2020
RHSD	Rada hospodářské a sociální dohody
RIA	hodnocení dopadu regulace (<i>Regulatory Impact Assessment</i>)
RVP	rámcový vzdělávací program
RVUR	Rada vlády pro udržitelný rozvoj
SDGs	Cíle udržitelného rozvoje (<i>Sustainable Development Goals</i>)
SEK ČR	Státní energetická koncepce ČR
SIA	hodnocení dopadu na udržitelnost (<i>Sustainability Impact Assessment</i>)
SPC	specifický cíl
SRRVS	Strategický rámec rozvoje veřejné správy
STC	strategický cíl
SZT	soustava zásobování teplem
SZÚ	Státní zdravotní ústav
TAČR	Technologická agentura České republiky

TC AV	Technologické centrum Akademie věd ČR, v.v.i.
TRANS	Program transformační spolupráce MZV
ÚP	Úřad práce
UR	udržitelný rozvoj
ÚSÚ	ústřední správní úřad
ÚV	Úřad vlády
UV	Usnesení vlády
VAV	výzkum a vývoj
VHI	vodohospodářská infrastruktura
VŠ	vysoká škola, vysoké školy
WHO	Světová zdravotnická organizace (<i>World Health Organization</i>)
ZPF	zemědělský půdní fond
ZRS	zahraniční rozvojová spolupráce
ZŠ	základní škola

Příloha č. 1: Modelová karta specifického cíle

MODELOVÁ KARTA SPECIFICKÉHO CÍLE		
Základní informace o specifickém cíli (SC)		
1	Oblast z ČR 2030	<i>Zařazení v nomenklatuře ČR 2030.</i>
2	Strategický cíl	<i>Zařazení v nomenklatuře ČR 2030.</i>
3	Specifický cíl	<i>Zařazení v nomenklatuře ČR 2030.</i>
4	Kvantifikace cíle či určení žádoucího trendu	Operacionalizace cíle, popis cílového stavu. Co se má stát, aby byl cíl považován za dosažený. Nemusí se jednat o konkrétní stav nebo konkrétní cílovou hodnotu, nýbrž o popis kvalitativní změny, např. dlouhodobý žádoucí trend, dlouhodobě převažující způsob jednání apod. Kvantifikace cíle je v některých případech možná, v některých případech však nikoli, nebo není žádoucí (např. procedurální cíle KO6).
5	Již existující termíny pro plnění cíle či jeho aspektů/podcílů	Jakýkoli závazný termín či časový mezník pro dosahování cíle (nebo jeho části), který vyplývá z existující legislativy, z platných národních strategií nebo z mezinárodních závazků. Dobrovolné závazky nebo nezávazná doporučení jsou zmiňovány jen tehdy, pokud mají pro daný cíl zvláštní důležitost.
6	Mezinárodní dimenze	Formální mezinárodní závazek, který by ČR ukládal tento cíl nebo nějakou podstatnou část jeho obsahu naplnit, pokud takový závazek existuje. Vzhledem k tomu, že ČR 2030 je základním převodním mechanismem Agendy 2030, jde v první řadě o vazbu k Agendě 2030 pro udržitelný rozvoj, resp. Cílům udržitelného rozvoje (Sustainable Development Goals, dále jen „SDGs“). Závazek může vycházet ale také např. z legislativy EU nebo z mezinárodních smluv. Dobrovolné závazky nebo nezávazná doporučení jsou zmiňovány jen tehdy, pokud mají pro daný cíl zvláštní důležitost.
7	Průmět cíle do území	Územní dimenze je shrnující označení pro tři typy pohledu, které lze na vazbu cílů ČR 2030 k území mít. Pro každou klíčovou oblast je přitom smysluplná jiná perspektiva. První typ značí, na které úrovni vládnutí (evropské/nadnárodní, národní/celostátní, municipální/krajské a místní) je třeba aktivity k dosažení cíle vyvíjet. Příkladem může být KO6. Druhý typ upozorňuje na skutečnost, že povaha problémů se bude lišit geograficky, např. podle charakteru půd, podle intenzity zemědělské činnosti nebo podle struktury hospodářství. Příkladem může být KO3 nebo KO2. KO4 kombinuje první zmíněný typ s typologií území definovanou Národním dokumentem k územní dimenzi (MMR 2015) využívajícím určité typy (kategorie) území či funkčních celků, v nichž je účelné daný problém řešit.
8	Ovlivnitelnost dosažení cíle	Míra, v jaké může dosažení cíle ovlivnit ČR, resp. její veřejná správa (nástroji organizačními, ekonomickými, osvětovými, politickou vůlí atd.). Může zde být zmíněn širší kontext dosahování cíle, případně podán souhrn analytických podkladů.
Hodnocení SC pomocí indikátorů/ů ČR 2030		
9	Název indikátoru/ů z ČR 2030	<i>Zařazení v nomenklatuře ČR 2030.</i>
10	Vztah indikátoru/ů k SC	Vysvětlení, jakým způsobem zvolené indikátory vypovídají o plnění cíle a jaké jsou jejich limity.
11	Aktuální hodnota indikátoru/indikátorů SC	Prezentace dostupných dat k jednotlivým indikátorům.
Existující opatření pro naplnění SC		
12	Popis opatření	Výčet existujících opatření k dosažení cíle nebo jeho části, včetně uvedení gestorů těchto opatření. Popis účelu a formy daných opatření. Zahrnuta jsou i taková opatření, která přispívají či mohou přispívat k dosažení cíle nebo jeho části, ačkoli

		formálně jsou určena k nějakému jinému, nebo nějakému specifickějšímu účelu.	
13	Strategie či legislativa, z níž opatření vycházejí	Výčet strategických dokumentů, legislativy, programů a dalších zdrojů, ze kterých výše uvedená opatření vycházejí nebo na jejichž základě se má problematika SPC řešit.	
14	Hodnocení naplňování specifického cíle opatření(i)	Zhodnocení účinnosti stávajících opatření, jejich reálného provedení a výsledků. Základ pro souhrnné hodnocení v řádku 17. Problémy s účinností jsou dále rozvedeny v řádku 15.	
15	Bariéry v dosahování cíle	Výčet a vysvětlení překážek, které zmenšují účinnost opatření k dosažení cíle, příp. brání opatřením novým. Takovou překážkou je i skutečnost, že danému tématu není věnována žádná pozornost, nebo že nemáme k dispozici žádné informace, na jejichž základě bychom účinnost vůbec mohli posoudit. Zahrnuty jsou také faktory a trendy, které nás od splnění cíle vzdalují, ať už je můžeme nebo nemůžeme ovlivnit (např. megatrendy jako globální oteplování, demografický vývoj, setrvačnost neformálních institucí apod.)	
16	Synergie	Vzájemně se posilující vazby s dalšími cíli ČR 2030. Identifikace překryvů cílů, díky níž je možné popsat širší tematické oblasti spojující více cílů a toto zohlednit v návrhu nových opatření a politik.	
Hodnocení naplňování SC			
17	Plnění cíle	Trend známe a je žádoucí + je vyvíjena aktivita = ANO Trend známe a není žádoucí + vyvíjíme aktivitu = ČÁSTEČNĚ Trend neznáme + je vyvíjena aktivita = ČÁSTEČNĚ Trend známe a není žádoucí + není vyvíjena aktivita = NE	Zhodnocení, zda a do jaké míry je cíle dosahováno. Hodnocení se opírá o tři kritéria: Známe trend? Je trend žádoucí? Vytváříme aktivitu směrem k splnění cíle? Z kombinace těchto kritérií můžeme vyvodit tři možné stavy plnění SPC ČR 2030: Ano, Částečně, Ne. Hodnocení může být doprovázeno slovním komentářem shrnujícím argumenty uvedené v předcházejících řádcích karty.
Opatření pro naplňování SC			
18	Konkrétní opatření, která implementační plán ČR 2030 ukládá provést konkrétním gestorům. Gestory jsou organizace, které jsou zodpovědné za iniciativu a postup v uvedeném směru (jakkoli konečné rozhodnutí v řadě případů záleží na vládě jako kolektivním orgánu; gestor je v takovém případě ta organizace, která vládě určitý postup k rozhodnutí předkládá). V některých případech je vztah více organizací vyjádřen gestorstvím a spolugestorstvím.		
Doporučení pro naplňování SC			
19	Doporučení obecnějšího či dlouhodobějšího postupu v dané oblasti, příp. témata, která aktuálně nelze, nebo obecně není žádoucí či nutné, formulovat jako opatření s konkrétním gestorem. Může být však zmíněn adresát, je-li to např. pouze jediná organizace či skupiny organizací, které mohou v dané věci něco podniknout.		